

Provinciaal plan 2024

PRT Migratie & Integratie Gelderland

Bijlagen 5.1 t/m 5.7b

Inhoud

Bijlage 5	Subregionale plannen Gelderland (oktober 2023)	3
Bijlage 5.1	Plan van aanpak huisvesting vluchtelingen Achterhoek	4
Bijlage 5.2a	Aanbiedingsbrief Plan van aanpak subregio Foodvalley	6
Bijlage 5.2b	Plan van aanpak subregio Foodvalley	9
Bijlage 5.2c	Bijlage bij Plan van aanpak subregio Foodvalley	12
Bijlage 5.3	Plan van aanpak subregio Veluwe-Noord	19
Bijlage 5.4a	Aanbiedingsbrief Plan van aanpak subregio Arnhem	31
Bijlage 5.4b	Plan van aanpak subregio Arnhem	34
Bijlage 5.5	Subregio Rijk van Nijmegen	58
Bijlage 5.6	Subregio Rivierenland	76
Bijlage 5.7a	Aanbiedingsbrief Plan van aanpak subregio Stedendriehoek	90
Bijlage 5.7b	Plan van aanpak subregio Stedendriehoek	91

Bijlage 5

Subregionale plannen Gelderland (oktober 2023)

- **Achterhoek:** Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Montferland, Oost-Gelre, Oude-Ijsselstreek, Winterswijk
- **Food Valley:** Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel, Wageningen
- **Noord-Veluwe:** Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek, Putten , Zeewolde (Flevoland)
- **Regio Arnhem:** Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Zevenaar
- **Rijk van Nijmegen:** Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen, Wijchen
- **Rivierenland:** Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal, Zaltbommel
- **Stedendriehoek:** Apeldoorn, Brummen, Epe, Heerde, Lochem, Voorst, Zutphen

Bijlage 5.1

Plan van aanpak huisvesting vluchtelingen Achterhoek

Inleiding

De acht gemeenten in de Achterhoek hebben een gezamenlijke aanpak van de huisvesting van vluchtelingen afgesproken. Onderdeel van die aanpak is dat taakstellingen voor de huisvesting van Oekraïners, asielzoekers en statushouders onderling geruild kunnen worden en ook andere regionale afspraken gemaakt kunnen worden over het delen van expertise, kosten en voorzieningen. Alle gemeenten hebben hun aanbod aan de andere gemeenten kenbaar gemaakt. Dit is daar een samenvatting van.

Oekraïners

Berkelland, Montferland en Winterswijk vangen op dit moment meer ontheemden uit Oekraïne op dan hun taakstelling. Enkele gemeenten zijn nog bezig met de realisatie van nieuwe capaciteit. We verwachten dat de Achterhoek aan zijn taakstelling blijft voldoen.

Asielzoekers

Alle gemeenten hebben plannen gemaakt of zijn die aan het maken voor de reguliere opvang van asielzoekers. M.u.v. Doetinchem (dat juist de afgelopen twee jaar een stap naar voren heeft gezet met een crisis noodopvang) geven alle gemeenten aan de gegeven taakstelling de komende jaren te kunnen realiseren. Doetinchem vreest dat een groter aantal niet realistisch is en wil tot 2026 ongeveer 100 opvangplekken realiseren en vanaf dat jaar langjarig 150 in een gecombineerde woongemeenschap met 150 sociale huurders. Alle gemeenten zetten in op reguliere opvangplekken voor tenminste 5 jaar. De echte uitdaging voor de Achterhoekse gemeenten blijft echter dat men de nu aangegeven cijfers ook echt zal gaan realiseren.

Gemeente	Taakstelling	Invulling Q4 '24	Invulling Q1 '25	Afwijking 2025
Aalten	97	0	97	0
Berkelland	158	94	158	0
Bronkhorst	130	130	130	0
Doetinchem	211	100	100	-111
Montferland	133	200	200	67
Oost Gelre	106	200	200	94
Oude IJsselstreek	142	0	142	0
Winterswijk	105	400	400	295
Totaal	1082	1124	1427	345

Een aantal gemeenten realiseren langdurige opvang van alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV) die nog in de asielprocedure zitten. In totaal gaat het uiteindelijk om bijna 200 opvangplekken, vooral in het noorden van de regio en in Doetinchem waar de capaciteit ook recent is uitgebreid. Er worden ook tijdelijk groepen AMV opgevangen (vanaf 1 november 2023 meer dan 100). De gemeente Berkelland realiseert een nieuwe internationale schakelklas (ISK) met 170 plekken, ook voor enkele gemeenten ten noorden van de Achterhoek. In Winterswijk en Doetinchem zijn als ISK's waar beide gemeenten, onderwijs en andere maatschappelijke instellingen grote inspanningen voor leveren.

Die zitten vol. In Montferland wordt bekeken of het onderwijs op de opvang gerealiseerd kan worden.

Statushouders

Vier gemeenten hebben al aan hun taakstelling voor dit jaar voldaan, de andere gemeenten werken daar hard aan. De regio wisselt kennis en ervaring uit bij het huisvesten van statushouders in andere woningen en gebouwen dan corporatiewoningen, om zo de reguliere woningmarkt te ontlasten.

Enkele gemeenten hebben kamergewijze bewoning van woningen mogelijk gemaakt, zodat meerdere alleenstaande statushouders huizen kunnen delen. Er zijn ook twee tussenvoorzieningen (opvang voor toewijzing van een woning) gerealiseerd, en er zullen er nog meer bijkomen. Dit leidt weliswaar tot meer verhuisbewegingen voor vluchtelingen, maar het ontlast de woningmarkt en maakt ook de koppeling met huisgenoten en werk makkelijker.

Er is in de regio ook ruimte voor AMV die al een status hebben, zowel bij particulieren als in groepen en groepjes.

Verschillende gemeenten werken aan het plaatsen van tijdelijke woningen. De komende tijd gebruiken we om de behoefte aan tijdelijke woningen te inventariseren en te bekijken of ook daar regionale samenwerking wenselijk is.

Knelpunten

Huisvesting ontheemden Oekraïne

De verwachting is dat het aantal particuliere opvangplekken blijft afnemen. Niet alle opvanglocaties zijn geschikt voor langdurig verblijf. De verwachting is dat veel mensen zullen blijven, onafhankelijk van het verloop van de oorlog en wederopbouw. Vanaf volgend jaar zal gekeken moeten worden naar meer geschikte huisvesting voor deze groep, zeker voor gezinnen.

Tijdelijke woningen

Gezien de opgaven voor het huisvesten van statushouders, Oekraïners, arbeidsmigranten en andere doelgroepen en het feit dat corporaties nu al tegen hun grenzen aanlopen of al overvraagd worden, lijkt het noodzakelijk om meer in te zetten op tijdelijke woningen dan tot nu toe gebeurt.

Nutsvoorzieningen

Er is onduidelijkheid over nutsvoorzieningen en of voorrang mogelijk is. Dat is elders wel zo. Als er locaties zijn waar met voorrang nutsvoorzieningen moeten worden aangesloten, kunnen we hierin wellicht gezamenlijk optrekken.

Budget opvang AMV

Veel budgetten zijn opgerekt de afgelopen jaren. Dit lijkt niet te gelden voor de opvang van AMV statushouders. Bij de gesprekken tussen een woningcorporatie en een opvangorganisatie in onze regio bleek dat ze er samen niet uit konden komen, wat in ieder geval voor vertraging zorgt, maar misschien ook (elders) tot het niet open gaan van geschikte locaties.

Huisartsen

De huisartsen hebben aangegeven er geen nieuwe bewoners bij te kunnen hebben. Zorg zal dus zo veel mogelijk binnen/bij voorzieningen gerealiseerd worden.

Onderwijs

Onze regio vangt relatief veel AMV op. Dit geeft een extra druk op het onderwijs. Als we al onze plannen realiseren nemen de wachtlijsten voor taalonderwijs enorm toe. Andere vormen van onderwijs en dagbesteding zijn dus nodig.

Bijlage 5.2a

Aanbiedingsbrief Plan van aanpak subregio Foodvalley

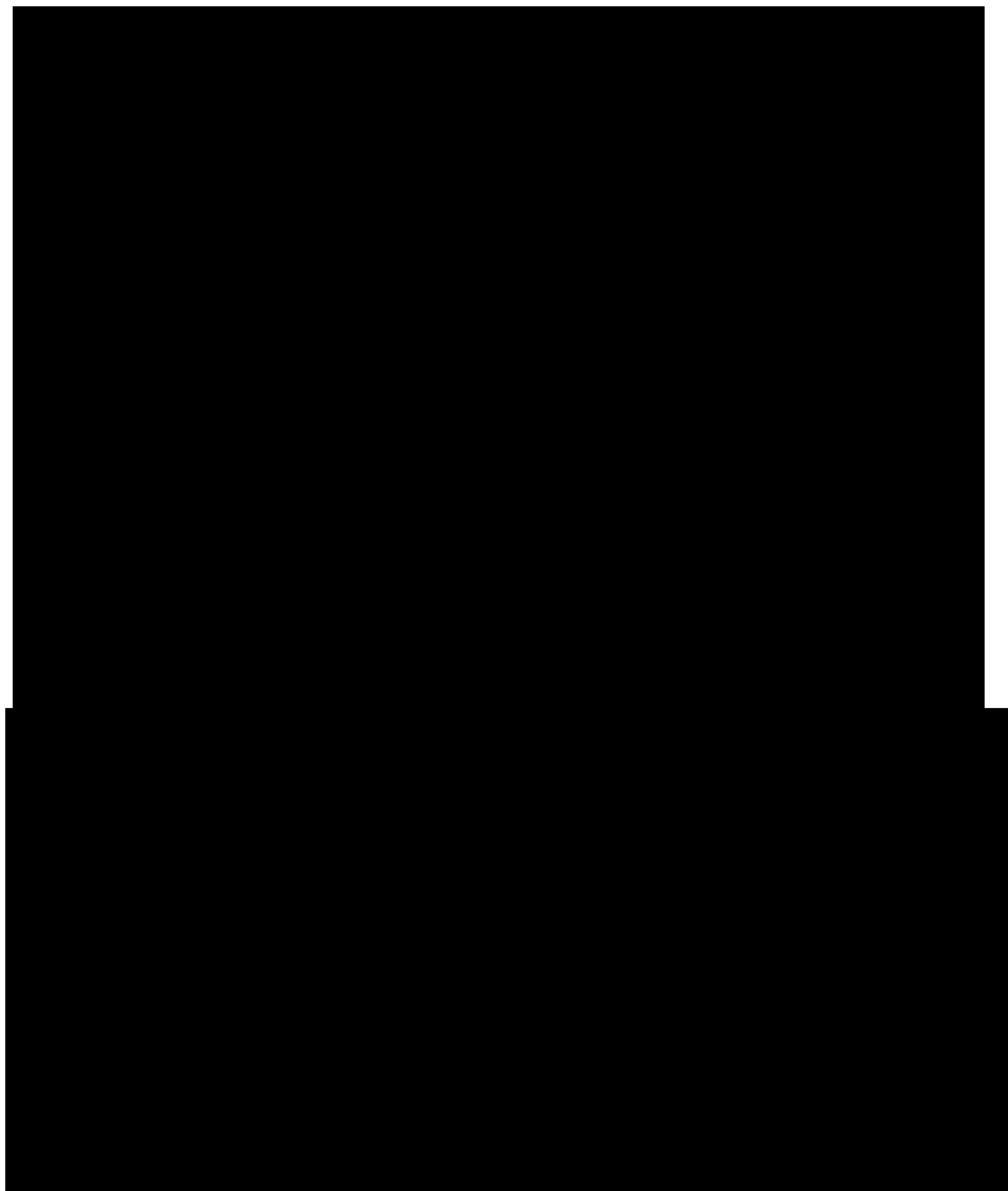

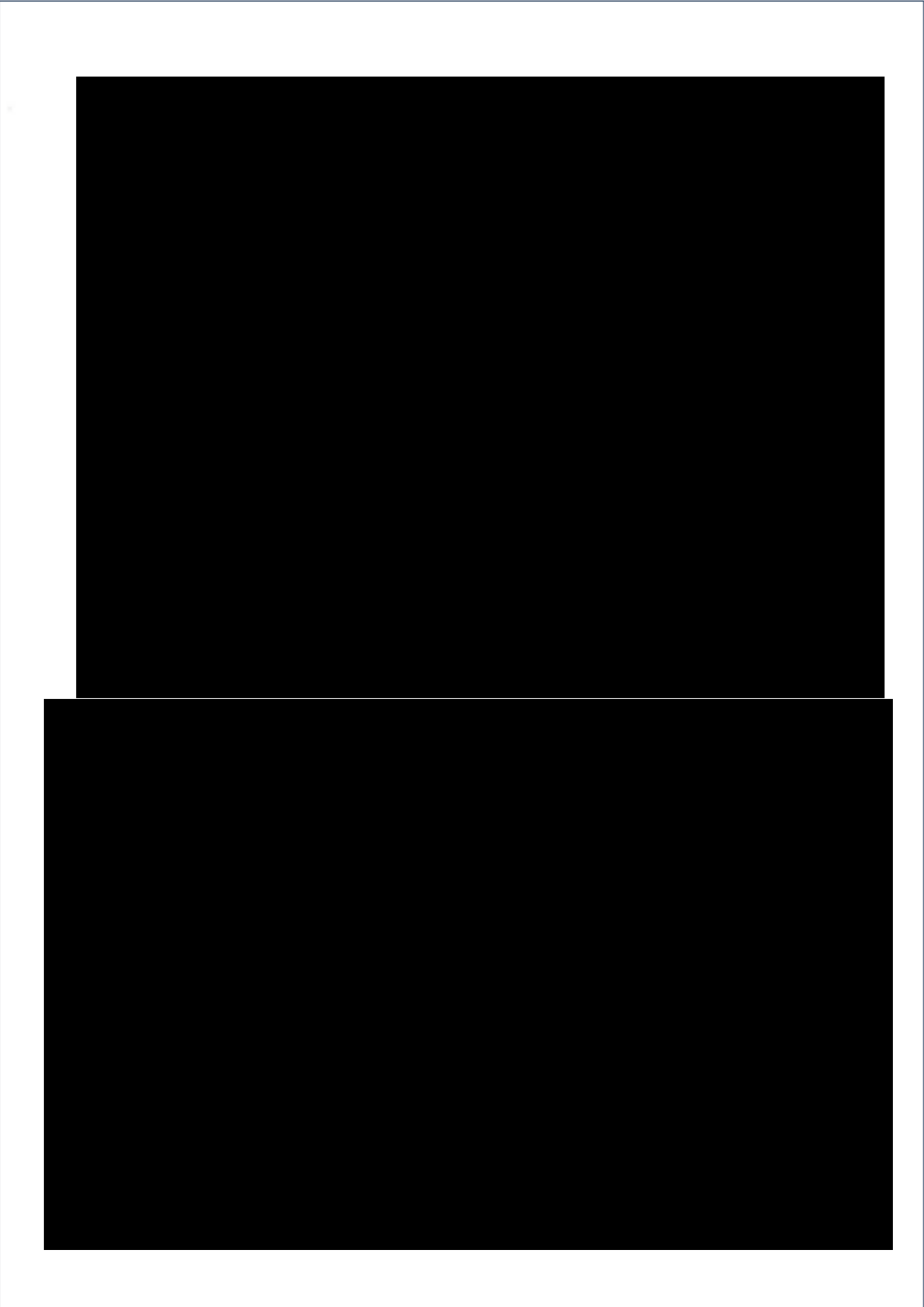
Burgemeester van Ede
mr. L.J. Verhulst

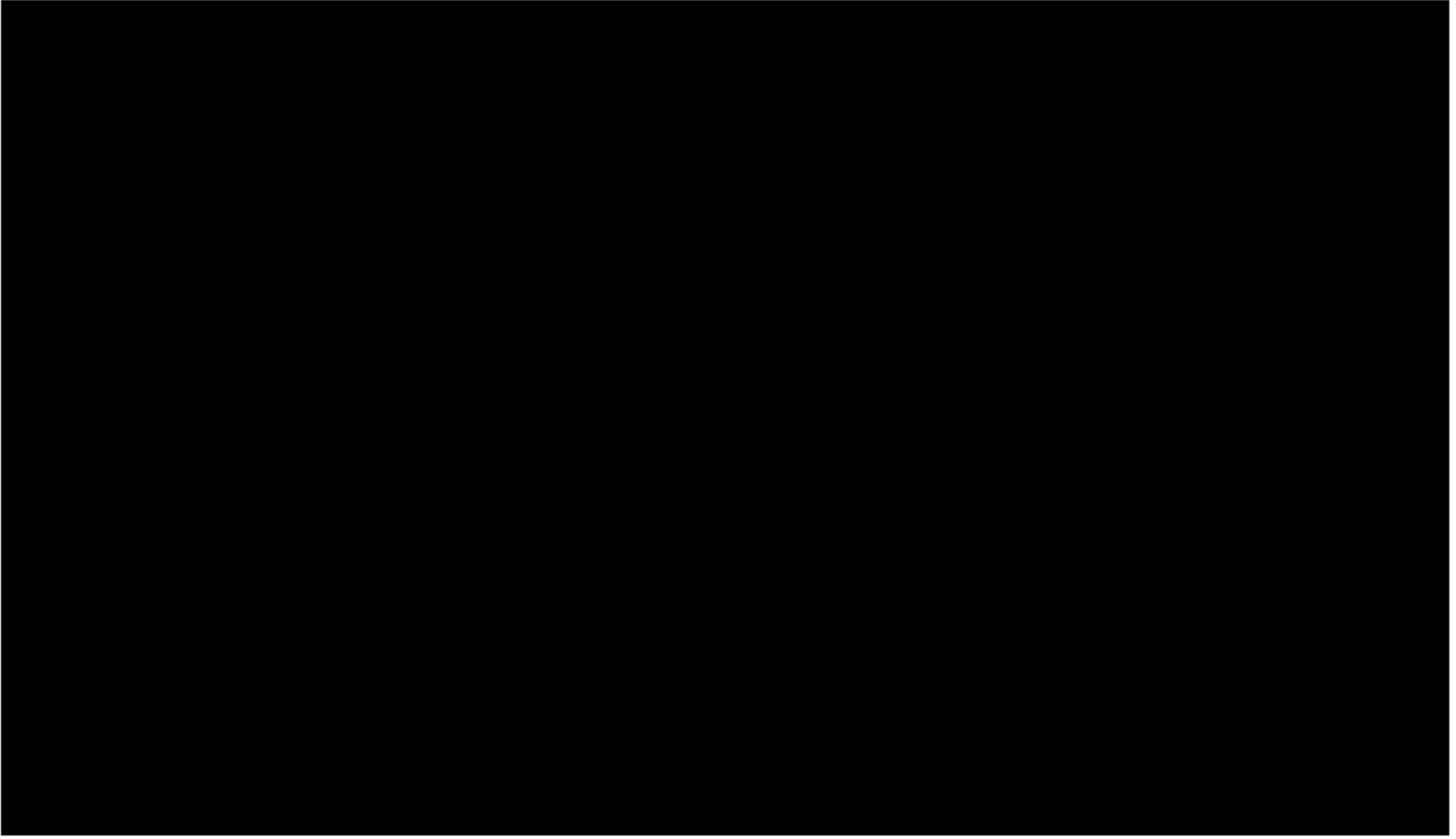
Provincie Gelderland

Hoogedelgestrenghe heer Lenferink
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Ede
Gemeente

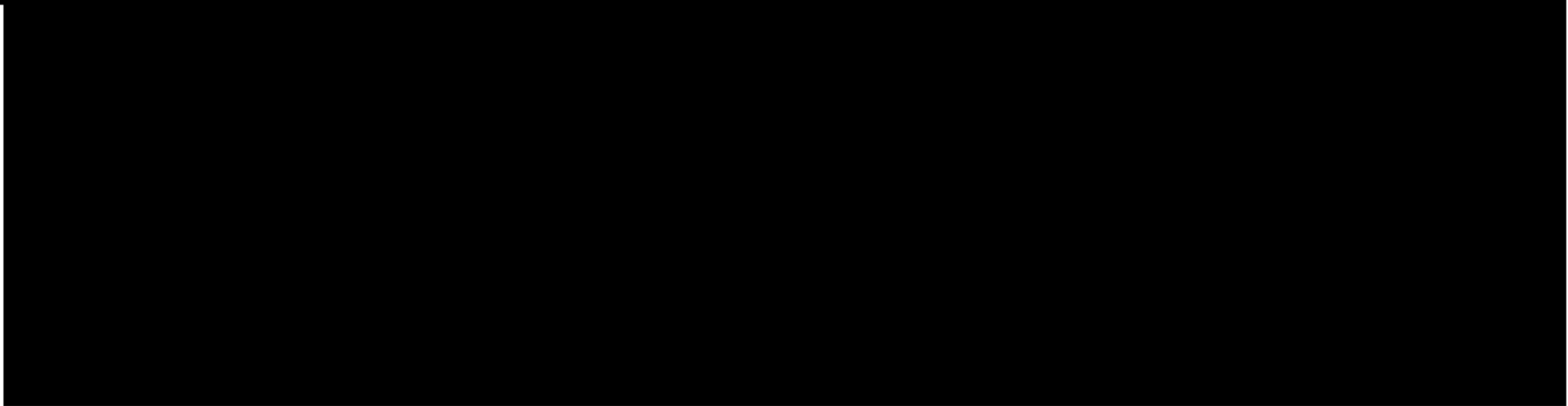
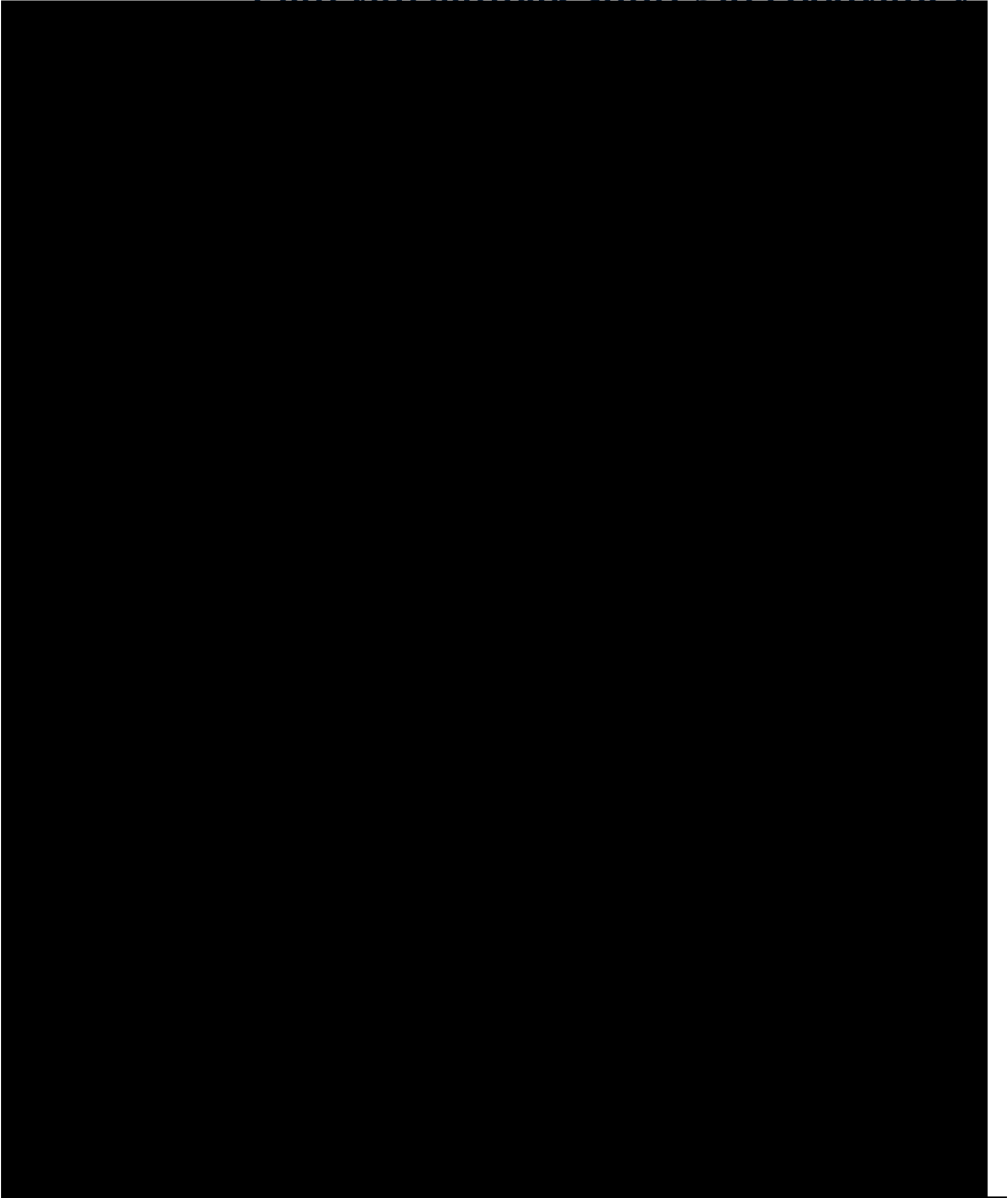

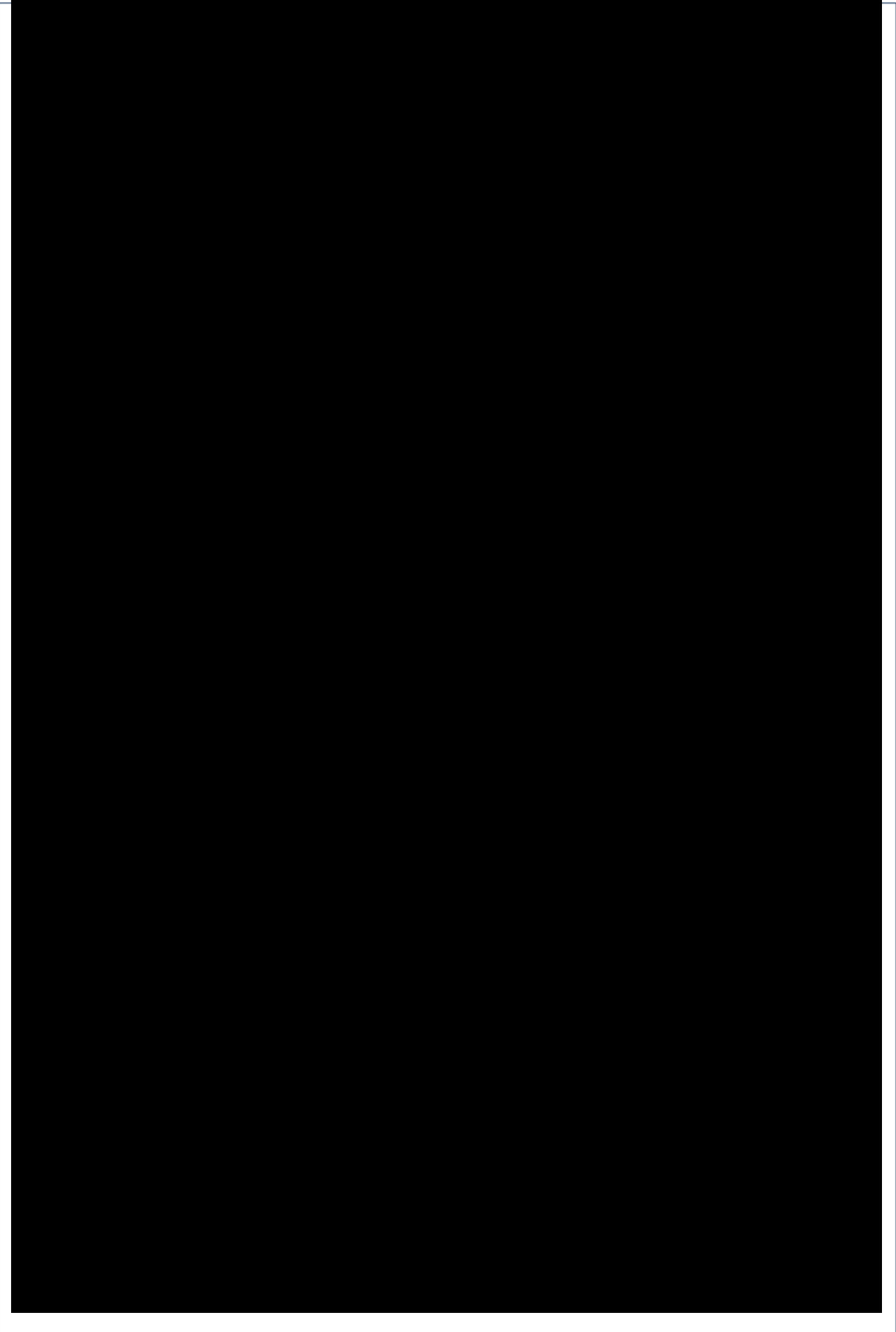

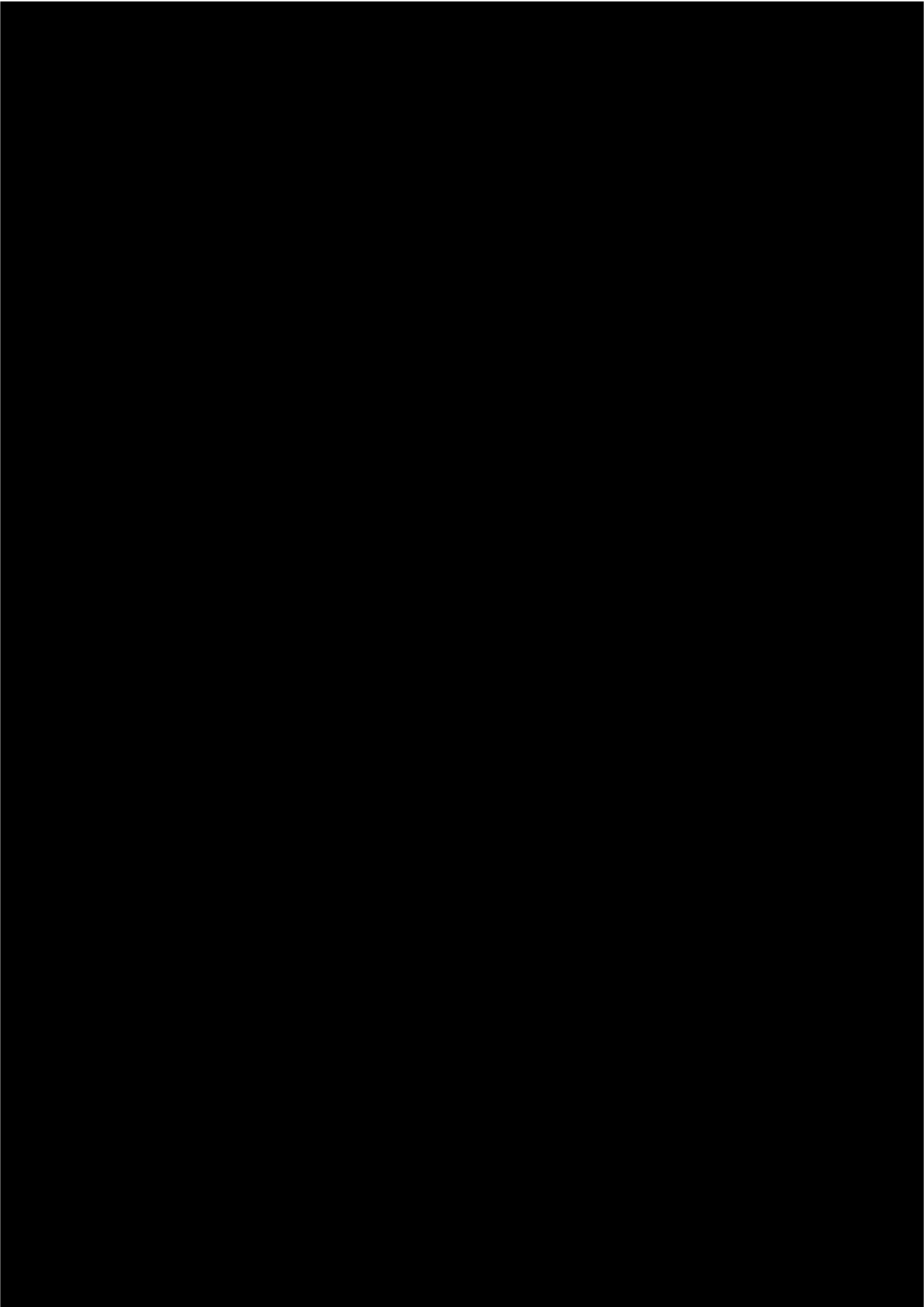

Bijlage 5.2b

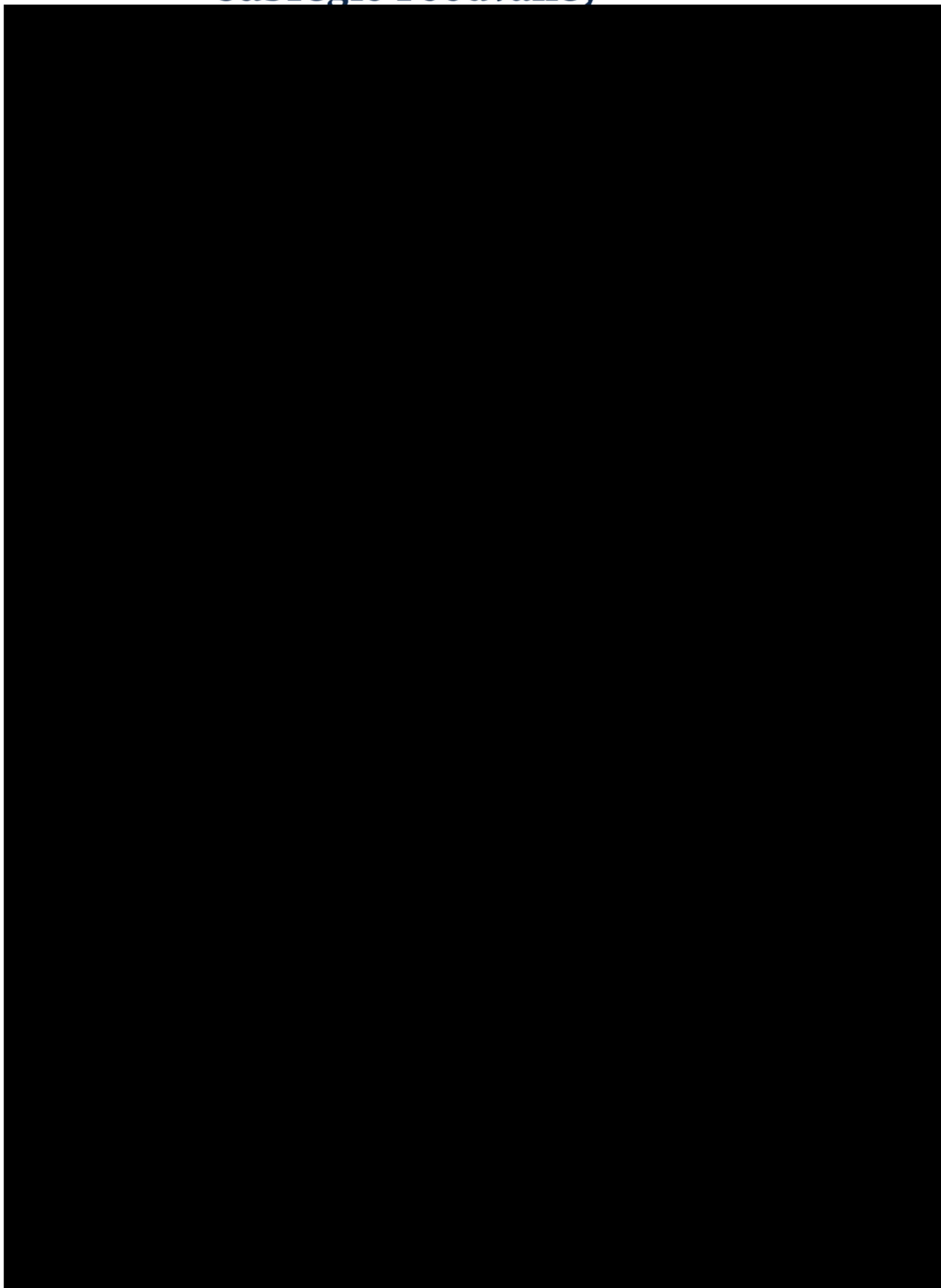
Plan van aanpak subregio Foodvalley

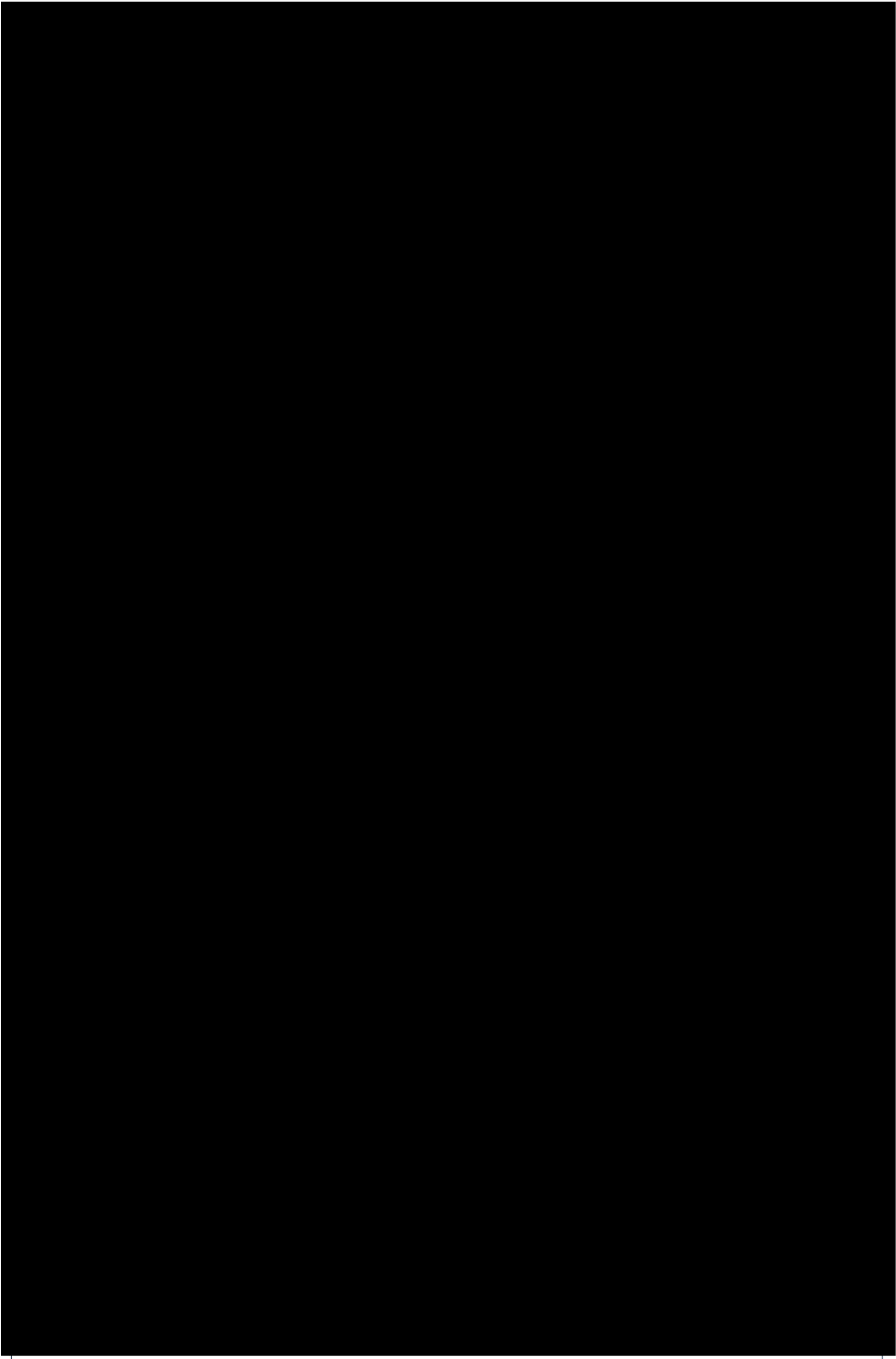

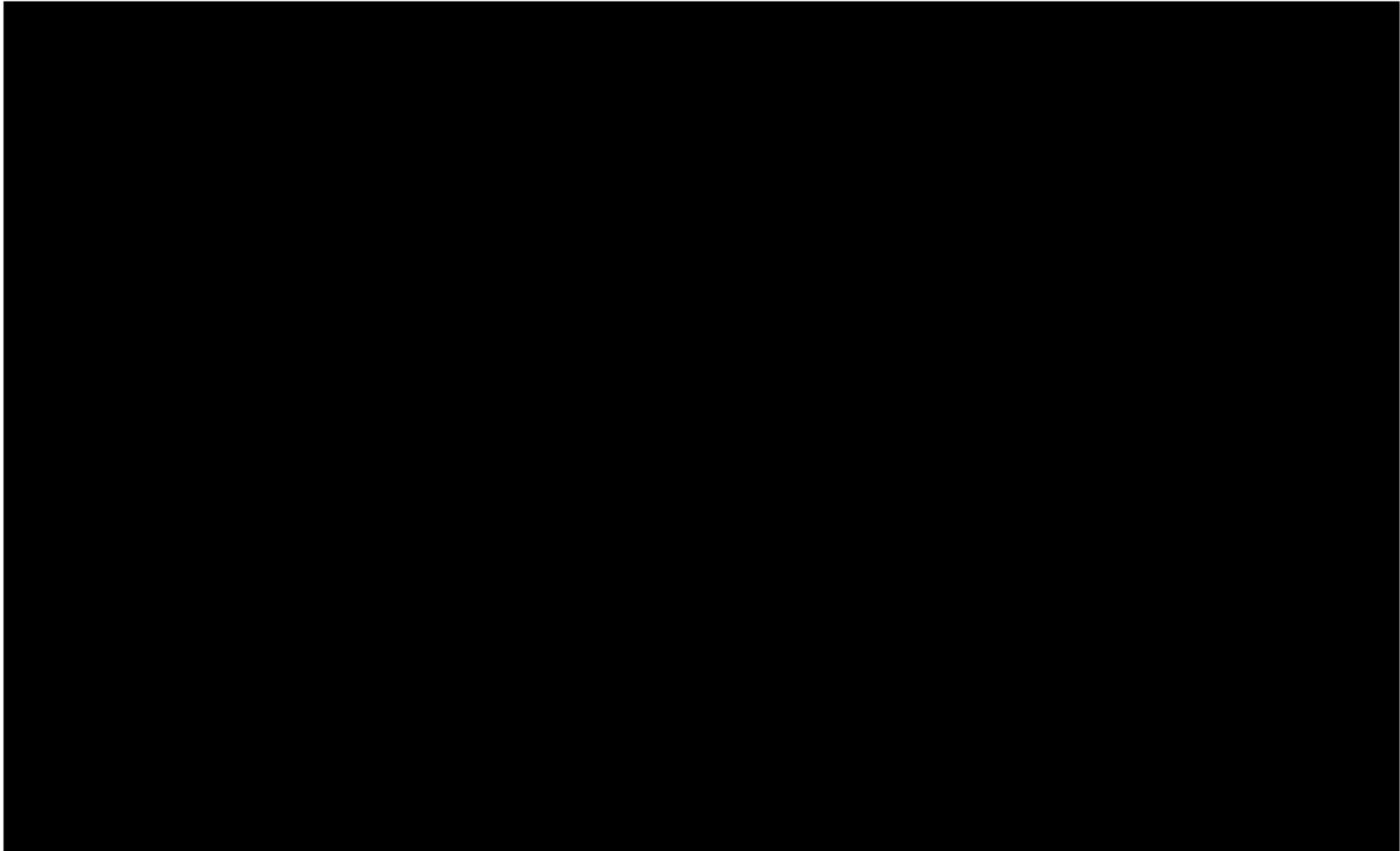

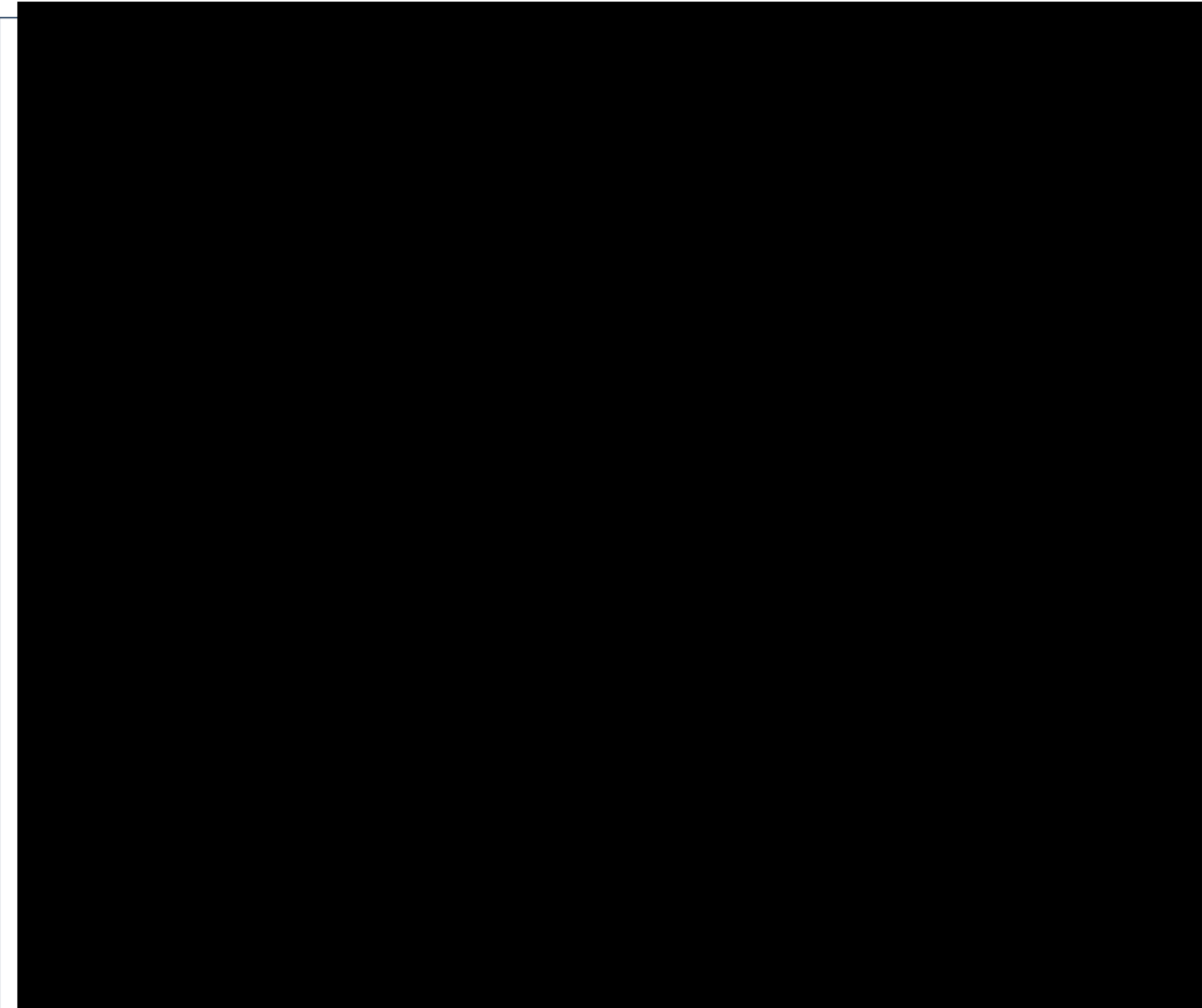
Bijlage 5.2c
Bijlage bij Plan van aanpak
subregio Foodvalley

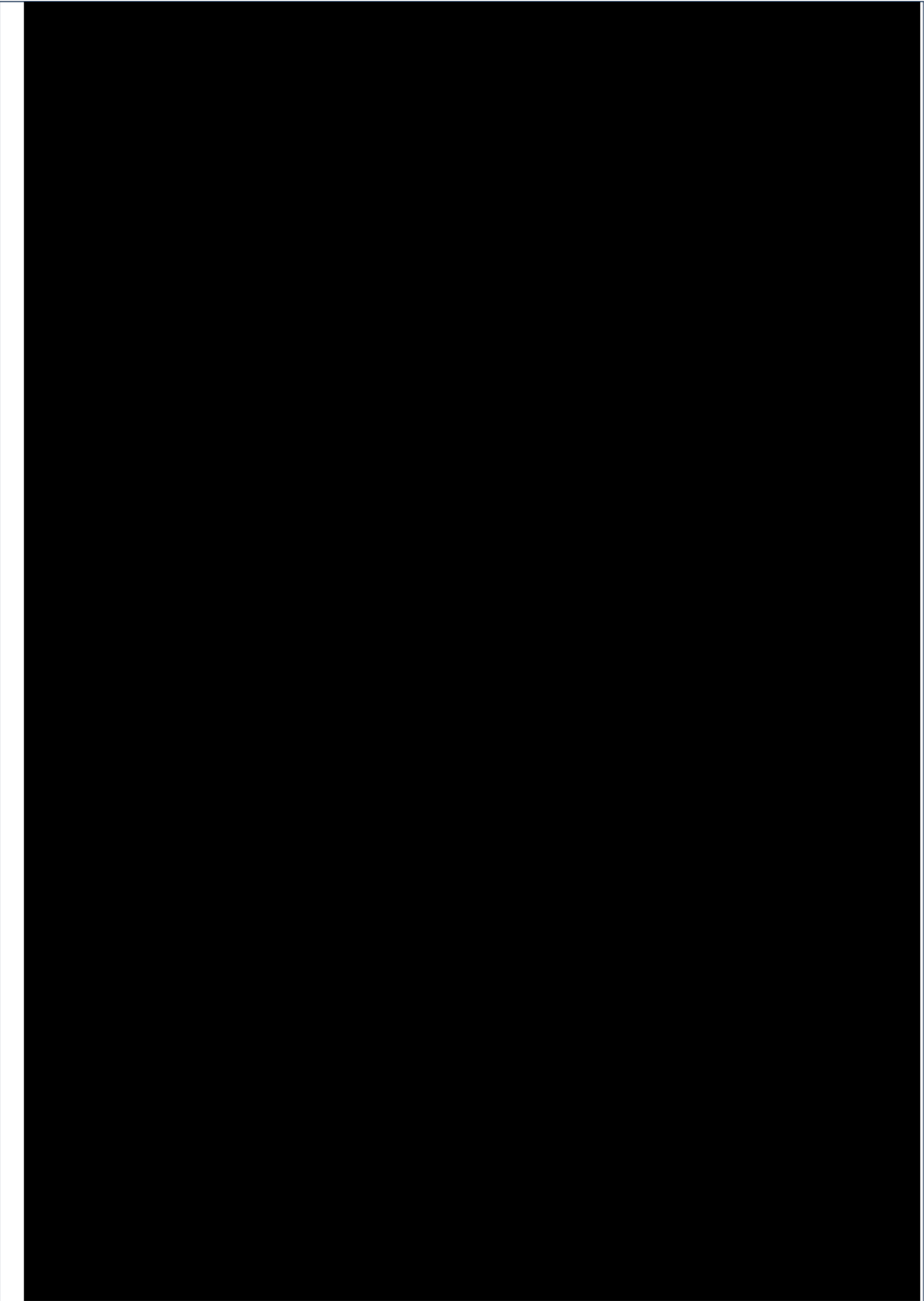

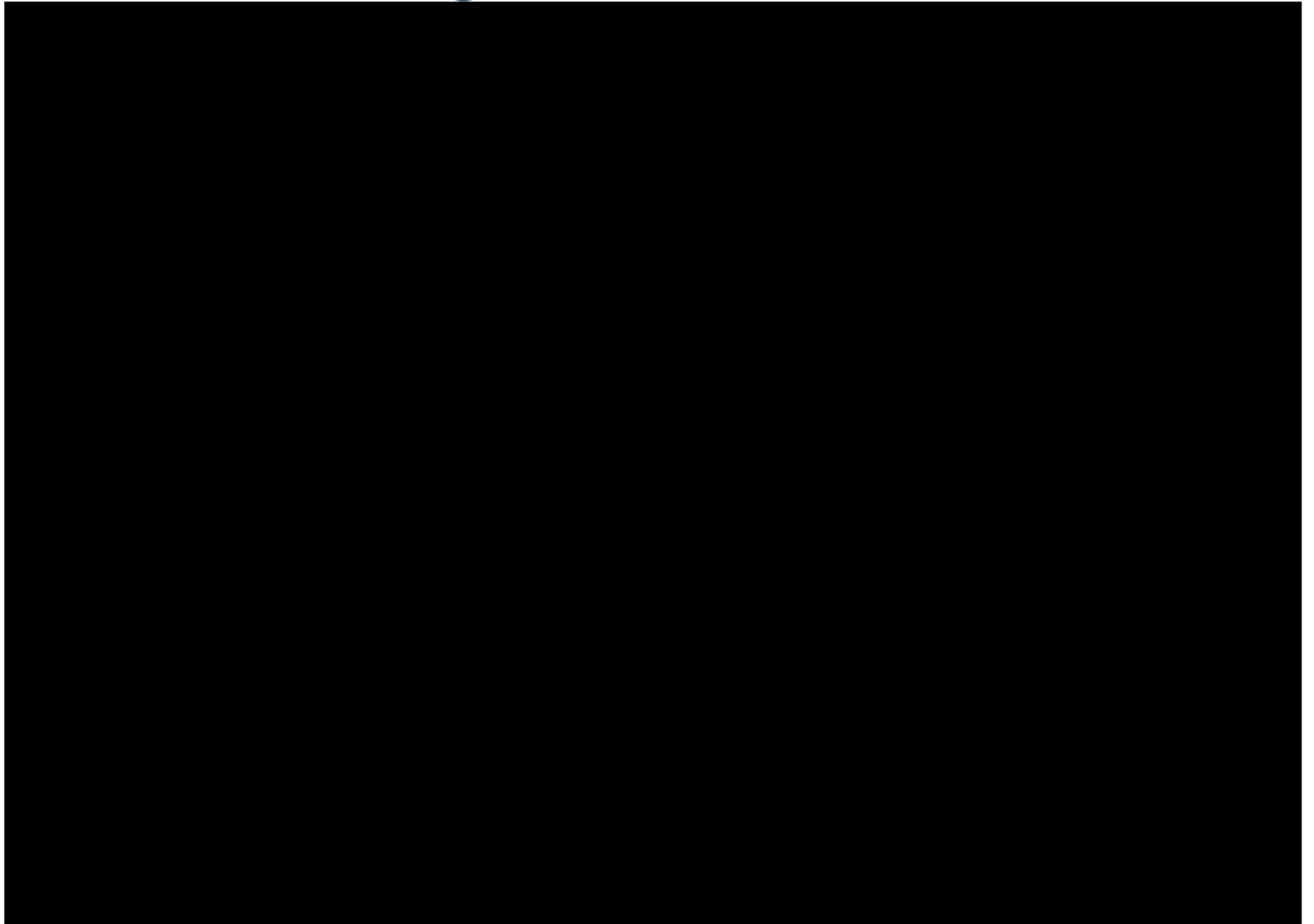

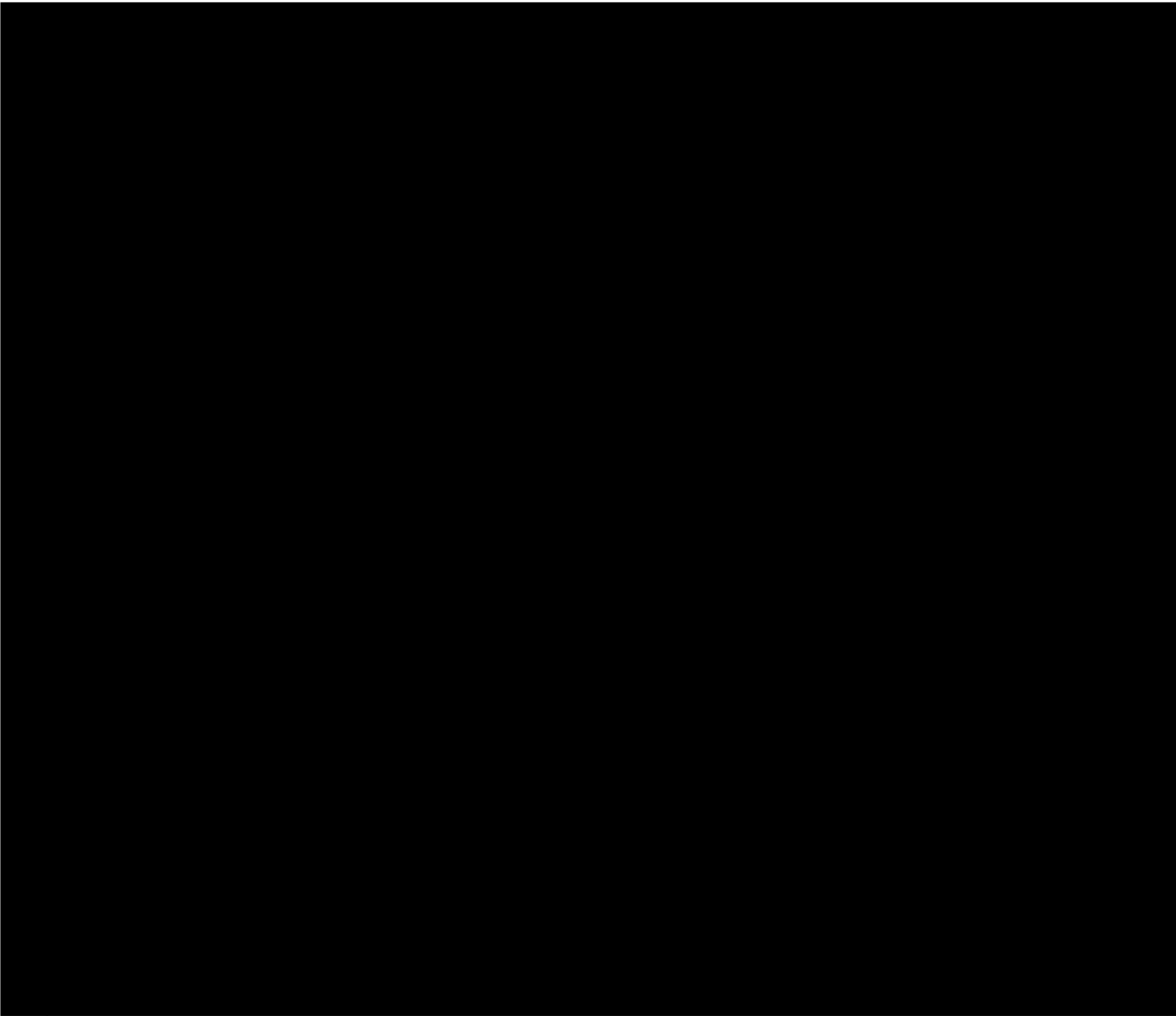
Bijlage 5.3

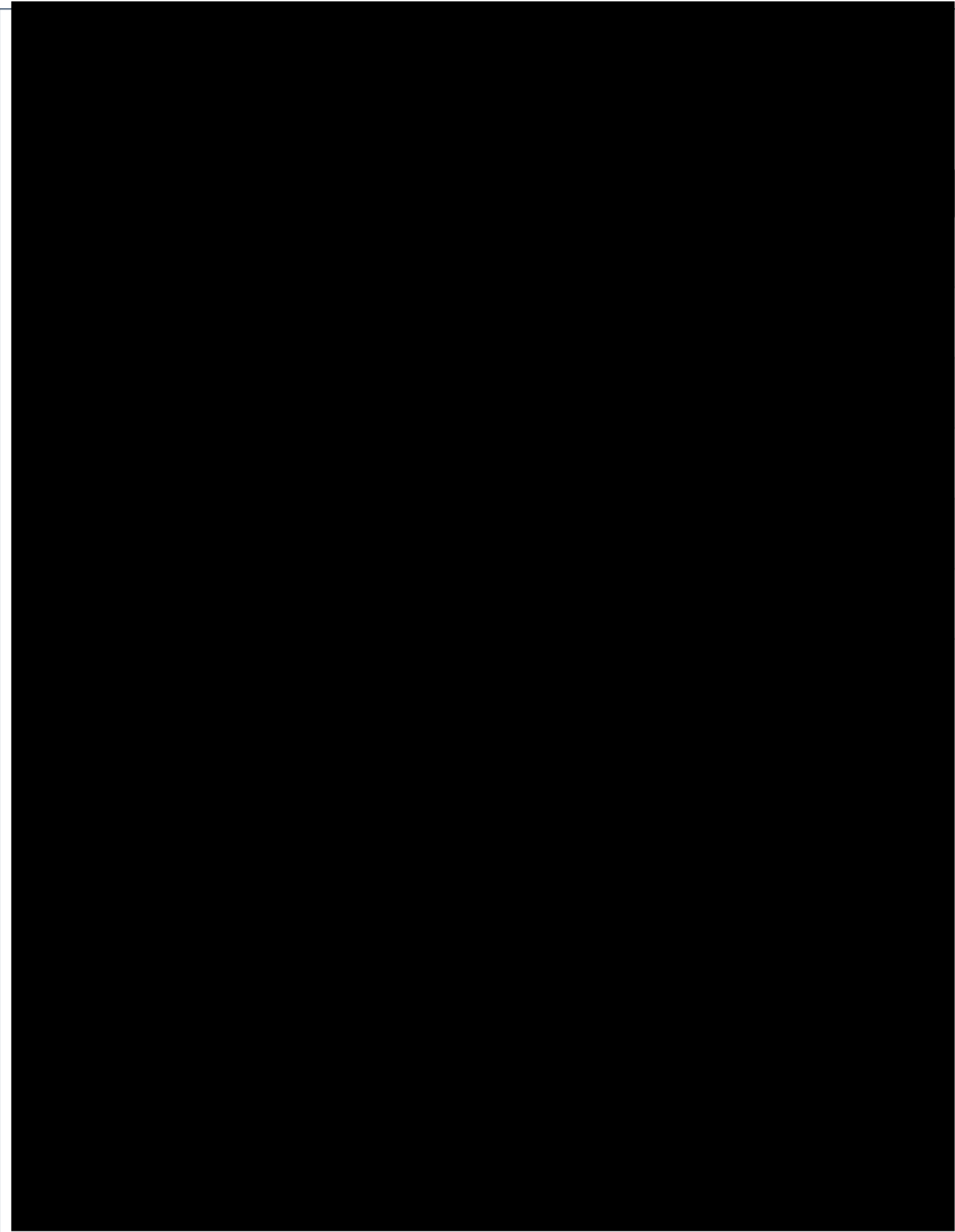
Plan van aanpak

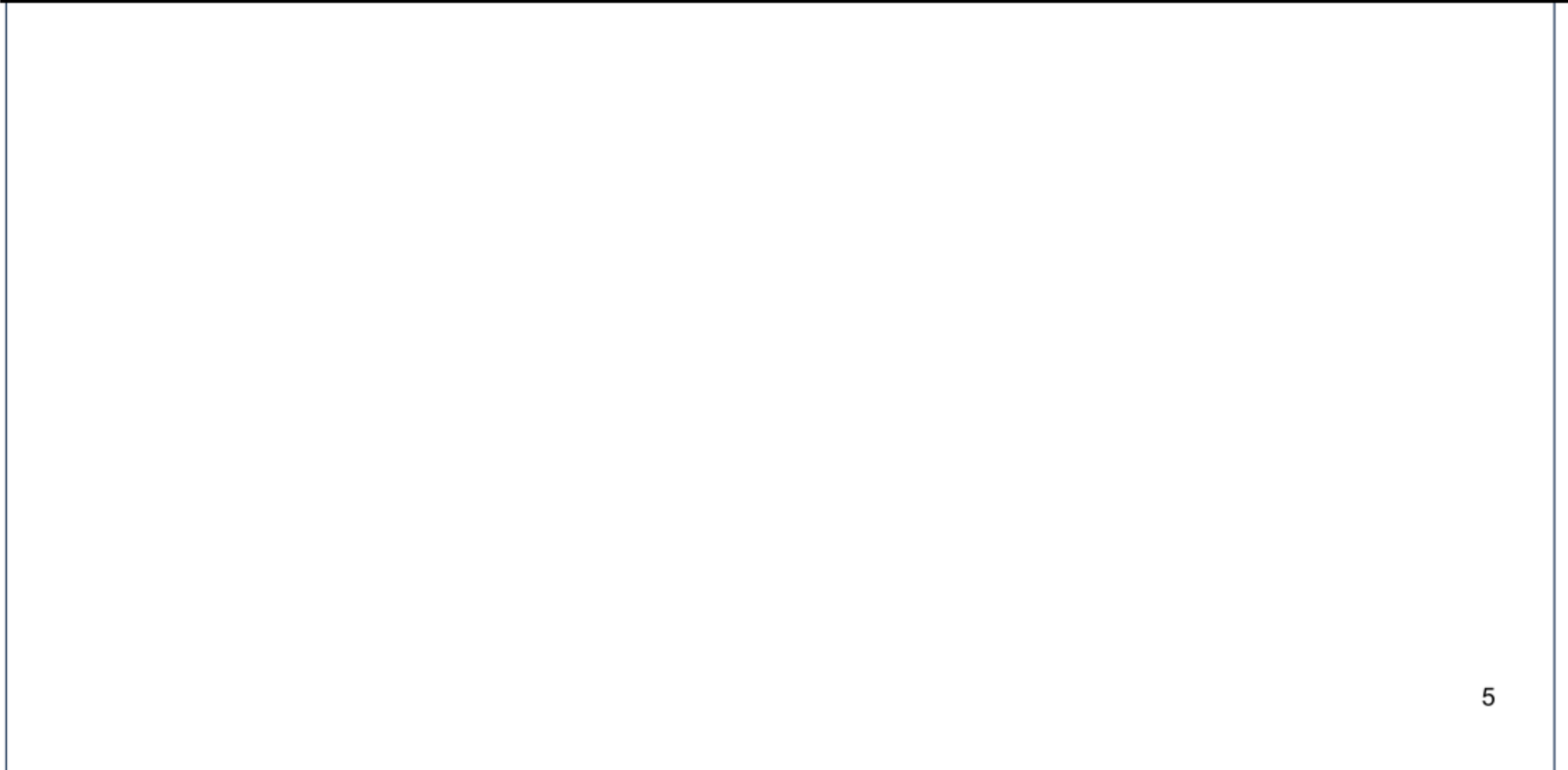
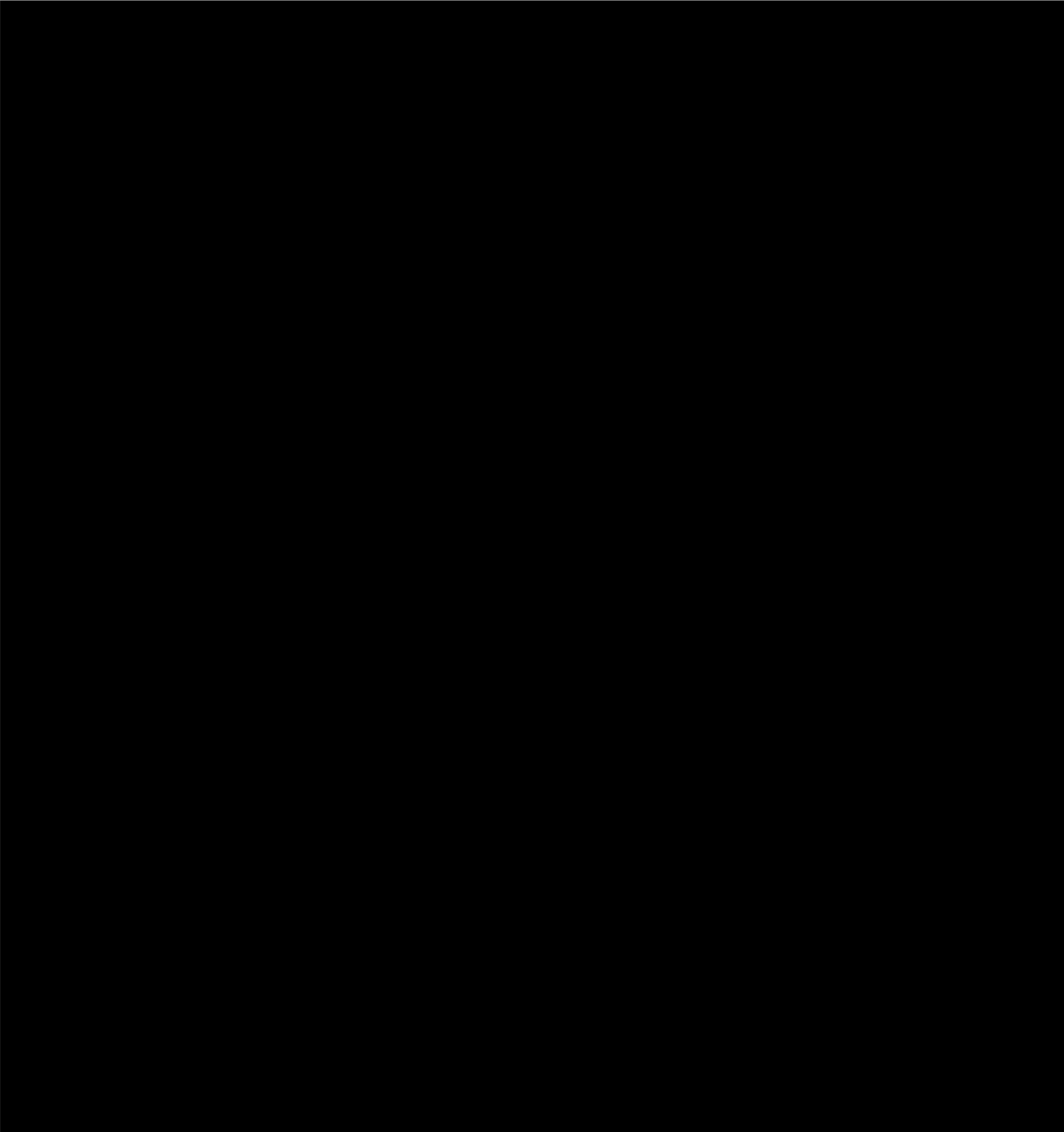
subregio Veluwe-Noord

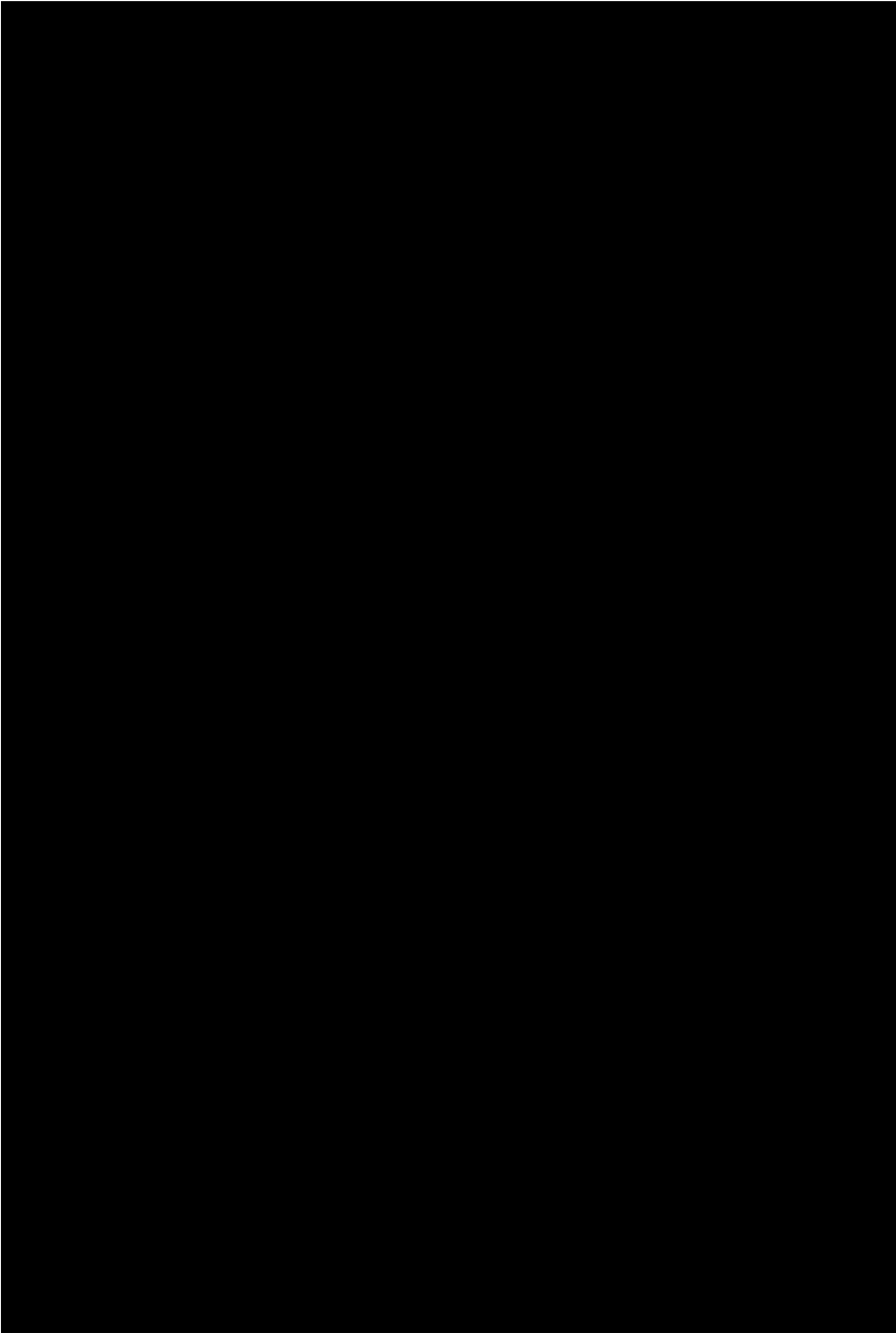

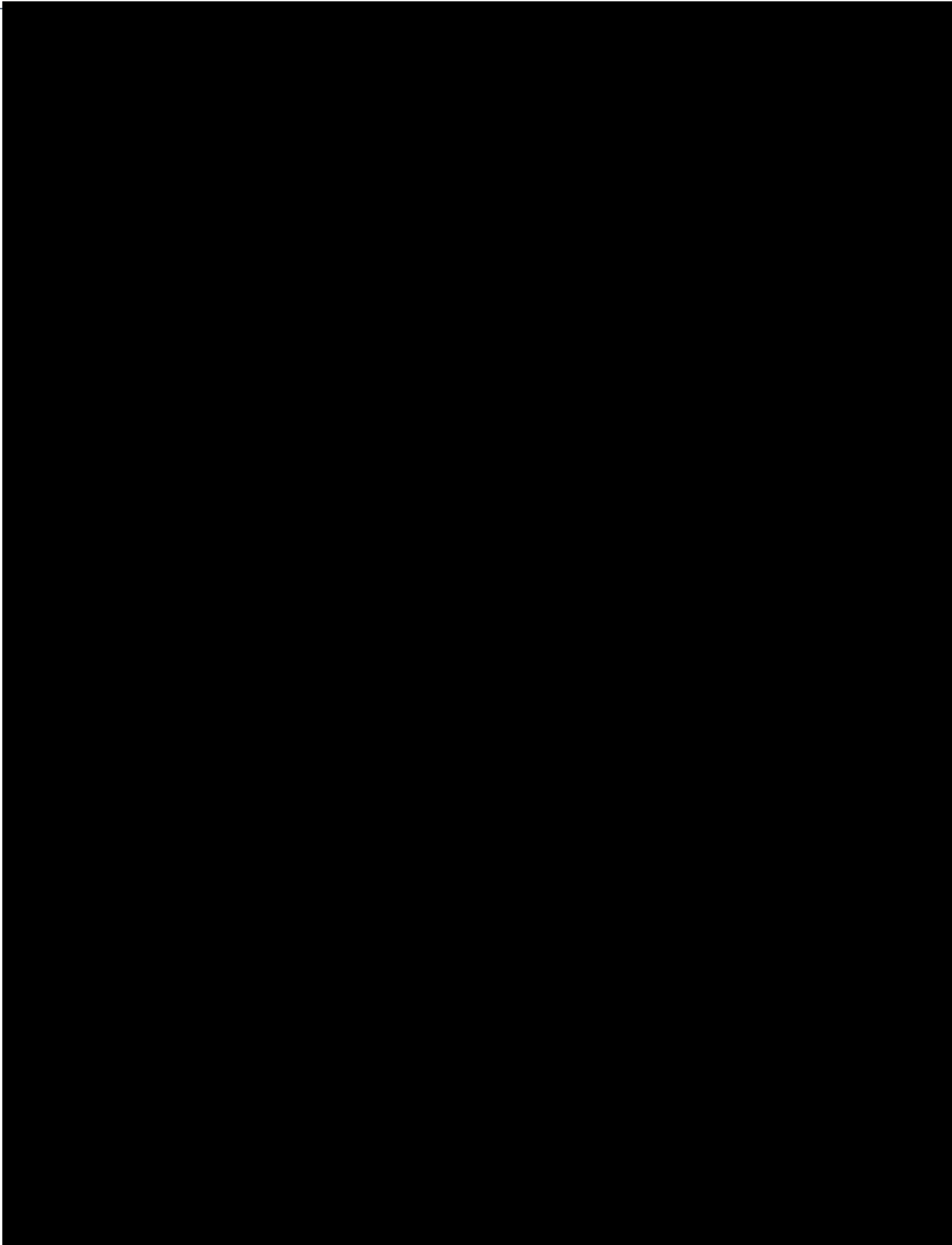

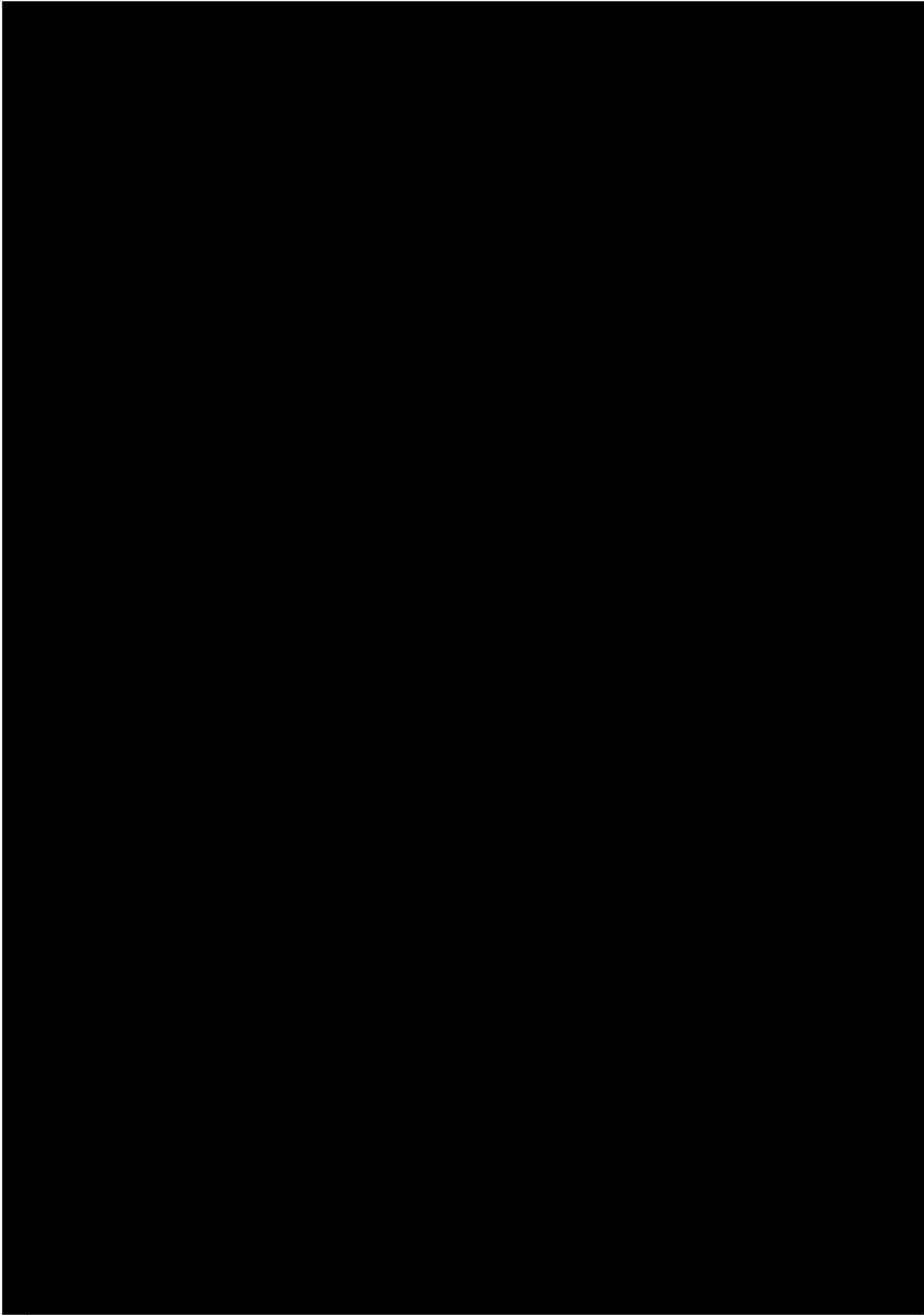

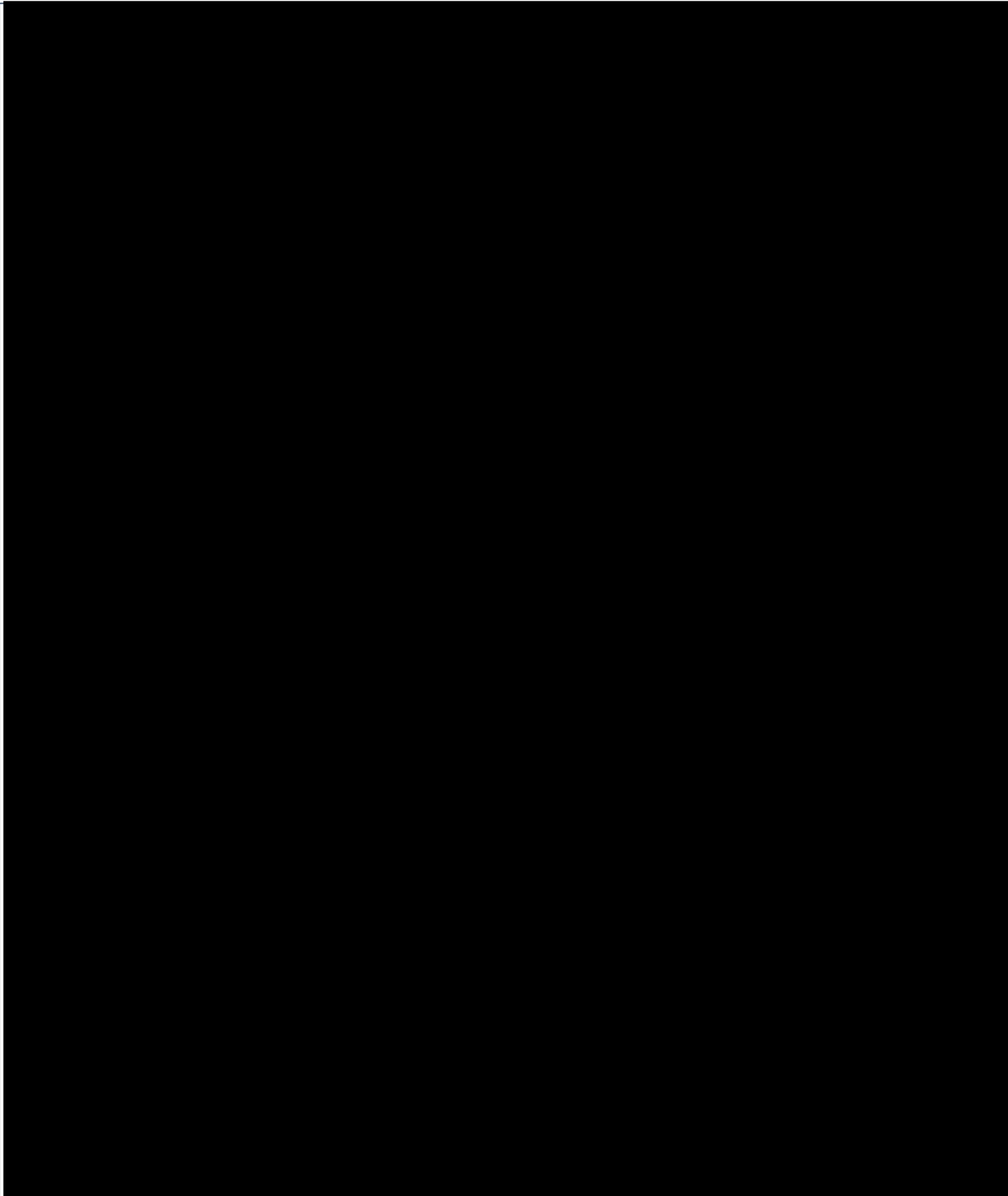

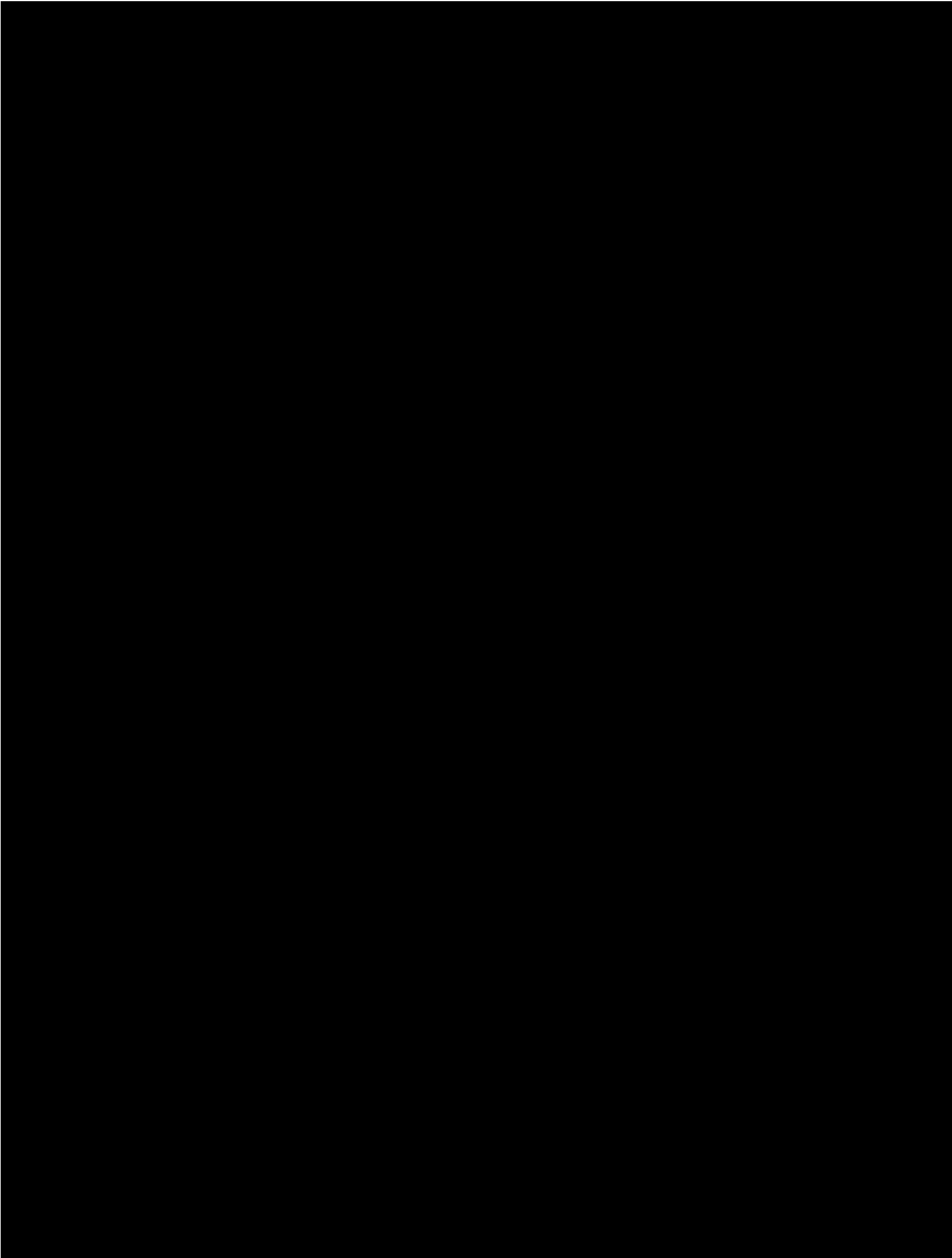

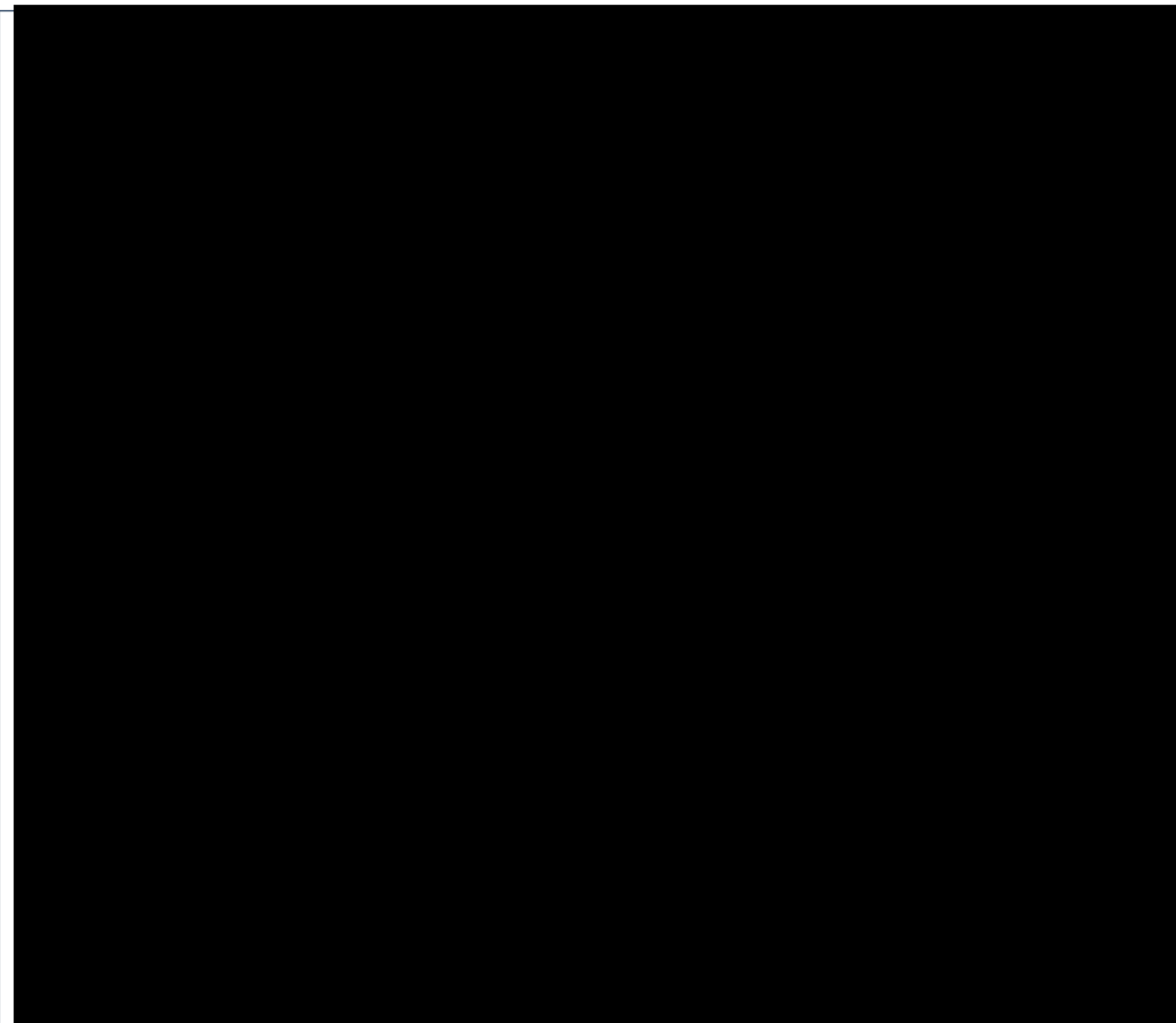

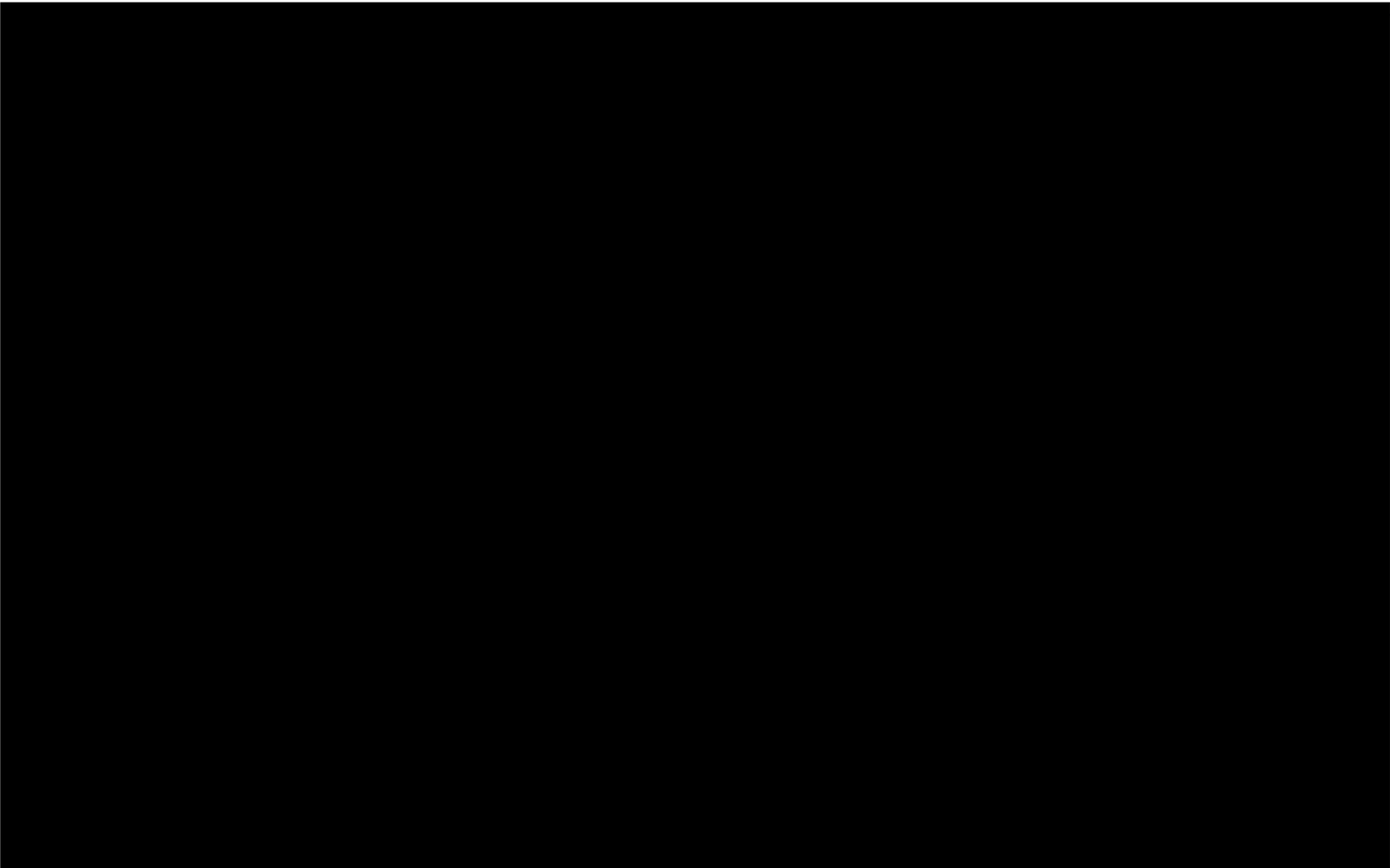

10

Bijlage 5.4a

Aanbiedingsbrief Plan van aanpak subregio Arnhem

gemeente Rheden

Velp | Rheden | De Steeg | Ellec
Dieren | Spankeren | Laag-Soeren

Gemeentehuis Pres. Kennedylaan 104-108 | 6883 AX Velp | postbus 9110 | 6994 ZJ De Steeg
T (026) 49 76 911 | F (026) 49 76 518 | E gemeente@rheden.nl | www.rheden.nl

Commissaris van de Koning
H.J.J. Lenferink
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

In afschrift aan het college van GS van de provincie Gelderland en de colleges van B&W van de gemeenten Arnhem, Rheden, Renkum, Lingewaard, Overbetuwe, Rozendaal, Doesburg, Zevenaar, Duiven en Westervoort.

datum
31 oktober 2023

uw brief/kenmerk

behandeld door
Maaïke Crum

doorkiesnummer
(026) 49 76 911

bijlage(n)

onderwerp
Aanbiedingsbrief Plan van Aanpak subregio Arnhem

Geachte heer Lenferink,

Door oorlog, honger of onderdrukking zijn veel mensen op de vlucht en zoeken opvang in veilige landen. In de afgelopen jaren heeft Nederland te maken met een grote toename van vluchtelingen. De gemeenten willen vluchtelingen op een humane manier opvangen en spannen zich in om dit te realiseren.

Het aantal vluchtelingen dat asiel aanvraagt in Nederland neemt toe in 2022¹ en de verwachting is dat dit in 2023 substantieel hoger ligt². Nederland heeft ook een groot aantal ontheemden uit Oekraïne onderdak aangeboden, zoals bedoeld in de Richtlijn Tijdelijke Bescherming. Verder wacht ook nog een grote groep statushouders op huisvesting. Dit leidt tot een grote opgave voor gemeenten om deze verschillende doelgroepen op een humane manier op te vangen en te huisvesten.

Taakstellingen

Het Rijk werkt met taakstellingen om gemeenten duidelijk te maken welke opgave zij hebben om deze drie doelgroepen (asielzoekers, Oekraïense ontheemden en statushouders) op te vangen of te huisvesten. Bijgevoegd vindt u een uitwerking van het Plan van Aanpak voor de subregio Arnhem. Dit Plan van Aanpak geeft een stand van zaken van de gemeenten binnen de regio ten aanzien van de opvang en huisvesting van deze doelgroepen.

Uit dit plan wordt duidelijk dat de subregio Arnhem vooroploopt wat betreft het opvangen van asielzoekers, bijna voldoet aan haar taakstelling voor de Oekraïense ontheemden en de grootste uitdaging heeft met het huisvesten van statushouders.

De subregio handelt, zoals provinciaal is afgesproken, in de geest van de Spreidingswet. Dit betekent dat elke gemeente individueel haar taakstellingen probeert te behalen en dat gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen om aan de regionale taakstellingen te voldoen. Concreet betekent dat bijvoorbeeld de gemeente Arnhem meer inzet op de opvang van asielzoekers en de gemeente Rheden meer mogelijkheden ziet om Alleenreizende Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers) op te vangen.

¹ [Vluchtelingen in getallen 2023_V04.pdf \(vluchtelingenwerk.nl\)](#)

² [Waar of niet waar: "In 2023 komen er 67.000 asielzoekers naar Nederland" – UNHCR Nederland](#)

Stand van zaken t.a.v. de opvang asielzoekers

Ten aanzien van asielzoekers hebben gemeenten in de subregio een gezamenlijke opgave om 1.551 plekken te creëren. Op dit moment zijn er 1.084 langdurige opvangplekken gerealiseerd en aanvullend nog 1.309 noodopvangplekken. De regio zit hiermee ruim boven haar taakstelling. De voortrekkersrol die de gemeente Arnhem hierin heeft, wil zij in de toekomst ook vervullen en leidt ertoe dat de subregio ook de komende jaren ruimschoots aan haar taakstelling blijft voldoen.

Stand van zaken t.a.v. de opvang van Oekraïense ontheemden

Voor Oekraïense ontheemden verlangt het Rijk per 01-02-2024 2.334 noodopvangplekken binnen de subregio. Momenteel zijn er 2.245 noodopvangplekken gecreëerd en op 31-12-2023 naar alle waarschijnlijkheid 2.186. Daarnaast zijn er bijna 500 opvangplekken bij particulieren binnen de subregio. Hoewel deze opvangplekken niet meetellen voor de taakstelling wordt de POO genoemd in ons Plan van Aanpak. Het gaat namelijk om een substantiële aantal personen en zij maken ook gebruik van de maatschappelijke voorzieningen. Vier gemeenten binnen de subregio geven aan nieuwe locaties te onderzoeken en ook wordt ingezet op verlenging van alle bestaande locaties. Dit leidt ertoe dat de inzet binnen onze regio zich richt op behoud van bestaande locaties.

Stand van zaken t.a.v. statushouders

De grootste opgave voor gemeenten binnen de subregio is de huisvesting van statushouders. We zien ontbrekende koppelingen door capaciteitsproblemen bij de IND en de minimale beschikbaarheid van (passende) woningen als hoofdoorzaken van de beperkte mogelijkheden tot huisvesting. Ten aanzien van de beperkte beschikbaarheid van woningen worden op gemeentelijk niveau afspraken gemaakt met woningcorporaties.

Uitdagingen

Naast het realiseren van de taakstellingen wordt er in onze regio gezamenlijk opgetrokken om de uitdagingen rondom maatschappelijke voorzieningen aan te gaan. Ook in de subregio is het bestaande zorgnetwerk (huisartsen en tandartsen) overbelast en is er moeite om lerarentekorten op scholen op te vullen. De toegenomen instroom van statushouders en Oekraïense ontheemden leggen een grote druk op deze voorzieningen, waardoor we moeten zoeken naar een optimaal gebruik van deze voorzieningen. Leefbaarheid in wijken behouden en sociale cohesie bevorderen blijven ook uitdagingen. We werken aan gezamenlijke oplossingen voor deze uitdaging.

Een aantal van de gemeenten in onze subregio worstelt met de opgaven die het Rijk ons vraagt. De huisvesting van statushouders, Oekraïense ontheemden en asielzoekers vragen net als andere belangrijke dossiers (bijvoorbeeld huisvesting van starters en spoedzoekers) om fysieke ruimte, ambtelijke capaciteit en inzet van onderwijs, zorg en welzijn. Deze opeenstapeling van opgaves zorgt voor een voortdurende druk op onze capaciteit en creativiteit.

Daarnaast zijn er ook verschillende bovenregionale uitdagingen waar gemeenten zelf geen invloed uit kunnen uitoefenen, bijvoorbeeld de 'concurrentie' tussen verschillende doelgroepen binnen een gemeente die allemaal een woning zoeken. Ook het overbelaste elektriciteitsnet staat nieuwe opvangplekken of huisvesting met regelmaat in de weg. De subregio hoopt op meer hulp van de Provincie en het Rijk om deze problematiek weg te nemen.

Verwachte realisatie t.a.v. de taakstellingen

Uit het bovenstaande wordt duidelijk dat de subregio Arnhem zich heeft ingespannen om de taakstellingen te realiseren. Voor de opvang van asielzoekers voldoet de subregio aan haar verplichtingen. De gemeenten liggen op schema om per 1-2-2024 te voldoen aan de taakstelling voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Voor de huisvesting van statushouders lopen de gemeenten achter op taakstelling, waarbij de verwachting is dat er tegen het einde van 2023 een eindsprint wordt ingezet.

Belangrijkste bevindingen

Op dit moment worden in de regio afspraken gemaakt om aan de gezamenlijke taakstellingen te blijven voldoen. De regio streeft naar het collectief behalen van haar taakstelling, waarbij de ene gemeente bijvoorbeeld meer doet in de opvang van asielzoekers en een andere gemeente zich bovenmatig inzet voor de realisatie van noodopvangplekken voor ontheemde Oekraïners. Iedere gemeenten kijkt waar haar kracht ligt. De regio spreekt af dat individuele gemeenten zich tot het uiterste blijven inspannen om aan individuele taakstellingen te voldoen. Om het regionaal behalen van taakstellingen te bespoedigen, kunnen onderlinge afspraken worden gemaakt.

Uitdagingen zien gemeenten op het gebied van zorg, onderwijs, sociale cohesie en de huisvesting van statushouders. Dit willen we gezamenlijk oppakken. Dit moet leiden tot het gemeenschappelijk realiseren van een humane opvang en huisvesting.

Vervolg

Dit Plan van Aanpak is een inventarisatie van de huidige stand van zaken in de subregio en een kleine doorkijk naar de toekomst. De komende periode zet de subregio zich in om van tijdelijke opvang tot structurele en toekomstbestendige opvang komen. Hierbij doen we ook een dringend beroep op de Provincie en het Rijk voor hulp bij het oplossen van problemen die buiten onze invloedssfeer liggen. Gemeenten zijn zich bewust van de uitdagingen die structurele, toekomstbestendige opvang met zich brengt, maar het uitgangspunt is dat de regio zich hier gezamenlijk voor inzet.

Met vriendelijke groet,

Carol van Eert,
burgemeester van Rheden
voorzitter PRT subregio Arnhem

Bijlage 5.4b

Plan van aanpak subregio Arnhem

Plan van aanpak subregio Arnhem – PRT migratie en integratie

Versie: 31 oktober 2023

I. Inleiding

II Overzichten met opvang en opgave per gemeente

1. Asielopvang
 - 1 a. Reguliere COA opvang, 5 jaar of langer
 - 1 b. Noodopvang COA, minder dan 5 jaar
2. Oekraïne opvang
 - 2 a. Gemeentelijke opvang
 - 2 b. Particuliere opvang
3. Taakstelling huisvesting statushouders
 - 3 a. Realisatie taakstelling
4. Bijzonder voorzieningen
 - 4 a. AMV – opvangplekken
 - 4 b. Nidos AMV
 - 4 c. Gemeentelijke crisisnoodopvang t.b.v. COA
 - 4 d. Flexwoningen
5. Overzicht per gemeente met toelichting

III Voorziene gevolgen voor netwerkpartners

6. **Beveiliging / handhaving en toezicht / politie**
7. **Onderwijs**
8. **Zorg**
9. **'De buurt'**

IV Aanbevelingen voor noodzakelijke beleids- en uitvoeringsaanpassingen

V. Slotsom inclusief korte conclusie

I Inleiding

In deze bijdrage van de gemeenten in de subregio Arnhem (Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar) staan de gemeentelijke overzichten van de opgaven, taakstellingen (huisvesting statushouders) en gerealiseerde en geplande opgaven en taakstellingen in de subregio. Gezien het aantal gemeenten binnen deze regio is het een omvangrijk document geworden.

Werkwijze

Wij hebben het format dat is ontwikkeld door de subregio Stedendriehoek, als basis genomen. Afgesproken is dat alle subregio's in de provincie Gelderland dit format hanteren, om zoveel mogelijk uniformiteit te creëren. Dit format is voorafgaand aan het ambtelijk afstemmingsoverleg gestuurd naar de ambtelijke contactpersonen in de gemeenten in subregio Arnhem. De projectleider van de subregio Arnhem heeft contact gehad met alle gemeenten om de informatie te verzamelen. Daarna is deze informatie in concept verstuurd aan de deelnemers van de ambtelijke werkgroep ter verificatie. Tijdens het ambtelijk afstemmingsoverleg van 31 oktober is dit document besproken. Er zijn cijfers gehanteerd van de update van het Dashboard van het PRT van 16 oktober jl.

Toelichting

We hebben in paragraaf 4 van hoofdstuk II een toelichting gegeven op de zogeheten bijzondere voorzieningen. We brengen daarbij specifieke opgaven in beeld die onderdeel uitmaken van de totale vreemdelingenketen, maar die minder of niet zichtbaar zijn in de totaalcijfers, terwijl er wel sprake is van specifieke omstandigheden met impact voor ketenpartners. Het gaat specifiek om plekken voor opvang en huisvesting van AMV'ers. De zogeheten 'Bed Bad Brood plekken' voor uitgeprocedeerde en/of ongedocumenteerde asielzoekers kent de subregio Arnhem niet.

Opvangplekken voor AMV'ers tellen mee voor de asielopgave, maar leggen ook een additionele druk op het voortgezet onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht. Huisvesting voor AMV'ers (met een verblijfsstatus) telt mee in de taakstelling huisvesting statushouders.

Afsluitend doen wij een aantal aanbevelingen voor ons inziens noodzakelijke aanpassingen in beleid en uitvoering.

Definities

Bij het schrijven van dit plan merkten wij dat er verwarring was over wat er verstaan werd onder bijvoorbeeld 'crisisnoodopvang' en 'noodopvang'. In het format wordt uitgegaan van termijnen: reguliere COA opvang duurt 5 jaar of langer, noodopvang COA is minder dan 5 jaar. Deze termijnen zijn gekozen vanwege de definitie van 'duurzame opvang', die de wet hanteert.

Het COA hanteert andere definities: 'crisisnoodopvang' wordt door gemeenten georganiseerd en geëxploiteerd, 'noodopvang' door het COA. Hierbij worden geen termijnen gehanteerd. Het aantal asielzoekers onder 'noodopvang' telt mee in de taakstelling, het aantal onder 'crisisnoodopvang' niet. Dit zien we terug in het dashboard van de PRT. Wat hierin wordt weergegeven in de tabel 'Crisisnoodopvang' zouden wij 'Tijdelijke gemeentelijke opvang' willen noemen.

Wij hanteren de definities die samenhangen met de duur van de opvang:

- Reguliere opvang is langdurige opvang, langer dan 5 jaar;
- Noodopvang is kortdurende opvang, korter dan 5 jaar. Daaronder scharen wij 'crisisnoodopvang'.

Samenvatting en aanbevelingen

Wij begrijpen dat dit document wordt gebruikt om inzicht te krijgen in de stand van zaken binnen de subregio Arnhem. Binnen de ambtelijke ondersteuning zijn wij van mening dat de onderwerpen zoals genoemd onder hoofdstuk III randvoorwaardelijk zijn om duurzame opvangplekken te (blijven) bieden. Om die reden zetten gemeenten de komende jaren in om op subregionaal niveau deze onderwerpen aan te pakken.

Daarnaast willen we gezamenlijk aan de taakstellingen voldoen, door de samenwerking op te zoeken. We zijn van mening dat we deze gezamenlijke opgave behalen als iedere gemeente haar pluspunten benut. Dit betekent concreet dat de ene gemeente zich bijvoorbeeld meer inzet voor de opvang van Oekraïense ontheemden (omdat hier wellicht meer draagvlak voor is) en een andere gemeente zich

meer inzet voor Asielzoekers (omdat zij hier meer ervaring mee heeft). Op deze wijze kan de subregio Arnhem de komende jaren een grote bijdrage leveren aan de Opvang vluchtelingen en huisvesting van statushouders

II Overzichten met opvang en opgave per gemeente

1. Asielopvang

De termijn van 5 jaar is gekozen vanwege de definitie 'duurzame opvang' in de wet.

Tabel 1a Reguliere COA opvang, 5 jaar of langer, d.d. 01-10-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Arnhem	589	843	843	843
Doesburg	40	0	0	0
Duiven	90	0	0	0
Lingewaard	169	0	0	0
Overbetuwe	174	0	0	0
Renkum	113	100	100	100
Rheden	156	141	141	141
Rozendaal	6	0	0	0
Westervoort	54	0	0	0
Zevenaar	161	0	0	0
Totaal	1552	1084	1084	1084
Resultaat		-467	-467	-467

Toelichting:

Arnhem

Arnhem heeft meerdere asielzoekerscentra (AZC's). De locatie aan de Groningensingel (339 plekken) is voor onbepaalde tijd en is een procesopvanglocatie. Er zijn hier tijdelijk 100 extra plekken tot december 2024 beschikbaar. De afspraak voor noodopvanglocatie aan de Elderhofseweg (350 plekken) loopt tot april 2025. De gemeente Arnhem is voornemens om haar rol als centrumgemeente te blijven pakken ten aanzien van de opvang van vluchtelingen binnen de regio Arnhem. Dit betekent dat zij ook naar de toekomst toe, vijf jaar of langer, grote opvanglocaties wil blijven faciliteren.

Renkum

De gemeente Renkum heeft een AZC aan de Nico Bovenweg (100 plekken), waarvan de bestuursovereenkomst recent verlengd is tot april 2025.

Rheden

In Velp is een AZC aan de Arnhemsestraatweg gevestigd (130 plekken). De bestuursovereenkomst loopt voorlopig tot april 2025. Op deze locatie kan er waarschijnlijk niet verlengd worden, maar er wordt in overleg met COA gezocht naar een vervangende locatie.

Tabel 1b Noodopvang COA, minder dan 5 jaar, d.d. 01-10-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Arnhem	1024	1024	1024
Doesburg	0	0	0
Duiven	270	180	180
Lingewaard	0	0	0
Overbetuwe	0	0	0
Renkum	0	0	0
Rheden	0	0	0
Rozendaal	0	0	0
Westervoort	0	0	0
Zevenaar	105	105	105
Totaal	1399	1309	1309

Toelichting:

Arnhem

In Arnhem zijn meerdere tijdelijke noodopvanglocaties voor asielzoekers, waarvan een groot deel (756 plekken) op verschillende cruiseschepen. Deze afspraken hiervoor lopen tot eind 2024. De noodopvanglocatie aan de Europaweg (160 plekken), loopt af in januari 2024. De extra uitbreiding aan de Groningensingel (100 plekken), loopt af in december 2024.

Duiven

In Duiven zijn meerdere tijdelijke noodopvanglocaties voor asielzoekers. Aan de Nieuwgraaf, hotel Gieling, staat een locatie voor nareizigers (70 plekken). Ook aan de Impuls staat een noodopvanglocatie voor nareizigers (100 plekken). Beide kennen vooralsnog een einddatum van 1 februari 2024. COA is met de hoteliers en gemeente in gesprek voor een duurzame periode.

Zevenaar

Aan de Hunneveldweg in Zevenaar staat een noodopvanglocatie voor asielzoekers (100 plekken) met een huidige einddatum van 31 december 2023. Dit is een centrale opvanglocatie voor nareizigers. Er vinden momenteel gesprekken plaats over een mogelijke verlenging van deze opvanglocatie. Het COA overweegt de locatie met een termijn van drie tot vijf jaar te verlengen. De gemeente Zevenaar onderzoekt de mogelijkheid om extra opvangplaatsen te creëren waarmee zij aan haar taakstelling van 160 personen kan voldoen.

Conclusie

Subregio Arnhem zorgt met de combinatie van reguliere COA opvangplekken en noodopvangplekken COA tot het einde van dit jaar en na 1-1-2024 voor 2.401 opvangplekken voor asielzoekers. Qua (nood)opvangplekken heeft de subregio, met name door het grote aandeel binnen de gemeente Arnhem, een voortrekkersrol. Het aantal duurzame opvangplekken na 1-1-2024 zit onder de taakstelling, maar er worden additioneel wel 1.309 noodopvangplekken binnen de regio gecreëerd. De gemeente Arnhem is voornemens om haar rol als centrumgemeente te blijven pakken ten aanzien van de opvang van vluchtelingen binnen de regio. Dit sluit aan bij de visie van het COA. Dit betekent dat zij ook naar de toekomst toe, vijf jaar of langer, grote opvanglocaties wil blijven faciliteren en de subregio daarmee de komende jaren zeker aan haar taakstelling blijft voldoen.

Bovenstaande opvangplekken bevat ook het aantal opvangplekken voor AMV'ers. In onze subregio heeft de gemeente Rheden te kennen gegeven het komende jaar mogelijkheden voor noodopvangplekken voor AMV'ers (zonder status) te onderzoeken. Tevens zijn de opvangplekken AMV in de gemeente Arnhem voor langere tijd beschikbaar en daarmee duurzaam. In tabellen 4a en 4b wordt een specificatie gegeven over opvang en huisvesting AMV'ers.

2. Oekraïne opvang

Tabel 2a Opvang Oekraïense ontheemden, d.d. 01-10-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Arnhem	775	739	739	739
Doesburg	89	91	91	91
Duiven	152	112	112	112
Lingewaard	251	238	238	238*
Overbetuwe	256	132	132	132*
Renkum	181	227	227	168*
Rheden	235	311	311	311
Rozendaal	48	55	55	55
Westervoort	107	153	153	153
Zevenaar	240	187	187	187*
Totaal	2334	2245	2245	2186

**Deze gemeenten onderzoeken op het moment van schrijven nieuwe noodopvanglocaties en/of uitbreiding van bestaande noodopvanglocaties voor Oekraïense ontheemden. Met realisatie van enkele van deze plannen en verwachte verlengingen van bestaande locaties, voldoet subregio Arnhem in 2024 aan de taakstelling Oekraïne per 01-02-2024.*

Toelichting

De gemeenten hebben zich de afgelopen anderhalf jaar met succes ingezet om veel noodopvangplekken voor Oekraïense ontheemden te creëren. Via de Veiligheidsregio Gelderland Midden is gezamenlijk een bovenmatige inspanning geleverd om bij iedere verhoogde taakstelling aan de nieuwe opgave te voldoen. Met de toezegging vanuit het Rijk met financiële ondersteuning tot maart 2026 zijn vrijwel alle gemeenten binnen de subregio welwillend om hun bestaande opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden in 2024 en daarna te verlengen.

De gemeenten Lingewaard, Overbetuwe, Renkum en Zevenaar onderzoeken nieuwe mogelijke locatie voor Oekraïense ontheemden.

Tabel 2b Particuliere opvang Oekraïense ontheemden, d.d. 01-10-2023

Gemeente	Aantal ontheemden in particuliere opvang
Arnhem	250
Doesburg	1
Duiven	15
Lingewaard	30
Overbetuwe	Niet bekend
Renkum	33
Rheden	105
Rozendaal	0
Westervoort	12
Zevenaar	37
Totaal	483

**Dit zijn geen exacte aantallen, maar bevatten een indicatie. De particuliere opvang van Oekraïense ontheemden telt niet mee voor de taakstelling. Deze cijfers worden wel separaat in beeld gebracht, omdat dit om substantiële aantallen gaat en ook deze ontheemden zorg (en onderwijs) verlangen.*

Conclusie

Met het huidige aantal noodopvangplekken én het aantal gemeenten dat nieuwe locaties onderzoekt, is de verwachting dat de subregio in 2024 aan haar gezamenlijke taakstelling voldoet. Om die reden worden momenteel geen extra inspanningen geleverd, aangezien de verwachting is dat voor vrijwel iedere gemeente de taakstelling wordt behaald.

Wel zijn er grote uitdagingen rondom ontheemde Oekraïners met drankproblemen, middelengebruik of met onbegrepen gedrag en personen die zich niet aan de huisregels van een locatie houden. Wij merken dat in toenemende mate sprake is van overlast op noodopvanglocaties en in gemeenten als gevolg van psychische problemen en drank- of middelengebruik.

Subregio Arnhem laat regelmatig in verschillende overleggremia weten dat dit onhoudbaar is en dat we hopen op hulp van het Rijk om op goede wijze met deze doelgroepen om te gaan. Tot op heden worden er helaas alleen Handreikingen gedeeld en zijn er geen concrete oplossingen.

3. Taakstelling huisvesting statushouders

Tabel 3 Huisvesting statushouders, d.d. 01-10-2023

Gemeente	Opgave 2023	Gerealiseerd op 31-09-2023	Nog te realiseren voor 01-01-2024
Arnhem	450 (-17)	195	238
Doesburg	32 (+5)	6	31
Duiven	69 (+3)	29	38
Lingewaard	130 (+15)	68	77
Overbetuwe	133 (+10)	48	95
Renkum	87 (-1)	62	26
Rheden	119 (+8)	36	91
Rozendaal	6 (-3)	2	1
Westervoort	42 (-2)	21	19
Zevenaar	123 (3)	60	66
Totaal	1.191 (21)	527	-664

(*) Tussen haakjes het restant van de taakstelling 2022.

Toelichting

De aantallen per gemeente onder 'Opgave 2023' is de optelsom van de taakstelling 2023-I en 2023-II, vermeerderd met de (nog niet) gerealiseerde taakstelling uit voorgaande jaren. Hiervoor zijn de cijfers van de Rijksoverheid gebruikt 'Overzicht huisvesting vergunninghouders Peildatum: 01-10-2023'. Dit overzicht is niet actueel en loopt achter op de realisatie.

Arnhem

Onderzoekt mogelijkheden tot woningdelen. Mogelijk wordt een deel van de achterstand ten aanzien van de taakstelling nog ingelopen aan het einde van dit jaar, maar verwachten nog een deel te kunnen realiseren.

Doesburg

Verwacht aan het einde van dit jaar bijna aan de taakstelling te kunnen voldoen, vanwege nieuwe beschikbare woonruimte.

Duiven

De gemeente vindt het lastig (passende) woonruimte vinden, gezien het geringe aanbod sociale huurwoningen dat vrij komt binnen de gemeente. Er worden andere mogelijkheden tot huisvesting onderzocht. Daarnaast is de gemeente bezig om binnen een Liemerse samenwerking ook gezamenlijk op te trekken ten aanzien van de realisatie van huisvesting voor statushouders. Verwachten nog wel een doorstroming richting het einde van het jaar, maar zullen taakstelling niet halen..

Lingewaard

De gemeente ruilt woningen op regionaal niveau en heeft vooral veel ruimte voor grotere gezinnen. Naar verwachting zal de taakstelling aan het eind van het jaar niet gehaald worden. Er is wel intensieve samenwerking met woningcorporaties om de doelstellingen zo veel mogelijk te realiseren.

Overbetuwe

Het aanbod is gering en de mutaties dalen. Om die reden zoekt de gemeente huurwoningen op de particuliere markt. De doelstelling wordt dit jaar niet gehaald en om die reden wordt een plan van aanpak opgesteld met woningcorporaties om zo veel mogelijk te leveren tot het einde van dit jaar.

Renkum

De gemeente heeft gedurende 2023 veel statushouders gehuisvest, maar wel door middel van een tussenvoorziening. Dit is een goede tijdelijke oplossing, waardoor de cijfers ook richting het einde van het jaar er rooskleurig uitzien.

Rheden

Er ligt nog een grote opgave voor de gemeente Rheden richting het einde van het jaar. Naar verwachting kunnen 60 personen gehuisvest worden. Tevens is er een plan van aanpak opgesteld met Vivare om een versnelling in te zetten.

Rozendaal

Binnen deze gemeente is een beperkt aantal sociale huurwoningen waardoor er ook relatief weinig huurwoningen vrijkomen. De laatste jaren is zijn nagenoeg alle vrijkomende woningen toegewezen aan statushouders. Dit leidt ertoe dat taakstellingen (meestal) gehaald worden. De leefbaarheid van de straten waar sociale huurwoningen staan komt hierdoor onder druk te staan.

Westervoort

De gemeente vindt het lastig (passende) woonruimte vinden, gezien het geringe aanbod sociale huurwoningen dat vrij komt binnen de gemeente. Daarnaast zijn er veel eengezinswoningen die beschikbaar komen. De gemeente is bezig om binnen een Liemerse samenwerking ook gezamenlijk op te trekken ten aanzien van de realisatie van huisvesting voor statushouders. Vooral nog wordt het lastig om dit jaar aan de taakstelling van 2023 te voldoen.

Zevenaar

Binnen de gemeente Zevenaar wordt het lastig om dit jaar nog taakstelling voor de huisvesting van statushouders te behalen. Gemeente start binnenkort met een pilot deelwonen voor statushouders en starters. Er is een intensieve samenwerking met de woningcorporaties.

Conclusie

De huisvesting van statushouders blijft voor de meeste gemeenten een behoorlijke uitdaging. De grootste knelpunten hierbij zijn de beperkte koppelingen vanuit COA. Indien er geen koppeling plaatsvindt, kan er ook geen huisvesting plaatsvinden. Tevens blijft het lastig om beschikbare woonruimte te vinden. Daarnaast moet de woonruimte ook passend zijn, wat de zoektocht extra bemoeilijkt. Dit heeft met name met de (grootte) van de gezinssamenstelling te maken: er moeten nu voornamelijk alleenstaanden gehuisvest worden waarbij op termijn sprake kan zijn van gezinshereniging, of alleengaanden (zonder gezinshereniging).

Binnen de subregio Arnhem wordt gekeken hoe we de doorstroming beter kunnen laten plaatsvinden. Er wordt voor bepaalde groepen gekeken naar een doorstroomlocatie, bijvoorbeeld voor alleengaanden, reizenden. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden tot uitwisseling tussen verschillende gemeenten. Ondanks dat subregio Arnhem (net als veel andere subregio's) achterloopt op de taakstelling voor huisvesting van statushouders, blijft het zich onverminderd inzetten om een versnelling te bewerkstelligen.

4. Bijzondere voorzieningen

Tabel 4a COA-AMV opvangplekken*, d.d. 01-10-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Arnhem	205	205	205
Doesburg			
Duiven			
Lingewaard			
Overbetuwe			
Renkum			
Rheden	61	61	61
Rozendaal			
Westervoort			
Zevenaar			
Totaal	268	268	268

*COA-AMV-plekken tellen mee voor de asielopgave, maar leggen een additionele druk op het onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht.

Locaties Arnhem

1. Postiljon hotel Europaweg (80 plekken)
2. AMV Frombergstraat (20 plekken)
3. AMV Velperweg (17 plekken)
4. AMV Nidos (19 plekken)
5. AMV Yoin (19 plekken)
6. AMV Amsterdamseweg (50 plekken)

Locatie Rheden:

1. Arnhemsestraatweg Velp (61 plekken)

Toelichting 4b Nidos-AMV opvangplekken, d.d. 01-10-2023

In de gemeente Arnhem zijn 38 plekken gerealiseerd met behulp van Nidos en Yoin. Deze 38 plekken worden ook in 2024 gecontinueerd. In Ellecom (gemeente Rheden) zijn 13 plekken gerealiseerd met behulp van Nidos en Yoin. Ook deze worden in 2024 gecontinueerd.

Toelichting 4c gemeentelijke crisisnoodopvang t.b.v. COA*, d.d. 01-10-2023

Ten tijde van de uitvraag van gemeentelijke crisisnoodopvanglocaties (CNO) t.b.v. COA werd deze vraag gesteld aan de Veiligheidsregio Gelderland Midden (subregio Foodvalley en subregio Arnhem). In 2023 zijn er CNO locaties t.b.v. COA gefaciliteerd door de gemeente Rheden (Dieren) en gemeente Overbetuwe (Elst). Gedurende 2023 is binnen regio subregio Foodvalley door de gemeente Ede en de gemeente Wageningen een CNO t.b.v. COA gefaciliteerd. Vooralsnog zijn hier vanuit subregio Arnhem geen concrete plannen om een dergelijke locatie te faciliteren.

Tabel 4d Flexwoningen*

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Arnhem	50	50	50
Doesburg	5	5	5
Duiven			In onderzoek
Lingewaard		In onderzoek	In onderzoek
Overbetuwe		In onderzoek	In onderzoek
Renkum			
Rheden		In onderzoek	In onderzoek
Rozendaal		In onderzoek	In onderzoek

Westervoort			In onderzoek
Zevenaar			
Totaal	55	55	55

* Flexwoningen kunnen randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van de diverse taakstellingen.
In dit overzicht is opgenomen de voorziene of gerealiseerde capaciteit per doelgroep.

5. Overzicht per gemeente met toelichting

Arnhem

Tabel 5a Totaaloverzicht opvang en opgave Arnhem

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	589	GOO: 775	450 (-17)	-
Realisatie opvang	843	-	195	AMV 75 plekken Flexwonen 50 plekken
Realisatie noodopvang	1.024	GOO: 739 POO: 250	-	-
Einddatums locaties	Zie onder ' <u>Asiel</u> '	Medio 2024 en 2025	-	-
In de planning tot 1-1-2024	1.867	739	-	-
In de planning na 1-1-2024	1.867	739	-	-

Toelichting Arnhem

Asiel

De gemeente Arnhem wil naar de toekomst toe haar voortrekkersrol ten aanzien grootschalige locaties in de subregio blijven vervullen. Dit betekent dat zij voornemens is om een aantal huidige locaties te verlengen en, wanneer verlenging niet mogelijk is, nieuwe opvanglocaties zoekt om daar asielzoekers op te vangen. Tot op heden zijn dit de bekende data:

- Uitbreiding procesopvanglocatie Groningensingel (100 plekken) eindigt december '24, de reguliere 339 plekken blijven bestaan
- AZC Elderhoeve (350 plekken) eindigt april 2024, momenteel wordt hier een evaluatie uitgevoerd met betrokken partijen
- AMV locaties aan de Velperweg, Frombergweg, Amsterdamseweg en van Nidos en Yoin kennen geen einddatum en blijven tot nadere datum bestaan (gezamenlijk 125 plekken).
- De cruiseschepen aan de Rijnkade blijven ook in 2024 liggen (756 plekken).
- Het Postiljon aan de Europaweg kent een einddatum van januari 2024 (80 AMV plekken en 80 reguliere plekken).

Oekraïne

Met betrekking tot de noodopvangplekken voor ontheemde Oekraïners voldoet de gemeente Arnhem bijna aan haar taakstelling. Gezien haar grote aandeel in de opvang van asielzoekers zal zij proberen huidige noodopvanglocaties (momenteel tot medio 2024 en 2025) te verlengen, maar niet actief op zoek naar 40 additionele opvangplekken. Arnhem wil namelijk geen kleine locaties openen, maar zet vooral in op grootschalige locaties.

Huisvesting statushouders

De gemeente geeft te kennen dat het uitblijven van koppelingen door COA en het gebrek aan geschikte woonruimte tot uitdagingen leidt om aan taakstelling voor de huisvesting van statushouders te voldoen.

Bijzondere voorzieningen

De gemeente behoudt de bestaande AMV locaties.

Doesburg

Tabel 5b Totaaloverzicht opvang en opgave Doesburg

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	40	GOO: 91	32 (+5)	-
Realisatie opvang	0	-	6	5 Flexwonen
Realisatie noodopvang	0	GOO: 91 POO: 1	-	-
Einddatums locaties	-	Medio 2024 en 2025	-	-
In de planning tot 1-1-2024	-	739	-	-
In de planning na 1-1-2024	-	739	-	-

Toelichting Doesburg

Asiel

Doesburg heeft een taakstelling voor 40 opvangplekken voor asielzoekers, maar heeft momenteel geen opvangplekken voor asielzoekers en ook geen ambities om op korte termijn iets te realiseren.

Oekraïne

De gemeente heeft een noodopvanglocatie aan de Begoniastraat (51 plekken) met een einddatum van 1-1-2024, maar is voornemens dit te verlengen. De overige opvangplekken bevinden zich over verschillende huizen en kennen einddata in 2024.

Huisvesting statushouders

Doesburg loopt achter op haar taakstelling voor de huisvesting van statushouders, maar verwacht eind 2023 een groot deel van haar achterstand met een aantal reguliere plaatsingen, een flexwoning en een afspraak (m.b.t. een groot gezin) met de gemeente Rheden.

Bijzondere voorzieningen

In Doesburg is een aantal flexwoningen gebouwd, waarvan vijf plaatsen voor statushouders worden ingezet eind 2023.

Duiven

Tabel 5c Totaaloverzicht opvang en opgave Duiven

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	90	GOO: 152	69 (+3)	-
Realisatie opvang	0	-	36	-
Realisatie noodopvang	270	GOO: 112 POO: 15	-	-

Einddatums locaties	Zie onder ' <u>Asiel</u> '	Zie onder ' <u>Oekraïne</u> '	-	-
In de planning tot 1-1-2024	180	112	-	-
In de planning na 1-1-2024	180	112	-	-

Toelichting Duiven

Asiel

De COA cijfers sluiten momenteel nog niet aan bij de werkelijkheid, dit wordt per 1 november 2023 aangepast. Er zijn 170 plekken aan de Impuls (70 plekken) en Nieuwgraaf (100) plekken. De einddatum van beide locaties is momenteel december 2023, maar het COA is met de hoteliers en de gemeente in gesprek een duurzame verlenging.

Oekraïne

In Duiven zijn momenteel drie opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden. Rijksweg (24 plekken), de Schoolstraat (58 plekken), en Den Oldenhoek (16 plekken). Ook zijn er nog 15 losse noodopvangplekken ingeschreven op het Koning Willem Alexanderplein (gemeentehuis). Er zijn verschillende einddata halverwege het tweede kwartaal van 2024 bekend, maar de gemeente heeft te kennen gegeven zich te willen inspannen tot de overdrachtsdatum van het Oekraïnedossier aan het COA op 4 maart 2026 de opvang te continueren. Er wordt op dit moment niet actief gezocht naar nieuwe noodopvanglocaties.

Huisvesting statushouders

De gemeente vindt het lastig (passende) woonruimte vinden, gezien het geringe aanbod sociale huurwoningen dat vrij komt binnen de gemeente. Er worden andere mogelijkheden tot huisvesting onderzocht.

Bijzondere voorzieningen

In Duiven zijn momenteel geen bijzondere voorzieningen, zoals bedoeld onder paragraaf 4, en hier zijn ook geen plannen voor.

Lingewaard

Tabel 5d Totaaloverzicht opvang en opgave Lingewaard

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	169	GOO: 251	130 (+15)	-
Realisatie opvang	0	-	68	
Realisatie noodopvang	0	GOO: 238 POO: 30	-	-
Einddatums locaties	-	Zie onder ' <u>Oekraïne</u> '	-	-
In de planning tot 1-1-2024	-	238	-	-
In de planning na 1-1-2024	-	Minimaal 238	-	-

Toelichting Lingewaard

Asiel

Lingewaard heeft een taakstelling voor 169 opvangplekken voor asielzoekers, maar heeft momenteel geen opvangplekken voor asielzoekers en ook geen ambities om op korte termijn iets te realiseren. Zij wil zich echter wel inzetten om meer opvangplekken voor Oekraïense ontheemden te creëren, omdat hier veel maatschappelijk draagvlak voor is binnen de gemeente.

Oekraïne

De gemeente heeft verschillende noodopvanglocaties voor Oekraïense ontheemden, namelijk aan de Wagenweg Huissen (60 plekken), de Cuperstraat Bemmelen (33 plekken), de Duisterestraat Doornenburg (40 plekken), de Kruisstraat Gendt (60 plekken), de Van Wijkstraat Huissen (17 plekken), de Molenkamp Bemmelen (20 plekken). De einddata van deze locaties zijn eind 2024 of verder. De gemeente heeft te kennen gegeven deze locaties te willen behouden en onderzoekt mogelijke nieuwe noodopvanglocaties.

Huisvesting statushouders

De huisvesting van statushouders blijft voor de gemeente Lingewaard een uitdaging. De gemeente heeft ruimte voor grote gezinnen en er wordt op regionaal niveau al geruild. Wel vindt intensieve samenwerking met woningcorporaties plaats, maar de verwachting is dat de taakstelling van 2023 nog niet wordt behaald.

Bijzondere voorzieningen

In Lingewaard zijn momenteel geen bijzondere voorzieningen, zoals bedoeld onder paragraaf 4. Er vindt wel onderzoek plaats om te kijken of AMV'ers kleinschalig kunnen worden opgevangen.

Overbetuwe

Tabel 5e Totaaloverzicht opvang en opgave Overbetuwe

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	174	GOO: 256	133 (+10)	-
Realisatie opvang	0	-	48	
Realisatie noodopvang	0	GOO: 132 POO: Onbekend	-	-
Einddatum locaties	-	Zie onder 'Oekraïne'	-	-
In de planning tot 1-1-2024	-	132	-	-
In de planning na 1-1-2024	-	132	-	-

Toelichting Overbetuwe

Asiel

Overbetuwe heeft een taakstelling voor 174 opvangplekken voor asielzoekers, maar heeft momenteel geen opvangplekken voor asielzoekers en ook geen ambities om op korte termijn iets te realiseren.

Oekraïne

De gemeente heeft twee noodopvanglocaties voor Oekraïense ontheemden in Zetten met een einddatum van oktober 2024 (76 plekken) en Elst met een einddatum van januari 2025 (51 plekken). De gemeente loopt achter op haar taakstelling voor Oekraïne en is op zoek naar additionele noodopvanglocatie.

Huisvesting statushouders

Binnen Overbetuwe zijn weinig woningen beschikbaar, vandaar dat met woningcorporaties is afgesproken dat ook op de particuliere markt wordt gezocht.

Bijzondere voorzieningen

In Overbetuwe zijn momenteel geen bijzondere voorzieningen, zoals bedoeld onder paragraaf 4, en hier zijn ook geen concrete plannen voor. De mogelijkheid tot ontwikkeling van flatwoningen wordt onderzocht, maar dat is pas op zeer lange termijn (2029) mogelijk.

Renkum

Tabel 5f Totaaloverzicht opvang en opgave Renkum

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	113	GOO: 181	87 (-1)	-
Realisatie opvang	100	-	62	Regionale tussenvoorziening Wolfheze
Realisatie noodopvang	0	GOO: 227 POO: 33	-	-
Einddatum locaties	-	Zie onder 'Oekraïne'	-	-
In de planning tot 1-1-2024	100	227	-	-
In de planning na 1-1-2024	100	Minimaal 168	-	-

Toelichting Renkum

Asiel

De gemeente heeft een noodopvanglocatie in Oosterbeek voor 100 personen gerealiseerd. De formele einddatum van deze locatie is verlengd tot 1 februari 2025. De gemeente onderzoekt momenteel geen andere locaties voor potentiële opvang van asielzoekers

Oekraïne

Renkum heeft verschillende noodopvanglocaties voor Oekraïense ontheemden geopend, namelijk een twee locaties in Wolfheze (2 x 27 plekken), in Oosterbeek aan de Generaal Urguhartlaan (10 plekken), aan de Don Boscoweg (63 plekken) en in Doorwerth (100 plekken). Met uitzondering van de Don Boscoweg worden alle locaties ook in 2024 verlengd. De gemeente heeft te kennen gegeven op zoek te gaan naar extra noodopvanglocaties, omdat zij aan haar taakstelling wil voldoen.

Huisvesting statushouders

Naar verwachting wordt een groot deel van de taakstelling voor huisvesting statushouders dit jaar behaald door de gemeente Renkum, vanwege de gecreëerde tussenvoorziening. Zie hieronder.

Bijzondere voorzieningen

De gemeente heeft in 2023 met Pro Persona en Vivare een regionale tussenvoorziening gecreëerd, geschikt voor grote gezinnen. Er woont een aantal grote gezinnen in deze tussenvoorziening, waarvan het lastig wordt om geschikte woonruimte te vinden. De gemeente heeft veel tijd en moeite in deze tussenvoorziening gestoken, maar er zijn onvoldoende statushoudergezinnen op alle huizen te bewonen. De inzet lijkt niet op te wegen tegen de uitkomsten.

Rheden

Tabel 5g Totaaloverzicht opvang en opgave Rheden

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	156	GOO: 256	119 (+8)	-
Realisatie opvang	141	-	36	AMV: 61 plekken
Realisatie noodopvang	0	GOO: 311 POO: 105	-	-
Einddatums locaties	-	Zie onder 'Oekraïne'	-	-
In de planning tot 1-1-2024	141	311	-	-
In de planning na 1-1-2024	141	132	-	-

Toelichting Rheden

Asiel

Rheden heeft een asielzoekerscentrum voor maximaal 150 personen met een bestuursovereenkomst tot april 2025. Binnen deze locatie worden 61 AMV'ers (zonder status) opgevangen. De gemeente verkent of zij de opvang van asielzoekers kan continueren daarna. Tevens heeft zij te kennen gegeven om AMV'ers op te willen vangen wegens het verwachte maatschappelijk draagvlak en de dubbele vergrijzing waar de gemeente mee kampt.

Oekraïne

De gemeente heeft drie noodopvanglocaties voor Oekraïense ontheemden aan de Amsterdamsestraatweg (250 plekken), Vijverlaan (40 plekken) en de Kerkallee (21 plekken). De einddata van deze locaties zijn formeel in 2024 en 2025, maar de gemeente geeft te kennen deze locaties te willen continueren tot de einddatum van de Richtlijn tijdelijke bescherming.

Huisvesting statushouders

De gemeente heeft moeite om aan de taakstelling voor de huisvesting van statushouders te voldoen en verwacht niet dat dit richting het einde van het jaar gaat lukken. Om dit te bespoedigen is er een Plan van Aanpak opgesteld met Vivare om versneld woningen te kunnen toewijzen.

Bijzondere voorzieningen

De gemeente vangt 61 AMV'ers op binnen een AZC. Daarnaast heeft zij in samenwerking met Nidos/Yoin een kleine wooneenheid voor 13 AMV'ers met een status.

Rozendaal

Tabel 5h Totaaloverzicht opvang en opgave Rozendaal

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	6	GOO: 48	6 (-3)	-
Realisatie opvang	0	-	2	-
Realisatie noodopvang	0	GOO: 55 POO: 0	-	-
Einddatums locatie	-	01-10-2024	-	-

In de planning tot 1-1-2024	0	55	-	-
In de planning na 1-1-2024	0	55	-	-

Toelichting Rozendaal

Asiel

Rozendaal heeft een taakstelling voor 6 opvangplekken voor asielzoekers, maar heeft momenteel geen opvangplekken voor asielzoekers en ook geen ambities om op korte termijn iets te realiseren.

Oekraïne

De gemeente heeft een noodopvanglocatie aan de Del in Rozendaal (55 plekken) en voldoet daarmee aan haar taakstelling. Ze ziet geen mogelijkheden voor additionele plekken, gezien het gebrek aan beschikbare ruimte en locaties binnen haar gemeente.

Huisvesting statushouders

In de gemeente gaan vrijwel alle beschikbare woningen in de sociale huursector naar statushouders. De verwachting is dat dit in de toekomst mogelijk ten koste gaat van het maatschappelijk draagvlak.

Bijzondere voorzieningen

In Rozendaal zijn momenteel geen bijzondere voorzieningen, zoals bedoeld onder paragraaf 4. Er wordt onderzocht in hoeverre flexwoningen ingezet kunnen worden.

Westervoort

Tabel 5i Totaaloverzicht opvang en opgave Westervoort

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	54	GOO: 107	42 (-2)	-
Realisatie opvang	0	-	21	-
Realisatie noodopvang	0	GOO: 153 POO: 12	-	-
Einddatums locatie	-		-	-
In de planning tot 1-1-2024	0	153	-	-
In de planning na 1-1-2024	0	153	-	-

Toelichting Westervoort

Asiel

Westervoort heeft een taakstelling voor 54 opvangplekken voor asielzoekers, maar heeft momenteel geen opvangplekken voor asielzoekers en ook geen ambities om op korte termijn iets te realiseren.

Oekraïne

De gemeente heeft een crisisnoodopvanglocatie (CNO) voor Oekraïense ontheemden (80 plekken) met een einddatum van november 2024, een noodopvanglocatie aan het Dorpsplein (61 plekken) met een einddatum in juni 2024 en nog 12 losse noodopvangplekken ingeschreven op het Dorpsplein (gemeentehuis). De CNO wordt ingezet als een regionale aankomst HUB voor de regio Gelderland

Midden en Gelderland Zuid. Vanuit deze locatie worden mensen verdeeld onder noodopvanglocaties binnen deze twee regio's. De gemeente heeft te kennen gegeven zich te willen inspannen de opvang continueren tot de overdrachtsdatum van het Oekraïnedossier aan het COA op 4 maart 2026. Er wordt op dit moment niet actief gezocht naar nieuwe noodopvanglocaties.

Huisvesting statushouders

Binnen Westervoort zijn weinig woningen (met name ook een gebrek aan passende woonruimte) beschikbaar. Er is gedurende 2023 al een groot aantal personen gehuisvest en richting het einde van het jaar wordt de taakstelling waarschijnlijk niet gehaald.

Bijzondere voorzieningen

De gemeente heeft een crisisnoodopvanglocatie (CNO) voor Oekraïense ontheemden (80 plekken). Deze doet dienst als HUB voor de VGGM en de VGZ. Verder zijn er geen bijzondere voorzieningen.

Zevenaar

Tabel 5i Totaaloverzicht opvang en opgave Zevenaar

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	161	GOO: 240	123 (3)	-
Realisatie opvang	0	-	60	-
Realisatie noodopvang	105	GOO: 187 POO: 37	-	-
Einddatums locatie	-		-	-
In de planning tot 1-1-2024	105	187	-	-
In de planning na 1-1-2024	105	187	-	-

Toelichting Zevenaar

Asiel

De noodopvanglocatie aan de Hunneveldweg (105 personen) kent nu nog een formele einddatum van 31 december 2023, maar wordt naar alle waarschijnlijkheid verlengd met een periode van drie tot vijf jaar.

Oekraïne

De gemeente heeft de ambitie om aan haar taakstelling voor de noodopvang van Oekraïense ontheemden te voldoen. Momenteel zijn er verschillende locaties: Angerlo (20 personen tot 25-4-2024), Spijk (150 personen tot 18-09-2024) en Pannerden (17 personen tot 14-07-2024). De gemeente is voornemens de bestaande locaties, indien mogelijk, te verlengen en zoekt additioneel naar nieuwe locaties voor noodopvang. Er zijn verschillende locaties en objecten op het oog die hiervoor worden onderzocht.

Huisvesting statushouders

De gemeente heeft gedurende 2023 een groot aantal statushouders gehuisvest, maar ook richting het einde van dit jaar nog een flinke opgave. Het is überhaupt lastig woonruimte te vinden, laat staan passende woonruimte. Er is wel intensief contact met de woningbouwcorporaties om de doorstroming te bevorderen.

Bijzondere voorzieningen

In Zevenaar zijn momenteel geen bijzondere voorzieningen, zoals bedoeld onder paragraaf 4, en hier zijn ook geen plannen voor.

III Voorziene gevolgen voor netwerkpartners

6. Beveiliging / handhaving en toezicht / politie

Ten aanzien van handhaving en toezicht door de politie wordt zo veel mogelijk geschakeld binnen de lokale driehoek van de betreffende gemeente waar dit plaatsvindt. Hiervoor zijn nog geen regionale afspraken gemaakt. In de opvang voor Oekraïense ontheemden merken wij in toenemende mate overlast als gevolg van psychische problemen en drank- en middelengebruik. Als regio laten wij regelmatig in verschillende overleggremia weten dat dit onhoudbaar is/wordt en dat we hopen op hulp

7. Onderwijs:

1) Voorschoolse opvang

In onze regio wordt hier weinig gebruik van gemaakt en daarom zien wij ook geen gevolgen voor netwerkpartners hierin.

2) PO taalklassen/regulier onderwijs

In onze regio merken wij toenemende druk op het primair onderwijs. met name het personeelstekort op het regulier onderwijs. Ook lopen we tegen capaciteitsproblemen aan in het leerlingenvervoer.

3) VO/ISK

Ook in het voortgezet onderwijs merken wij het personeelstekort op verschillende scholen. Bij de internationale schakelklas merken wij een beperkte opnamecapaciteit. Het is voor scholen/gemeenten lastig anticiperen op de instroom, waardoor er geen goede inschatting gemaakt kan worden hoeveel klassen/docenten er noodzakelijk zijn tijdens schooljaren.

4) 18+ onderwijs

Er zijn geen bijzondere gevolgen voor netwerkpartners ten aanzien van 18+ onderwijs. De indruk is dat hier slechts in beperkte mate gebruik van wordt gemaakt binnen de subregio Arnhem.

8. Zorg:

1) Huisartsenzorg

Huisartsenzorg in Nederland is regulier overbelast. De grote toestroom van asielzoekers en Oekraïense ontheemden zorgt voor nog meer druk op de huisartsenzorg. Het is in veel gemeenten lastig om statushouders en Oekraïners te koppelen aan een praktijk. Tevens is er een cultuurverschil/verschil in verwachtingen tussen statushouders/vluchtelingen ten aanzien van de zorg in Nederland.

2) Tandartszorg

Een aanzienlijk deel van de vluchtelingen heeft ingrijpende tandheelkundige zorg nodig. Goede mondverzorging draagt bij aan de algemene gezondheid en is belangrijk, maar kostbaar. We voorzien ten aanzien van statushouders, asielzoekers die een status krijgen en Oekraïense ontheemden in de toekomst problemen ten aanzien van de kosten voor tandheelkundige zorg voor deze groepen. Het wordt moeilijker om tandartsen te vinden voor de zorg aan de vluchtelingen.

3) Zorg coördinatie, Wmo, Jeugdhulp, GGZ

In de subregio wordt in toenemende mate voor Oekraïense ontheemden gebruik gemaakt van GGZ zorg. Er is vaak sprake van een psychische stoornis soms in combinatie met overmatig drank- en middelengebruik. In Arnhem is meermaals Pro Persona betrokken bij een (tijdelijke) behandeling. We merken echter dat alleen heel 'zware gevallen' terecht kunnen binnen de GGZ zorg. Ook deze

zorgsector is overbelast, kampt met wachtlijsten en heeft weinig ervaring met Oekraïense ontheemden.

Een grote groep wordt niet bestempeld als een 'zwaar geval', maar heeft wel baat bij psychische ondersteuning. Vaak is het lastig om deze personen op een bestaande noodopvanglocatie te blijven opvangen, maar is er ook geen alternatief in de regio waar deze personen terecht kunnen. Hierin voorzien we in de toekomst grote problemen.

Zoals aangegeven onder '6 Beveiliging / handhaving en toezicht / politie' kaarten gemeenten uit onze regio dit aan tijdens verschillende overleggen, maar dit heeft nog niet geleid tot een oplossing. We voorzien problemen als hier niet op korte termijn een alternatief voor komt.

9) 'De buurt': behoud van leefbaarheid in de wijk

Binnen de subregio gaat het ook vaak over behoud van leefbaarheid in de wijk en sociale cohesie. De buurt is geen organisatie/netwerkpartner, maar heeft wel te kampen met gevolgen van deze regionale plannen.

IV Aanbevelingen voor noodzakelijke beleids- en uitvoeringsaanpassingen

Vanuit het ambtelijke overleg van subregio Arnhem wordt sinds medio 2023 gewerkt aan een regionale aanpak van uitdagingen rondom de opvang van vluchtelingen en het huisvesten van statushouders. Het contact via dit gremium is recent, maar ten aanzien van de te ontplooiën initiatieven wordt gedacht aan de volgende onderwerpen:

- Als gemeenten gezamenlijk optrekken binnen de regio om aan regionale taakstellingen te kunnen voldoen, bijvoorbeeld door de uitruil van statushouders in het geval van passende woonruimte in een nabijgelegen gemeente. Dit past bij de provinciale afspraak om te handelen 'in de geest van de Spreidingswet'
- Gezamenlijk acteren op vier inhoudelijk pijlers binnen onze regio, namelijk Zorg, Onderwijs, Sociale cohesie en Huisvesting van statushouders. Met de ambtelijke overlegstructuur van subregio Arnhem worden de uitdagingen binnen deze pijlers gezamenlijk opgepakt. Er wordt bijvoorbeeld gekeken om gezamenlijk het onderwijs voor Oekraïners op te pakken.
- Ten aanzien van de problematiek rondom Oekraïense ontheemden met onbegrepen gedrag wordt meermaals via meerdere gremia duidelijk gemaakt dat de situaties onhandelbaar wordt. Er dient een duidelijke oplossing te komen vanuit het Rijk hoe gemeenten en locaties hiermee om dienen te gaan, zodat we een regionale lijn kunnen trekken.
- Sommige uitdagingen liggen buiten de invloedssfeer van gemeenten, waardoor de subregio geen slagkracht heeft om tot uitvoering van haar plannen te komen. De subregio doet een oproep aan de Provincie en het Rijk voor hulp bij uitdagingen, bijvoorbeeld op het gebied van netcongestie.
- Bij verschillende gemeenten binnen de subregio neemt het (maatschappelijk) draagvlak af. Oneigenlijk gebruik van voorzieningen doen afbreuk aan de solidariteit, bijvoorbeeld bij Oekraïense ontheemden die met een arbeidsmotief in plaats van een vluchtmotief naar Nederland lijken te komen. De subregio doet een oproep om oneigenlijk gebruik van voorzieningen onaantrekkelijker te maken.

V Slotsom

Tabel Totaaloverzicht subregio Arnhem d.d. 01-10-2023

Stedendriehoek	Opgave	Capaciteit per 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Asiel, 5 jaar of langer	1.551	1.084	1.084
Asiel, noodopvang korter dan 5 jaar	-	1.309	1.309
Oekraïne opvang (GOO)	2.334	2.245	2.186
Taakstelling huisvesting	1.191	527	-664
Totaal	5.076	5.165	(+89)

Conclusie

Bovenstaande tabel bevat een optelsom van alle opvangplekken en huisvestingsplekken die gecreëerd zijn. Het is ongebruikelijk om de aantallen van deze verschillende doelgroepen bij elkaar op te tellen, maar het geeft wel een volledig beeld van de inspanningen van de subregio Arnhem. Hieruit blijkt namelijk dat de subregio zich goed heeft ingezet om zo veel mogelijk van de taakstellingen te behalen. Op het gebied van asielzoekers is dit bijzonder goed gelukt. Voor Oekraïense ontheemden liggen de gemeenten op schema en voor statushouders loopt men vooralsnog achter op taakstelling.

Momenteel én naar de toekomst toe worden binnen de regio afspraken gemaakt om binnen de regio aan de gezamenlijke taakstellingen te kunnen voldoen. De regio streeft naar het collectief behalen van haar taakstelling, waarbij de ene gemeente bijvoorbeeld meer doet in de opvang van asielzoekers en een andere gemeente zich bovenmatig inzet voor de realisatie van noodopvangplekken voor ontheemde Oekraïners. Uitdagingen zien gemeenten op het gebied van zorg, onderwijs, sociale cohesie en de huisvesting van statushouders. De oplossing hiervoor ligt in het gezamenlijk aanpakken van deze uitdagingen. Dit leidt tot de slotsom dat de subregio met succes inspanningen levert op zo veel mogelijk personen op te vangen en te huisvesten.

Bijlage 5.5

Subregio Rijk van Nijmegen

Bijdrage subregio Rijk van Nijmegen aan Gelders Plan – PRT Asiel

Versie 26 oktober 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting aanbod en randvoorwaarden van Rijk van Nijmegen

I Inleiding

II Overzichten met opvang en opgave per gemeente in het Rijk van Nijmegen

- 1 Asielopvang, 5 jaar of langer
 - 1a Reguliere COA opvang, minimaal 5 jaar
 - 1b Noodopvang COA, korter dan 5 jaar
- 2 Opvang Oekraïne
 - 2a Gemeentelijke opvang
 - 2b Particuliere opvang
- 3 Taakstelling huisvesting statushouders
 - 3a Realisatie taakstelling
 - 3b Flexwoningen
- 4 Bijzondere voorzieningen
 - 4a AMV-opvangplekken
 - 4b AMV-huisvestingsplekken
 - 4c Landelijke Vreemdelingen Voorziening of Bed Bad Brood plekken

III Voorziene gevolgen voor netwerkpartners

- 5 Beveiliging / handhaving en toezicht / politie
- 6 Onderwijs
 - 6a Voorschoolse opvang
 - 6b PO taalklassen/regulier onderwijs
 - 6c VO/ISK
 - 6d 18+ onderwijs
- 7 Zorg
 - 7a Huisartsenzorg
 - 7b Tandartszorg
 - 7c Zorgcoördinatie, Wmo, Jeugdhulp, GGZ
 - 7d Publieke gezondheidszorg/GGD

- 8 Huisvesting

IV Aanbevelingen voor noodzakelijke beleids- en uitvoeringsaanpassingen

Samenvatting aanbod en randvoorwaarden van Rijk van Nijmegen

Onderwerp	Aanbod	Randvoorwaarden
Reguliere COA opvang, 5 jaar of langer	Wij zetten in op het realiseren van meer structurele langdurige opvangplekken in het Rijk van Nijmegen (reguliere opvang) in plaats van (crisis)noodopvang. Dit aanbod betreft de aard van de opvang, niet de opgave.	Investeringen door het COA om structurele langdurige opvangplekken in het Rijk van Nijmegen te realiseren. Dat houdt ook in dat er maatwerk nodig is bij het toepassen van wet- en regelgeving, om langlopende procedures en kostenverhogende maatregelen zoveel mogelijk te beperken.
Opvang ontheemden Oekraïne	Wij leveren geen <u>bovenmatige</u> inspanning voor de extra opvang van ontheemden uit Oekraïne, maar zetten in op het langer openhouden van bestaande opvanglocaties en het vervangen van locaties waarvan het gebruik niet verlengd kan worden.	Aanpassen van de voorwaarden waaronder opvang ontheemden uit Oekraïne verleend wordt, mede vanwege het behoud van maatschappelijk draagvlak. Wij denken daarbij aan eigen bijdragen voor de gemeentelijke opvang van ontheemden die inkomen hebben uit werk (conform regeling COA) en het verhuren van woonruimte (flexwoningen).
Taakstelling huisvesting statushouders	Wij willen de koppelingen tussen statushouders en wooneenheden uitruilen binnen het Rijk van Nijmegen en onderzoeken of er in het Rijk van Nijmegen een subregionale doorstroomlocatie gerealiseerd kan worden en waar. In die lijn is het ook wenselijk zijn dat ook woningcorporaties op subregionaal niveau gaan samenwerken. Wij gaan dit voorstel agenderen bij hen.	Bij de huisvesting van statushouders de uitruil van koppelingen binnen het Rijk van Nijmegen volledig faciliteren door het COA. Statushouders in opvanglocaties in het Rijk van Nijmegen koppelen aan een gemeente in het Rijk van Nijmegen. Dat geldt sowieso voor een mogelijke doorstroomlocatie. Bekostiging van de te realiseren doorstroomlocatie in het Rijk van Nijmegen wordt volledig vergoed door het COA.
PO taalklassen/regulier onderwijs	Wij gaan in het Rijk van Nijmegen inventariseren hoe wij en de schoolbesturen kunnen samenwerken en elkaar kunnen helpen.	De bekostiging van NT2 leerlingen op reguliere scholen te verlengen van een naar twee jaar. De bekostiging per individuele leerling vanaf één deelnemer in plaats van de koppeling aan minimaal aantal van vier deelnemers NT2 om NT2 leerlingen op te nemen in regulier basisonderwijs.

		NT2 leerlingen als groep onderbrengen bij het subregionaal samenwerkingsverband met als doel een meer gecoördineerde ondersteuning van scholen en kinderen.
Zorgcoördinatie, Wmo, Jeugdhulp, GGZ	<p>In Nijmegen is een experiment gestart voor de opvang van overlastgevende personen met diverse problematiek op een aparte vleugel in één van onze opvanglocaties ('0-vleugel'). Sinds kort hebben we daar een vorm van ambulante woonbegeleiding voor ingekocht bij Iriszorg. Dit ontlast andere locaties beslist.</p> <p>We denken dat deze vorm van opvang opschaalbaar is naar niveau Rijk van Nijmegen, voor personen die in het Rijk van Nijmegen worden opgevangen, maar dan zou het wenselijk c.q. noodzakelijk zijn om hiervoor een aparte locatie te vinden. Een belangrijk deel van de betreffende personen heeft chronische/hardnekkige problematiek.</p>	<p>Erkenning door de VNG van het Nijmeegse experiment opvang overlastgevende personen en vanuit een externe organisatie monitoren van dit experiment. De bekostiging van dit experiment niet ten laste laten komen van de deelnemende gemeenten.</p>
Subregionale opvangorganisatie	<p>We realiseren in het Rijk van Nijmegen een regionale opvangorganisatie voor asielzoekers in Nederland, in combinatie met een regionale doorstroomlocatie voor statushouders.</p>	<p>De financiering en bekostiging van dit regionale opvangorganisatie voor asielzoekers van Nederland in het Rijk van Nijmegen geschiedt door het Rijk. Hiervoor is voldoende capaciteit en deskundigheid beschikbaar en een organisatievorm die aansluit bij de al bestaande overlegstructuren in het Rijk van Nijmegen. De taakstellingen huisvesting statushouders worden gerealiseerd met asielzoekers die in deze regionale opvangorganisatie worden opgevangen.</p>

I Inleiding

In deze bijdrage van de gemeenten in de subregio Rijk van Nijmegen (Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen) staan de gemeentelijke overzichten van de opgaven, taakstellingen (huisvesting statushouders) en gerealiseerde en geplande opgaven en taakstellingen in de subregio. In dit totaaloverzicht is per gemeente ook de Particuliere Opvang Oekraïners (POO) opgenomen. In deze bijdrage geven de gemeenten aan hoe zij samen zorgen voor c.q. meewerken aan:

- de realisatie van voldoende opvang plekken voor asielzoekers, waaronder AMV'ers;
- de realisatie van permanente opvang voor statushouders;
- de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Werkwijze

Wij hebben het format dat is ontwikkeld door de subregio Stedendriehoek, als basis genomen. Afgesproken is dat alle subregio's in de provincie Gelderland dit format als basis hanteren, om zoveel mogelijk de informatie over dezelfde onderwerpen op een eenduidige wijze te verkrijgen. Dit format is in het ambtelijk overleg in het Rijk van Nijmegen 'gevuld' en afgestemd.

De peildatum van de gepresenteerde gegevens is 4 september 2023, zoals weergegeven in het laatst verspreide Dashboard van de PRT.

Dit deelplan is vastgesteld door alle colleges van B&W van de gemeenten in het Rijk van Nijmegen en ter informatie gestuurd naar de gemeenteraden. In het bestuurlijk overleg opvang vluchtelingen c.a. Rijk van Nijmegen van 26 oktober hebben de vertegenwoordigers van de gemeenten in deze subregio het deelplan als bijdrage van het Rijk van Nijmegen aan het Gelders plan vastgesteld.

Toelichting

In paragraaf 4 van hoofdstuk II wordt een toelichting gegeven op de zogeheten bijzondere voorzieningen. We brengen daarbij specifieke opgaven in beeld die onderdeel uitmaken van de totale vreemdelingenketen, maar die minder of niet zichtbaar zijn in de totaalcijfers, terwijl er wel sprake is van specifieke omstandigheden met impact voor ketenpartners. Het gaat specifiek om plekken voor opvang en huisvesting van alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV'ers) en zogeheten 'Bed Bad Brood plekken' voor uitgedocumenteerde en/of ongedocumenteerde asielzoekers.

Opvangplekken voor AMV'ers tellen mee voor de asielopgave, maar leggen ook een additionele druk op het voortgezet onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht. Huisvesting voor AMV'ers met een verblijfsstatus) telt mee in de taakstelling huisvesting statushouders.

Afsluitend doen wij een aantal aanbevelingen voor ons inziens noodzakelijke aanpassingen in beleid en uitvoering.

Definities

Bij het schrijven van dit plan merkten wij dat er verwarring was over wat er verstaan werd onder bijvoorbeeld 'crisisnoodopvang' en 'noodopvang'. In het format wordt uitgegaan van termijnen: reguliere COA opvang duurt 5 jaar of langer, noodopvang COA is minder dan 5 jaar. Deze termijnen zijn gekozen vanwege de definitie van 'duurzame opvang', die de wet hanteert.

Het COA hanteert daarnaast andere definities: 'crisisnoodopvang' wordt door gemeenten georganiseerd en geëxploiteerd, 'noodopvang' door het COA. Het aantal asielzoekers onder 'noodopvang' telt mee in de taakstelling, het aantal onder 'crisisnoodopvang' niet. Dit zien we terug in het dashboard van de PRT. Wat hierin wordt weergegeven in de tabel 'Crisisnoodopvang' zouden wij 'Tijdelijke gemeentelijke opvang' willen noemen. Het COA hanteert daarnaast een indeling in termijnen van korter of langer dan drie jaar. Bij opvang, langer duurt dan drie jaar, gelden andere kwaliteitseisen (duurzaamheid) dan bij opvang die korter duurt dan drie jaar. Daarom duurde bijvoorbeeld de verbouwing van de dependance AZC in Nijmegen aan de Stieltjesstraat veel langer dan voorzien.

Wij hanteren de definities die samenhangen met de duur van de opvang:

- Reguliere opvang is langdurige opvang, minimaal 5 jaar;
- Noodopvang is kortdurige opvang, korter dan 5 jaar. Daaronder scharen wij ook 'crisisnoodopvang'.

Tot slot

Dit document is een integraal plan van het Rijk van Nijmegen. Wij doen voorstellen om op subregionaal niveau meer af te stemmen en samen te werken. Wij pleiten ervoor om de opgaven en taakstellingen op het niveau van het Rijk van Nijmegen vast te leggen en op te pakken. Dat heeft als voordeel dat er geen 'ruilhandel' hoeft plaats te vinden en dat meer maatwerk geleverd kan worden door gemeenten binnen het Rijk van Nijmegen: een gemeente kan meer ruimte hebben voor bijvoorbeeld de opvang van AMV'ers of kan een gezin huisvesten. Het is ons inziens logisch zijn dat die gemeente dat benut, zodat andere gemeenten die deze ruimte ontberen, hierdoor weer ruimte kunnen bieden voor andere opgaven en taakstellingen. Wij zien mogelijkheden om dit goed te organiseren op ambtelijk en bestuurlijk niveau.

Wij doen een aanbod, maar om dat te kunnen waarmaken moeten wij zelf wat doen en hebben we ook wat nodig van anderen. Wij willen de huidige samenwerking in het Rijk van Nijmegen, zoals op het gebied van zorg en onderwijs, intensiveren en verbreden. In de opvang van asielzoekers en ontheemden willen we kijken of gezamenlijke piketregelingen een meerwaarde hebben en zo ja, hoe we die uitvoerbaar kunnen maken voor alle gemeenten.

II Overzichten realisatie in het Rijk van Nijmegen

1. Asielopvang

De termijn van 5 jaar is gekozen vanwege de definitie 'duurzame opvang' in de wet.

1a Reguliere COA opvang, minimaal 5 jaar, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Berg en Dal	126	0	0	19
Beuningen	94	0	0	0
Druten	69	0	0	Vangt Wijchen op
Heumen	62	0	0	0
Nijmegen	644	445	75	0
Wijchen	149	0	0	300 inclusief Druten
Totaal	1.144	445	75	319
Resultaat*		-699	-624	-305

Toelichting:

Nijmegen	De huidige noodopvang aan de Stieltjesstraat (120 plekken) sluit per september 2027. De uitbreiding van de AZC Dommer van Poldersveldtweg met 75 plekken is dit jaar gerealiseerd.
Druten/Wijchen	Hebben de opgave asiel gezamenlijk opgepakt. Dit betekent dat Druten een noodopvanglocatie inricht vanaf november 2023 tot november 2025. Wijchen ontwikkelt een AZC inclusief de taakstelling van Druten voor 300 opvangplekken. Dit AZC zal eind 2024 gereed zijn.

1b Noodopvang COA, korter dan 5 jaar, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Berg en Dal	107		
Beuningen			
Druten	0	100	100 inclusief Wijchen
Heumen	800		
Nijmegen	1.200		
Wijchen	0	In opgave Druten	In opgave Druten
Totaal	2.107	100	

Toelichting:

Berg en Dal	Heeft momenteel noodopvang voor 107 AMV'ers op twee locaties. De tijdelijke opvang in Hotel Erika is bedoeld ter overbrugging naar een nieuwe duurzame locatie. De insteek is om te komen tot 126 langdurige opvangplekken.
Heumen	De noodopvang opende eind augustus en sluiting is voorzien op 1 december a.s.
Nijmegen	Voor de noodopvang Winkelsteeg is sluiting voorzien per 1 maart 2024.

Conclusie

Volgens de (concept) Spreidingswet hebben wij in het Rijk van Nijmegen de opgave om 1.144 duurzame opvangplekken (langer dan 5 jaar) te realiseren. Eind 2023 zijn er 520 (445 + 75) gerealiseerd. In 2024 komen er 300 (Druten en Wijchen) plus 19 (Berg en Dal) bij. Het tekort bedraagt dan nog 305.

Er zijn ontwikkelingen in Beuningen en Nijmegen, die nu nog vooral op ambtelijk niveau onderzocht worden op technische haalbaarheid. Deze leiden tot ons bod dat wij ervoor zorgen dat op 1 januari 2028 deze 305 plekken structureel zijn gerealiseerd.

Ten aanzien van de noodopvang (korter dan 5 jaar) hebben wij een capaciteit van 2.107 opvangplekken. Het COA heeft Heumen en Nijmegen gevraagd om deze opvanglocaties nog zes maanden open te houden. Beide gemeenten beraden zich hierover.

AMV'ers

De opvang van AMV'ers is verwerkt in deze aantallen. Berg en Dal focust op duurzame opvang van 100 AMV'ers met een groei naar ca. 126. Wij onderzoeken gericht de mogelijkheden van extra ruimte in het Rijk van Nijmegen voor opvang AMV'ers. In dit stadium is hierover nog geen verdere informatie beschikbaar.

Wij constateren dat de bestuurlijke wens van Berg en Dal om langdurige opvang te bieden aan AMV'ers niet overeenkomt met de insteek van het COA om in te zetten op kortdurige opvang hiervoor. Achtergrond hiervan is dat voor langdurige opvang hogere investeringen nodig zijn die te herleiden zijn tot eisen ten aanzien van duurzaamheid.

In tabellen 4 a en 4b wordt een specificatie gegeven over opvang en huisvesting AMV'ers.

Aanbod

Wij zetten in op het realiseren van meer structurele langdurige opvangplekken in het Rijk van Nijmegen (reguliere opvang) in plaats van (crisis)noodopvang. Dit aanbod betreft de aard van de opvang, niet de opgave.

Randvoorwaarde

Om ons aanbod waar te kunnen maken is het nodig dat het COA investeert om deze accommodaties te realiseren. Dat houdt ook in dat er maatwerk nodig is bij het toepassen van wet- en regelgeving, om langlopende procedures en kostenverhogende maatregelen zoveel mogelijk te beperken.

2. Opvang ontheemden Oekraïne

2a Opvang Oekraïense ontheemden, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024 ^{10/2)e}
Berg en Dal	200 (+13)	262		+50
Beuningen	150 (+10)	230		
Druten	110 (+7)	140		Tot 15-03-2024
Heumen	98 (+7)	99		
Nijmegen	1.024 (+69)	757	+48	
Wijchen	236 (16)	220		
Totaal	1.818 (+122)	1.708	+48	+50

Toelichting

De 122 extra te realiseren opvangplekken zijn het resultaat van de extra opgave die de staatssecretaris per brief van 8 september jl. heeft kenbaar gemaakt aan de burgemeesters en voorzitters van de veiligheidsregio's.

Berg en Dal	De locatie de Kentering wordt nog dit jaar uitgebreid met 50 plekken.
Druten	Heeft 140 plekken voor vluchtelingen uit Oekraïne op het schip beschikbaar tot maart 2024. We zijn op zoek naar vervangende opvangcapaciteit voor 100 vluchtelingen voor de overige hebben we dan geen plaats meer (-40).
Nijmegen	De locatie vm. Daniëlskerk sluit per 1-10-2023 (80 plekken) en per die datum gaat de locatie PH7 (Prins Hendrikstraat 7) starten (128 plekken): per saldo 48 extra plekken. Overwogen wordt deze 48 extra plekken in te zetten voor tijdelijke huisvesting statushouders (doorstroomlocatie). Op de locatie Tarweweg worden 35 plekken bezet door maximaal 15 vluchtelingen met ernstig problematisch woongedrag. Zij worden in een vleugel van het pand (de zogenaamde nul-vleugel) ambulantly begeleid door Iriszorg (intensieve woonbegeleiding). Dit is een experiment dat eind dit jaar wordt geëvalueerd.

2b Particuliere opvang Oekraïense ontheemden, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Aantal ontheemden	Aantal opvangplekken		
Berg en Dal				
Beuningen	28	14		
Druten	24	11		
Heumen				
Nijmegen	192	?		
Wijchen	33	14		
Totaal				

Conclusie

Om aan de opgave opvang ontheemden Oekraïne te voldoen zijn in het Rijk van Nijmegen nog 134 plekken nodig. Wij zien een nog verdere verhoging van deze opgave zeer zwaar in, vooral omdat de exploitatie van de opvanglocaties een gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Wellicht zijn er nog locaties te vinden die geschikt zijn of zijn te maken, maar het ontbreekt de gemeenten aan eigen capaciteit en expertise om die te kunnen exploiteren. Ook op de markt is het aanbod van capaciteit en expertise zeer beperkt. Zoals we in paragraaf 6 verwoorden, begint het vooral te kraken in het primair onderwijs en in de taalklassen.

Ook is bij een aantal gemeenten de bovengrens van het maatschappelijk draagvlak bereikt of in ieder geval zichtbaar. Dat heeft te maken met het beeld van de 'uitzonderingspositie' die ontheemden hebben, die inkomen uit werk ontvangen en geen huur voor (gemeentelijke) opvang betalen en met de wetenschap dat een aanzienlijk deel van de ontheemden niet zal terugkeren naar Oekraïne en dus mee concurreert op de schaarse woningmarkt.

Aanbod

Wij leveren geen bovenmatige inspanning voor de extra opvang van ontheemden uit Oekraïne, maar zetten in op het langer openhouden van bestaande opvanglocaties en het vervangen van locaties waarvan het gebruik niet verlengd kan worden.

Randvoorwaarde

Aanpassen van de voorwaarden waaronder opvang ontheemden uit Oekraïne verleend wordt, mede vanwege het behoud van maatschappelijk draagvlak. Wij denken daarbij aan eigen bijdragen voor de gemeentelijke opvang van ontheemden die inkomen hebben uit werk (conform regeling COA) en het verhuren van woonruimte (flexwoningen).

3. Taakstelling huisvesting statushouders

3a Huisvesting statushouders, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave 2023 (totaal)	Gerealiseerd op 01-09-2023	Nog te realiseren voor 01-01-2024
Berg en Dal	96 (- 13)	36	47
Beuningen	73 (+ 4)	49	28
Druten	53 (-1)	27	25
Heumen	48 (0)	21	27
Nijmegen	492 (+ 11)	200	303
Wijchen	114 (- 9)	70	35
Totaal	876 (+ 14)	421	469

Toelichting:

De aantallen per gemeente onder 'Opgave 2023' is de optelsom van de taakstelling 2023-I en 2023-II, vermeerderd met tussen haakjes de nog niet gerealiseerde taakstelling uit voorgaande jaren (zie dashboard).

Rekenvoorbeeld:

Berg en Dal

- Taakstelling 2023-I = 42
- Taakstelling 2023-II = 54
- 'Aanvullende' taakstelling = de nog niet gerealiseerde taakstelling uit voorgaande jaren (9)

Toelichting:

Berg en Dal	Heeft de intentie om locaties KWE/KWG (kleine wooneenheden/kleine woongroepen) in te zetten voor de huisvesting van AMV'ers. De intentie is hier rond de 20 plekken voor te realiseren.
Beuningen	Er lopen veel aanvragen voor gezinshereniging. Daarmee is in de meeste gevallen qua huisvesting al rekening gehouden.
Druten	Taakstelling 2023-I = 23 Taakstelling 2023-II = 30 De taakstellingen zijn tot nu toe behaald 2023-II loopt nog eerste helft is gehaald met 5 in de plus.
Heumen	Concreet vooruitzicht op huisvesting voor nog 8 personen.
Nijmegen	Realisatie 2023 is problematisch en de verwachting is dat de taakstelling ruimschoots niet wordt gehaald. Als de eerste fase project NDW21 tijdig wordt opgeleverd, wordt dit probleem aanzienlijk kleiner, maar dan nog lijkt de taakstelling niet haalbaar.
Wijchen	Taakstelling 2023-I = 50 Taakstelling 2023-II = 64 De taakstellingen zijn tot nu toe behaald 2023-II loopt nog eerste helft is gehaald met 18 in de plus

Conclusie

Wat betreft de huisvesting van statushouders liggen de meeste gemeenten op schema, uitgezonderd Nijmegen.

De taakstelling huisvesting is gekoppeld aan een gemeente en is niet uitwisselbaar met een andere gemeente. Het uitruilen van huisvesting tegen opvangplekken is niet mogelijk. Het is ook niet noodzakelijk: bij de realisatie van de taakstelling kunnen bijvoorbeeld koppelingen wel uitgeruild worden. Om een voorbeeld te geven: een gezin van vier personen in gemeente A heeft één grote woning nodig en die is niet beschikbaar in A. Dit gezin kan wel gehuisvest worden in gemeente B. Vier alleenstaanden in B kunnen wellicht in vier kleinere aparte wooneenheden in A (of in een andere gemeente binnen de subregio) gehuisvest worden. In dat perspectief is het realiseren van een regionale doorstroomlocatie, waarin met name alleenreizende statushouders tijdelijk worden opgevangen, wenselijk. Het maakt de koppeling op het moment van gezinshereniging beter mogelijk.

Aanbod

Wij willen deze koppelingen uitruilen binnen het Rijk van Nijmegen en onderzoeken of er in het Rijk van Nijmegen een subregionale doorstroomlocatie gerealiseerd kan worden en waar. In die lijn is het ook wenselijk zijn dat ook woningcorporaties op subregionaal niveau gaan samenwerken. Wij gaan dit voorstel agenderen bij hen agenderen.

Randvoorwaarde

Uitruil van koppelingen binnen het Rijk van Nijmegen moet volledig gefaciliteerd worden door het COA.

Statushouders in opvanglocaties in het Rijk van Nijmegen koppelen aan een gemeente in het Rijk van Nijmegen. Dat geldt sowieso voor een mogelijke doorstroomlocatie.

Bekostiging van de te realiseren doorstroomlocatie in het Rijk van Nijmegen wordt volledig vergoed door het COA.

3b Flexwoningen*

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Berg en Dal			
Beuningen			
Druten	0	?	In onderzoek
Heumen			
Nijmegen	0	150	In onderzoek
Wijchen	0	86	In onderzoek
Totaal		236	

* flexwoningen kunnen randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van de diverse taakstellingen. In dit overzicht is opgenomen de voorziene of gerealiseerde capaciteit per doelgroep.

Toelichting:

Druten/Wijchen	Zijn beide nog in gesprek met de wooncorporaties om te bezien of er extra flex-woningen geplaatst kunnen worden. In Druten zal dit ook nodig zijn als vervanging van de plaatsen voor vluchtelingen uit Oekraïne op het schip (140 bedden). De overige flex-woningen in Druten en Wijchen zijn bedoeld voor de reguliere doelgroepen sociale huur.
Nijmegen	Het betreft het project NDW21, waar 500 flex-woningen gerealiseerd worden. Daarvan komt 30% beschikbaar voor statushouders en ontheemden

4. Bijzondere voorzieningen

Alleenreizende minderjarige vluchtelingen

4a AMV-opvangplekken, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Berg en Dal	107		
Beuningen			
Druten			
Heumen			
Nijmegen			
Wijchen			
Totaal	107		

AMV-huisvesting, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Berg en Dal			20 plekken in KWG/KWE
Beuningen			
Druten		4 plekken in KWE	4 plekken in KWE
Heumen			
Nijmegen	20 plekken in KWE		16-24 plekken in KWG
Wijchen			
Totaal	20	5	41-49
Resultaat	20	25	66-74

Toelichting

AMV-opvangplekken tellen mee voor de asielopgave, maar leggen een additionele druk op het voortgezet onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht.

AMV-huisvesting (voor AMV'ers met een verblijfsstatus) telt mee in de taakstelling huisvesting statushouders en kent twee vormen:

- **KWE**, kleinschalige wooneenheden. Meestal 4-5 jongeren delen een regulier woonhuis/appartement. Wonen redelijk zelfstandig onder ambulante begeleiding van een gecertificeerde jeugdhulporganisatie.
- **KWG**, kleinschalige woongroep. Een grotere locatie voor ongeveer 20-30 jongeren met vaste begeleiding 24/7 van een gecertificeerde jeugdhulporganisatie.

De begeleiding wordt gecontracteerd en bekostigd door het NIDOS (voogdij-organisatie). De jeugdhulporganisatie (in onze regio veelal Yoin/Lindenhout) is huurder van de woning/locatie.

Berg en Dal groeit mogelijk naar 30 plekken in KWG/KVE na 1 januari 2014.

Landelijke Vreemdelingen Voorziening- of Bed Bad Brood plekken

Het betreft uitgeprocedeerde en dus ongedocumenteerde personen. In Nijmegen worden er 46 opgevangen.

Toelichting

De LVV biedt onderdak in combinatie met begeleiding, op voorwaarde dat aan de toelatingscriteria is voldaan, voor alle vreemdelingen zonder recht op verblijf of Rijksopvang die zich bij lokale organisaties of overheden melden. Uitgezonderd van toelating zijn vreemdelingen met een zwaar inreisverbod van 10 jaar en hoger, ongewenst verklaarden, EU-burgers en Dublinclaimanten. Omdat

er nog geen duidelijkheid is over waar de LVV komt en hoe een en ander gefinancierd gaat worden, is hier het aantal gesubsidieerde bed-bad-brood plekken in Nijmegen aangegeven.

De besluitvorming over de LVV is uitgesteld.

III Voorziene gevolgen voor netwerkpartners

5. Beveiliging / handhaving en toezicht / politie

Wij willen zoveel mogelijk op het niveau van het Rijk van Nijmegen een veiligheidsoverleg inrichten met politie, COA en gemeenten (waaronder toezicht en handhaving), met als doel preventief en tijdig situaties te kunnen oppakken.

Bij de opvang van Oekraïners merken we op een aantal locaties overlast als gevolg van drankgebruik (zowel binnen de locaties als in de omgeving van die locaties).

6. Onderwijs

a. Kinderopvang

Hier maken we nauwelijks gebruik van.

b. PO taalklassen/regulier onderwijs

We merken in meerdere gemeenten dat het primair onderwijs enorm onder druk staat.

Kinderen op het primair onderwijs kunnen vaak niet naar de school van hun keuze en/of dichtstbijzijnde school. Dit brengt vervoersproblematieken met zich mee van en naar het onderwijs, passend bij onderwijs en/of opvang van de andere kinderen en/of ouders van het gezin. Extra toevoeging van kinderen uit Oekraïne leidt tot extra druk op de bestaande voorzieningen: vollere klassen en meer taalproblematiek.

Aanbod

Wij gaan in het Rijk van Nijmegen inventariseren hoe wij en de schoolbesturen kunnen samenwerken en elkaar kunnen helpen.

Randvoorwaarde:

De bekostiging van NT2 leerlingen op reguliere scholen te verlengen van een naar twee jaar.

De bekostiging per individuele leerling vanaf één deelnemer in plaats van de koppeling aan minimaal aantal van vier deelnemers NT2 om NT2 leerlingen op te nemen in regulier basisonderwijs.

NT2 leerlingen als groep onderbrengen bij het subregionaal samenwerkingsverband met als doel een meer gecoördineerde ondersteuning van scholen en kinderen.

c. VO/ISK

Berg en Dal ontwikkelt met schoolbestuur @VOcampus een nieuwe ISK locatie in Ubbergen met een maximum capaciteit van 130 leerlingen. Intentie is deze locatie november 2023 in bedrijf te hebben.

Het Pontem college zit overvol en heeft wachtlijsten. Dit is voor de komende asielopvanglocaties én opvang van AMV'ers een probleem en we moeten kijken naar dagbesteding als overbrugging. Jeugdigen uit Oekraïne zijn beperkt gemotiveerd om onderwijs te volgen. We wijzen hen met regelmaat op de leerplicht, maar dit is een moeizaam proces.

De wachtlijsten bij het ISK hebben ook gevolgen voor de komst van de statushouders. Deze kinderen krijgen niet het onderwijs waar ze recht op hebben, vanwege wachtlijsten. Dagbestedingsprogramma's hebben geen verplicht karakter, wat ertoe leidt dat jongeren zich beperkt verder ontwikkelen en een eigen visie op dagbesteding ontwikkelen. Dagbesteding wordt niet gefinancierd, dus levert ook een financieringsvraagstuk op bij de gemeente.

d. 18+ onderwijs

De weinige studenten in de Oekraïne-opvanglocaties hebben dit zelf geregeld, veelal met online onderwijs. Met betrekking tot statushouders merken we dat er een groot gebrek is aan NT2 docenten wat ervoor zorgt dat onderwijs (op inburgering) niet altijd kan starten binnen het gewenste tijdsbestek. Deze 'wachtijd' gaat af van de inburgeringsperiode.

Voor ontheemden uit Oekraïne is het collegegeld een probleem, omdat landelijk niet geregeld is dat zij het reguliere tarief mogen betalen maar het hoge. Hierdoor stikken hun onderwijs- en ontwikkelingskansen.

7. Zorg:

a. Huisartsenzorg

We ervaren in sommige gemeenten knelpunten voor het verkrijgen van huisartsen voor statushouders. Veel huisartsenpraktijken zitten overvol. De zorg voor Oekraïners gaat via Arenazorg en dit hapert regelmatig. De app van Arenazorg is lastig in gebruik voor vluchtelingen en de taal is vaak een probleem. We moeten regelmatig helpen door te bellen en zelf het verhaal uit te leggen. Daar komt bij dat deze vluchtelingen gewend zijn in land van herkomst voor alles een ambulance te bellen. Dit vraagt voortdurend aandacht.

b. Tandartszorg

Geen noemenswaardige problemen.

c. Zorgcoördinatie, Wmo, Jeugdhulp, GGZ

We ervaren een toenemende problematiek, vooral bij ontheemden uit Oekraïne. Vaak is er sprake van een combinatie van psychische problemen en overmatig drankgebruik, wat leidt tot gedragsproblemen en conflicten met medebewoners en locatiemedewerkers. De samenwerking met de zorgcoördinatoren van Sterker loopt steeds beter omdat zij de wegen beter kennen. Echter, het inschatten van spoedeisende problematiek door de crisisdienst gaat moeizaam. Het resultaat is meestal dat ze het niet urgent of ernstig genoeg vinden en wij met een onmogelijke situatie in de noodopvang met veel kwetsbare vluchtelingen achterblijven.

Aanbod

In Nijmegen is een experiment gestart voor de opvang van overlastgevende personen met diverse problematiek op een aparte vleugel in één van onze opvanglocaties ('0-vleugel'). Sinds kort hebben we daar een vorm van ambulante woonbegeleiding voor ingekocht bij Iriszorg. Dit ontlast andere locaties beslist.

We denken dat deze vorm van opvang opschaalbaar is naar niveau Rijk van Nijmegen, voor personen die in het Rijk van Nijmegen worden opgevangen, maar dan zou het wenselijk c.q. noodzakelijk zijn om hiervoor een aparte locatie te vinden. Een belangrijk deel van de betreffende personen heeft chronische/hardnekkige problematiek.

Onderdeel van onze werkwijze is ook de bredere inzet van zorgcoördinatie specifiek voor de Oekraïne-opvang. Deze is beschikbaar voor alle locaties en werkt inmiddels regionaal in het Rijk van Nijmegen. De zorgcoördinatie biedt maatschappelijk werk en casemanagement. Zij adviseren over de doorplaatsing van personen naar de 0-vleugel, maar natuurlijk vooral naar reguliere zorg (Wmo en Jeugdzorg).

Randvoorwaarde

Erkenning door de VNG van het Nijmeegse experiment opvang overlastgevende personen en vanuit een externe organisatie monitoren van dit experiment.

De bekostiging van dit experiment niet ten laste laten komen van de deelnemende gemeenten: tot nu toe dekt Nijmegen het uit de rijksvergoeding, maar het is een forse kostenpost.

d. Publieke gezondheidszorg / GGD

We merken dat het aanbod van de GGD vaak niet of slecht aansluit bij het behoeften- en kennisniveau van de vluchtelingen en ontheemden. Wij willen daarom –wanneer nodig-

de GGD uitnodigen bij de ambtelijke overleggen.

De ingekochte GGD trainingen voor statushouders slaan over het algemeen wel goed aan. Denk hierbij aan een training over het algemene gezondheidsnetwerk in Nederland en een training, geënt op bewustwording van mogelijk mentale problematieken.

8. Huisvesting

In paragraaf 3 hebben we ons aanbod toegelicht over de uitruil van koppelingen. Medewerking van en samenwerking met de woningcorporaties is een kritische succesfactor. We weten dat er een groot beroep wordt gedaan op hun taak bijzondere bemiddeling. Maar ook voor hen kan subregionale samenwerking bij deze taakstelling voordelen geven. Wij gaan dit onderwerp agenderen in de bestaande overleggen bijzondere bemiddeling.

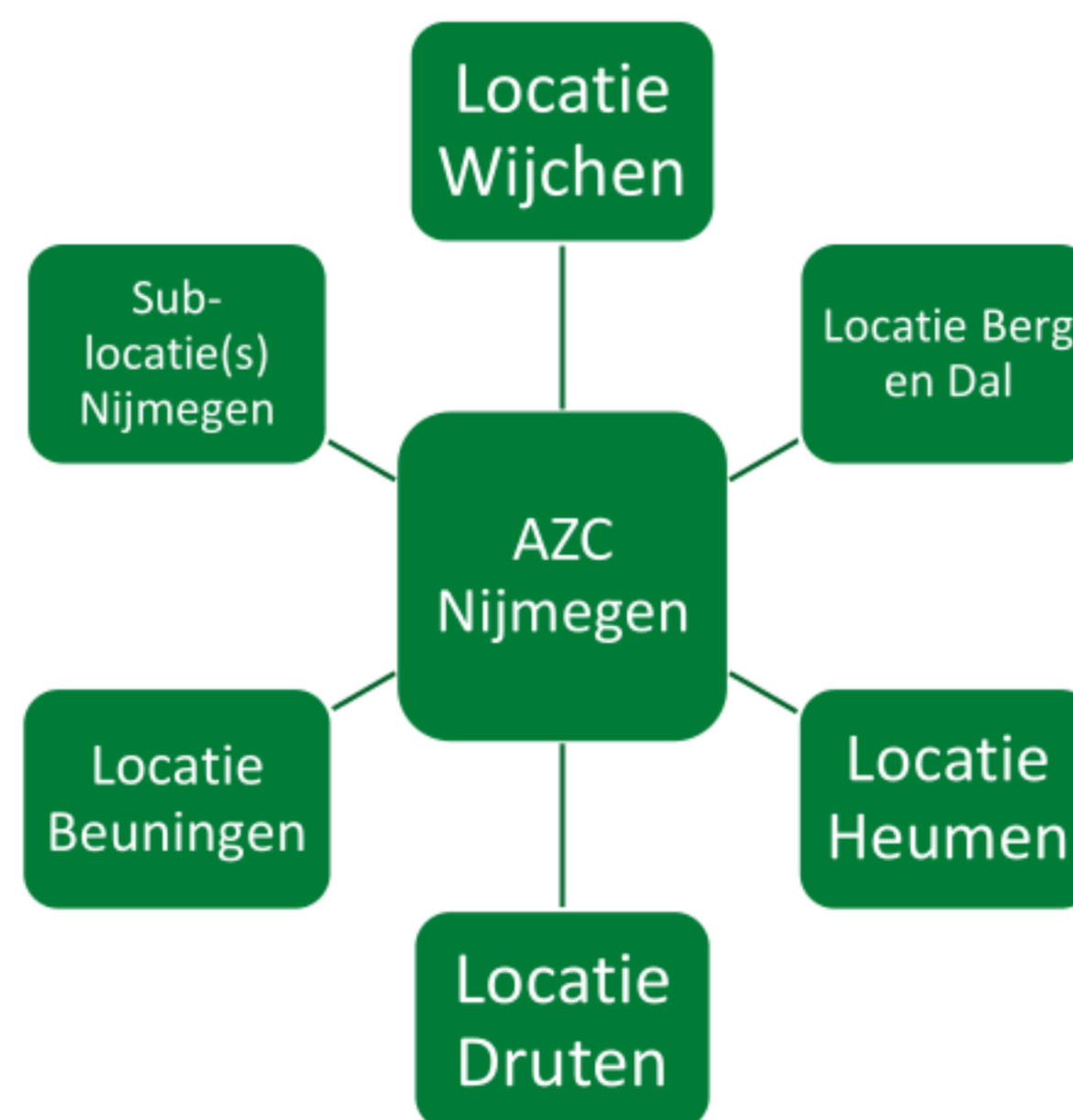
IV Aanbevelingen voor noodzakelijke beleids- en uitvoeringsaanpassingen

Wij stellen (ambtelijk) voor om gezamenlijk goed na te denken over wenselijke en realiseerbare subregionale oplossingen voor vraagstukken die lokaal spelen op dit moment. Te denken valt in eerste aanleg aan:

- Zorgcoördinatie: een gezamenlijke zorglocatie inrichten.
- Een gezamenlijke time-out locatie inrichten voor ontheemden uit Oekraïne die er 'even tussenuit' moeten omdat hun gedrag niet acceptabel was. Het gaat hierbij niet om bewoners die veel zorg nodig hebben.
- Voortgezet onderwijs
- Huisvesting van statushouders en daardoor de overbelasting van de asielketen (doorstroomlocatie)
- Realisatie primaire doelstelling Spreidingswet (Regionale opvangorganisatie)
- Vrijetijdsinvulling: in de avonden en weekenden.
- Samenwerken met welzijnsinstanties en wooncorporaties en gemeente aan leefbaarheid in wijken en buurten. Dit, omdat de verhoogde taakstelling statushouders zorgt voor een vergrote druk op specifieke wijken. We willen voorkomen dat er geen samenhang en wederzijds begrip meer is door taalbarrières of het niet begrijpen van elkaars gebruiken en gewoontes.

Door samenwerking wordt het mogelijk om kleinschalige opvang, op maat van de betreffende gemeente, vorm te geven. Het AZC in Nijmegen heeft alle voorzieningen en kan als centrale locatie het asielproces c.a. verzorgen voor een aantal kleinere satellietlocaties. Welke werkzaamheden centraal en welke decentraal kunnen worden georganiseerd is nog nader uit te werken met het COA. Onderwijs (VO), gezondheidszorg, inburgering en participatie kunnen centraal worden aangeboden; onderwijs (PO), sport en welzijn lokaal.

Afhankelijk van de (fysieke) huisvestingsmogelijkheden, is het uitgangspunt dat gemeenten zoveel mogelijk de eigen opvang doelstelling realiseren.

Naar voorbeeld van de gemeente en de provincie Utrecht zouden we dit moeten uitwerken als een bieding, een concrete package-deal aan COA en de PRT.

We realiseren in het Rijk van Nijmegen een regionale opvangorganisatie voor asielzoekers in Nederland, in combinatie met een regionale doorstroomlocatie voor statushouders, onder de voorwaarden:

- financiering en bekostiging door het rijk;
- beschikbaarheid capaciteit en deskundigheid;
- een organisatievorm die aansluit bij de al bestaande overlegstructuren in het Rijk van Nijmegen;
- dat de taakstellingen huisvesting statushouders (volledig) worden gerealiseerd met asielzoekers die in deze regionale organisatie worden opgevangen.

Geldende wet- en regelgeving

Richting het COA is de vraag hoe wij ons moeten verhouden tot de duurzaamheidseisen die zij stellen aan nieuwe locaties voor opvang. Deze lijken nu een snelle ontwikkeling in de weg te staan en de vraag is of hiervan afgeweken kan worden. Daarmee kan het perspectief van 3 jaar worden opgerekt naar 5 en langer. Deze vraag geldt ook voor de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's (brandweer). Veiligheid staat voorop, daarmee valt niet te marchanderen. Maar het is de vraag of doel (veiligheid) en middel (maatregelen hiertoe) in balans zijn met het doel waarvoor zij worden ingezet: snel opvang bieden voor een korte periode.

Dat geldt ook planologische aspecten: vaak past een opvang niet binnen het geldende bestemmingplan. Wijziging van een bestemmingsplan is een langdurige procedure, zeker als bezwaar en beroep worden aangetekend.

Aanbod vanuit rijk en provincie

Wij worden regelmatig gewezen op en herinnerd aan reikende handen en middelen vanuit rijk en provincie. Daar zijn wij ook blij mee, we zetten samen onze schouders eronder. Waar wij voor pleiten is het proces om te keren: gemeenten staan 'met de poten in de klei' en weten het beste waaraan behoefte is. Wij adviseren om minder aanbodgericht te werken en meer vraaggericht.

Bijlage 5.6

Subregio Rivierenland

Aanbod Vluchtelingen&Statushouders Regio Rivierenland

23 oktober 2023

I Inleiding

In dit aanbod staan de verschillende overzichten van de opgaven, de capaciteit en de planning voor vluchtelingen en statushouders van de regio Rivierenland.

Daaronder staat een cijfermatig overzicht per gemeente met een toelichting op de mogelijkheden die de verschillende gemeenten hebben aangegeven.

Tot slot geven we een totaaloverzicht van de opgave en de mogelijkheden van opvang en huisvesting..

II Overzichten met opvang en opgave per gemeente

1. Asielopvang

Tabel 1a Reguliere COA opvang, 5 jaar of langer, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren	98	-	-	98
Culemborg	106	-	-	> 150
Maasdriel	92	-	-	92
Neder-Betuwe	90	-	-	-
Tiel	152	-	-	120
West Betuwe	187	-	-	-
West Maas en Waal	71	-	-	-
Zaltbommel	108	-	108	
Totaal	903	-		

Tabel 1b Noodopvang COA, minder dan 5 jaar, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren	-	-	-
Culemborg	-	-	-
Maasdriel	-	-	-
Neder-Betuwe	-	-	-
Tiel	120	-	-
West Betuwe	-	-	-
West Maas en Waal	-	-	-
Zaltbommel	-	-	-
Totaal	120		

2. Opvang ontheemden Oekraïne

Tabel 2 Opvang Oekraïense ontheemden, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren	166	192	-	-
Culemborg	179	-	-	-
Maasdriel	156	297	-	-
Neder-Betuwe	153	99	-	81
Tiel	258	240	-	-
West Betuwe	317	397	88	-
West Maas en Waal	120	130	-	30
Zaltbommel	183	104	-	-
Totaal	1.531	1.459	118	111

3. Taakstelling huisvesting statushouders

Tabel 3 Huisvesting statushouders, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Stand 1-7-2023	Taakstelling 2023-II	Realisatie	Nog te realiseren voor 01-01-2024
Buren	7	42	7	42
Culemborg	4	46	14	36
Maasdriel	19	40	2	57
Neder-Betuwe	-7	39	9	23
Tiel	-22	66	13	31
West Betuwe	17	81	35	63
West Maas en Waal	-17	31	0	14
Zaltbommel	16	47	6	57
Totaal	17	392	72	337

4. Bijzondere voorzieningen

Tabel 4a COA-AMV opvangplekken*, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe			
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

*COA-AMV-plekken tellen mee voor de asielopgave, maar leggen een additionele druk op het onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht.

Tabel 4b Nidos-AMV opvangplekken, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe	0	14	0
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

*Nidos-AMV-plekken tellen mee voor de Taakstelling huisvesting statushouders, maar leggen een additionele druk op het onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht.

Tabel 4c gemeentelijke crisisnoodopvang t.b.v. COA*, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe			
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

**intentie is afbouw van de gemeentelijke crisisnoodopvang. Eventueel resterende opvang is hier in beeld gebracht i.v.m. aanvullende druk op netwerkpartners en voorzieningen.*

Tabel 4d Landelijke Vreemdelingen Voorziening- of Bed Bad Brood plekken*

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe			
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

**landelijke opgave is 8 LVV-voorzieningen; in beeld gebracht of hieraan bijgedragen wordt*

Tabel 4e Flexwoningen*

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe	0	0	47
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

** flexwoningen kunnen randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van de diverse taakstellingen. In dit overzicht is opgenomen de voorziene of gerealiseerde capaciteit per doelgroep.*

5. Overzicht per gemeente met toelichting

Buren

Tabel 5a Totaaloverzicht opvang en opgave Buren

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	98	GOO: 166	2023: 75	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 192 POO: 160	33	n.v.t.
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	01-04-24 met intentie op verlenging	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	0	0	42	
In de planning na 1-1-2024	98	0	n.n.b.	

Toelichting Buren

Asiel

In Buren is op dit moment geen opvanglocatie voor asiel. Buren voelt zich verantwoordelijk voor het bieden van opvang aan vluchtelingen en wil een bijdrage leveren door het realiseren van kleinschalige locaties verdeeld over de verschillende kernen in de gemeenten. Buren committeert zich aan de indicatieve opgave om 98 asielzoekers op te vangen. Tevens wil Buren afspraken maken met het COA om asielzoekers die de status verkrijgen ook in de gemeente te huisvesten. Op deze wijze kan in een vroeg stadium worden gestart met de inburgering/taallessen, scholing en begeleiden naar activiteiten of werk. Naast opvang voor vluchtelingen wil Buren ook opvang of huisvesting bieden aan andere groepen die dat nodig hebben en zoekt het naar een juiste balans. Buren is actief bezig om \ opvanglocaties te vinden. Reëel gezien kunnen deze locaties in 2024 operationeel worden.

Indien het voor de regio gewenst is om gebruik te maken van een dienstencentrum dan staat Buren daarvoor open mits een geschikte locatie hiervoor kan worden gevonden.

Oekraïne

In Buren is één opvanglocatie open waar 192 opvangplekken beschikbaar zijn. Deze locatie is geopend tot april 2024 en de intentie van de gemeente is om deze locatie te verlengen voor twee jaar. Daarnaast wordt in Buren door particulieren aan ca. 150 Oekraïners opvang geboden.

Huisvesting statushouders

Het bleek in het eerste half jaar van 2023 niet mogelijk om de taakstelling volledig in te vullen. Dit is voor Buren voor het eerst dat er een achterstand is. De verhoogde taakstelling in combinatie met een zeer lage mutatiegraad bij de huurwoningen en het feit dat er een substantieel aantal alleenreizigers zijn gekoppeld zijn de oorzaak dat Buren achterblijft bij de taakstelling. Samen met de woningbouwcorporaties gaat Buren bezien of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om de taakstelling in te kunnen vullen.

Bijzondere voorzieningen

AMV

De gemeente heeft geen voorzieningen voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen mét verblijfsrecht.

Culemborg

Tabel 5b Totaaloverzicht opvang en opgave Culemborg

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	106	GOO: 179	2023: 82	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 0 POO: niet bekend	46	
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatum locaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	0	36	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	> 150	0	n.n.b.	n.v.t.

Toelichting Culemborg

Asiel

Culemborg heeft een rijke geschiedenis, ook voor wat betreft de opvang van vluchtelingen en ontheemden. Het afgelopen jaar werd dat onder andere zichtbaar in de crisisondopvang aan de Bellweg waar opvang werd geboden aan 200 vluchtelingen. De gemeente wil zich, samen met de omliggende gemeenten in de regio, blijven inzetten om een thuis te bieden aan hen die dat niet meer hebben. Culemborg ziet het als een morele plicht om opvang te bieden en als regio hebben we met elkaar deze klus te klaren. Culemborg wil inzetten op het realiseren van een AZC om de opgave waar de gemeente voor staat in te vullen. Daarnaast is Culemborg bereid om een deel van de opgave van andere gemeenten in de regio op zich te nemen. De precieze omvang hangt af van de geschikte locatie. Het vinden van een geschikte locatie is voor Culemborg, met het kleinste oppervlak van alle gemeenten in Rivierenland, een forse ambitie. Op dit moment wordt breed gezocht naar mogelijkheden om een AZC te kunnen vestigen. Een geschikte locatie heeft de instemming nodig van de gemeenteraad.

Oekraïne

Culemborg focust zich op het realiseren van een AZC en kiest er daarom vooralsnog niet voor om inzet te plegen op het realiseren van gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïners.

Huisvesting statushouders

Culemborg zet zich volop in op het voldoen van de taakstelling huisvesting statushouders.

Bijzondere voorzieningen

Geen.

Maasdriel

Tabel 5c Totaaloverzicht opvang en opgave Maasdriel

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	92	GOO: 156	2023: 72	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 297 POO: 18	15	
Actuele noodopvang	0	N.v.t.	N.v.t.	n.v.t.
Einddatum locaties	n.v.t.	01-04-24	N.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	0	57	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	92	0	n.n.b.	n.v.t.

Toelichting Maasdriel

Asiel

In Maasdriel is op dit moment geen opvanglocatie voor asiel. Maasdriel voelt zich verantwoordelijk voor het bieden van opvang aan vluchtelingen. Maasdriel committeert zich aan de indicatieve opgave om 92 asielzoekers op te vangen. Op dit moment onderzoekt Maasdriel de mogelijkheden op welke wijze de opvang van asielzoekers kan plaatsvinden.

Oekraïne

Maasdriel vangt fors meer ontheemden uit Oekraïne op dan de opgave. De bestaande locatie is geopend tot 1 april 2024.

Huisvesting statushouders

Maasdriel heeft nog een forse uitdaging om te voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders. Hier wordt volop ingezet om de taakstelling te halen.

Bijzondere voorzieningen

Geen.

Neder-Betuwe

Tabel 5d Totaaloverzicht opvang en opgave Neder-Betuwe

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	90	GOO: 153	2023: 69	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 99 POO: 77	46	Oekraïens weeshuis bestaande uit 55 kinderen en 35 begeleiders.
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatum locaties	n.v.t.	1 locatie voor 65 bedden sluit op 31-12-23.	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	0	0	23	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	90	146	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting Neder-Betuwe

Asiel

Neder-Betuwe is in beginsel bereid om asielzoekers op te vangen wanneer de wet ons daartoe verplicht. Neder-Betuwe gaat dan op zoek naar een locatie of accommodatie.

Oekraïne

Neder-Betuwe vangt op dit moment 99 ontheemden uit Oekraïne op. Eén locatie met 65 bedden sluit dit jaar. Naar verwachting opent een nieuwe locatie begin 2024 van 146 bedden. In de eerste helft van 2024 komt de capaciteit op 165 plekken uit.

Huisvesting statushouders

Neder-Betuwe zal conform haar taakstelling statushouders huisvesten. Neder-Betuwe is niet bereid om extra statushouders te huisvesten.

Bijzondere voorzieningen

Neder-Betuwe huisvest sinds april 2022 Oekraïense weeskinderen en hun begeleiders. Momenteel gaat het om 55 kinderen in de leeftijd van 1 t/m 7 jaar en circa 35 begeleiders. Zij vallen onder de opgave voor de opvang van Oekraïense ontheemden, maar gezien de additionele druk op ambtelijke capaciteit, onderwijs, kosten jeugdzorg, vrijwillige inzet en andere voorzieningen wordt deze doelgroep separaat in beeld gebracht.

Tiel

Tabel 5e Totaaloverzicht opvang en opgave Tiel

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	152	GOO: 258	2023: 117	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	120	GOO:240 POO: niet bekend	86	
Actuele noodopvang	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	31-12-23. Mogelijkheid tot verlenging.	Niet bekend	n.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	0	31	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	0	0	n.n.b.	n.v.t.

Toelichting Tiel

Tiel kiest voor balans. Balans wat betreft de verschillende doelgroepen, zoals de opvang van vluchtelingen en ontheemden, statushouders en aandacht voor de urgent woningzoekenden binnen Tiel. Balans ook als het gaat om de spreiding over de stad en de verschillende kernen. Wetende dat de beschikbare woonruimte erg beperkt is. Op die manier houdt Tiel regie op de maatschappelijke ontwikkelingen die er spelen.

Asiel

Tiel vangt op dit moment 120 asielzoekers op tot eind 2023. Naar verwachting kan deze opvang gecontinueerd worden, mits op die locatie geen overlast gaat ontstaan. Daarmee voldoet Tiel voor 80% aan de genoemde aantallen in de concept-spreidingswet.

Oekraïne

Tiel heeft op dit moment 170 opvangplaatsen gerealiseerd. Naar verwachting is de capaciteit, door opening van een nieuwe locatie, verhoogd naar 245 opvangplaatsen.

Huisvesting statushouders

Tiel voldoet ruimschoots aan de taakstelling huisvesting statushouders voor de eerste helft van 2023. De verwachting is dat Tiel ook de taakstelling voor de 2^e helft van 2023 haalt.

Bijzondere voorzieningen

Niet bekend.

West Betuwe

Tabel 5f Totaaloverzicht opvang en opgave West Betuwe

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	184	GOO: 297	2023: 144	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 397 POO: 89	81	
Actuele noodopvang	n.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatum locaties	n.v.t.	1 locatie sluit per 01-10 van 70 personen. 1 locatie sluit 10-11 van 6 personen. 1 locatie sluit 31-12 van 8 personen	N.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	88	63	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	0	Locaties in onderzoek.	25 plekken in onderzoek voor AMV-ers	n.v.t.

Toelichting West Betuwe

Asiel

De gemeente West Betuwe voelt zich alleen verantwoordelijk voor het opvangen van asielzoekers als hier een wettelijke basis voor is. In de situatie dat deze wettelijke basis er is zal West Betuwe asielzoekers opvangen voor het aantal dat taakstellend is. In die situatie wil West Betuwe asielopvang realiseren in de vorm van kleinschalige locaties verdeeld over de verschillende kernen. Tevens wil West Betuwe afspraken maken met het COA om asielzoekers die de status verkrijgen ook in de gemeente te huisvesten. Op deze wijze kan in een vroeg stadium worden gestart met de inburgering/taallessen, scholing en begeleiden naar activiteiten of werk. Naast opvang voor vluchtelingen wil West Betuwe ook opvang of huisvesting bieden aan andere groepen die dat nodig hebben en zoekt het naar een juiste balans.

Oekraïne

De gemeente West Betuwe heeft op verschillende locaties in de gemeente kleinschalige opvanglocaties gerealiseerd voor ontheemden uit Oekraïne. De gemeente realiseert een groter aantal bedden dan volgens de opgave zou moeten. Beoogd wordt om ontheemden die nu gebruikmaken van particuliere opvang, indien gewenst, een plek te bieden in een gemeentelijke opvanglocatie.

Huisvesting statushouders

Het bleek in het eerste half jaar van 2023 niet mogelijk om de taakstelling volledig in te vullen. De verhoogde taakstelling in combinatie met een zeer lage mutatiegraad bij de huurwoningen en het feit dat er een substantieel aantal alleenreizigers zijn gekoppeld zijn de oorzaak dat West Betuwe achterblijft bij de taakstelling. Samen met de woningbouwcorporaties wordt bezien of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om de taakstelling in te kunnen vullen. Aanvullend wordt er in oktober 2023 een tussenvoorziening geopend voor statushouders.

Bijzondere voorzieningen

Er is een ontwikkeling gaande om een gebouw te realiseren waar 25 AMV-ers geplaatst kunnen worden. Verwacht wordt dat dit in 2023 gerealiseerd is.

West Maas en Waal

Tabel 5g Totaaloverzicht opvang en opgave West Maas en Waal

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	71	GOO:120	2023: 55	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 130 POO:70	41	
Actuele noodopvang	0	N.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	Niet bekend	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	0	0	14	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	0	30		n.v.t.

Toelichting West Maas en Waal

Asiel

De gemeente West Maas en Waal vangt in de komende twee jaar geen asielzoekers op.

Oekraïne

West Maas en Waal vangt op dit moment 130 ontheemden uit Oekraïne op. In februari 2024 wordt het aantal opvangplekken met 30 verhoogd.

Huisvesting statushouders

West Maas en Waal verwacht te kunnen voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders. West Maas en Waal is bereid om extra statushouders op te vangen als compensatie voor de opvang asielzoekers in andere gemeenten uit de regio.

Bijzondere voorzieningen

Niet bekend.

Zaltbommel

Tabel 5g Totaaloverzicht opvang en opgave Zaltbommel

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	108	GOO: 183	2023: 83	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO:104 POO:	26	
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	Niet bekend	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	200 ¹	0	57	
In de planning na 1-1-2024	0	0	0	

Toelichting Zaltbommel

Asiel

¹ Voorwaarde voor het realiseren van deze opvang is dat andere gemeenten in Rivierenland over een periode van 5 jaar 200 statushouders overnemen van Zaltbommel.

Oekraïne

Geen nadere omschrijving bekend.

Huisvesting statushouders

Geen nadere omschrijving bekend.

Bijzondere voorzieningen

Geen nadere omschrijving bekend.

III Slotsom

Tabel Totaaloverzicht subregio Rivierenland d.d. 01-09-2023

Rivierenland	Opgave	Capaciteit per 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Asiel, 5 jaar of langer	903		404
Asiel, noodopvang korter dan 5 jaar		120	
Oekraïne opvang	1.531	1.668	40
Taakstelling huisvesting	696	696	n.n.b.

Toelichting

De regio Rivierenland spant zich in om opvang en huisvesting te bieden voor de diverse groepen vluchtelingen. Voor de verschillende doelgroepen geeft dit het volgende beeld:

Asielopvang

Verschillende gemeenten in de regio hebben aangegeven asielopvang mogelijk te maken. Op 1 september 2023 is er een noodopvang geopend voor 120 asielzoekers. Aanvullend hebben gemeenten aangegeven om asielopvang mogelijk te maken waarbij in de meeste gevallen nog een locatie of een accommodatie gevonden moet worden. Twee gemeenten hebben aangegeven dat de bereidheid bestaat om meer opvang te realiseren dan de indicatieve opgave van de betreffende gemeente. Bij één gemeente kan er meer opvang plaatsvinden als daarvoor een geschikte locatie gevonden kan worden. Bij één gemeente is de bereidheid om meer asielzoekers op te vangen als andere gemeenten bereid zijn om een (deel) van de taakstelling huisvesting statushouders over te nemen. De mogelijkheden die de gemeenten in gezamenlijkheid zien voor de opvang van asielzoekers heeft daarom een bandbreedte tussen de 404 en de 660 opvangplekken. Verschillende gemeenten in Rivierenland hebben aangegeven dat asielopvang mogelijk gemaakt wordt als hiervoor een wettelijke verplichting is.

Bij de wijze van opvang wordt door verschillende gemeenten aangegeven dat de wens bestaat om opvanglocaties kleinschalig vorm te geven en verspreid over de diverse kernen in de gemeente. Veel gemeenten bestaan uit diverse kernen waar gemeenten gebruik willen maken van de kracht van de samenleving om asielopvang goed te laten plaatsvinden. Tevens wordt de uitdrukkelijke wens uitgesproken om bij asielopvang direct een aanvang te maken met inburgering, scholing, taallessen en (vrijwilligers) werk. Daarbij heeft het de sterke voorkeur dat er een doorlopende lijn kan worden bepaald hetgeen betekent dat asielzoekers bij het verkrijgen van de status ook gekoppeld worden aan de betreffende gemeente.

Opvang Oekraïne

De gemeenten in Rivierenland hebben in ruime mate invulling gegeven aan de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Per september 2023 is vrijwel geheel invulling gegeven aan de (verhoogde) opgave om 1.531 opvangplekken te realiseren. In het laatste kwartaal van 2023 staan er nog diverse locaties op de planning die binnenkort geopend worden. Daarmee is de verwachting dat er op 1 januari 137 meer opvangplekken zijn gerealiseerd dan de opgave voor onze regio.

Taakstelling huisvesting statushouders

De gemeenten in Rivierenland geven over het algemeen aan dat met veel moeite invulling gegeven kan worden aan de taakstelling huisvesting statushouders. Gemeenten nemen diverse aanvullende maatregelen om te voldoen aan de taakstelling. Mede gezien de verwachting dat de taakstelling in

2024 verder omhoog gaat in combinatie met de bestaande druk op de woningmarkt, bestaat de zorg of de taakstelling in de toekomst ook gehaald kan worden.

Algemeen

Gemeenten voelen zich verantwoordelijk voor de opvang van mensen die door omstandigheden als oorlog, honger en schendingen van mensenrechten genoodzaakt zijn om te vluchten. Tegelijkertijd wordt de druk op de samenleving vergroot en zijn er aanvullende maatregelen nodig. Gemeenten geven hierbij aan dat de druk op de ambtelijke capaciteit groot is en er geen (structurele) capaciteit is deze taak vorm te geven.

Door de opvang bij gemeenten van de verschillende groepen vluchtelingen neemt ook de druk toe op onderwijs en zorg. In de praktijk blijkt het veelal niet mogelijk om kinderen binnen de gestelde termijn onderwijs te laten volgen omdat scholen niet de mogelijkheid hebben om meer kinderen op te nemen. In het vervolg zal nadrukkelijk aandacht besteed moeten worden aan oplossingen hiervoor.

Bijlage 5.7a

Aanbiedingsbrief Plan van aanpak subregio Stedendriehoek

Aanbiedingsbrief

Aan

Commissaris van de Koning, dhr. Henri Lenferink, Provincie Gelderland

Van

A.J.M Heerts

Burgemeester Apeldoorn

Voorzitter subregionale PRT - Stedendriehoek

E-mail

burgemeester@apeldoorn.nl

Datum

23 oktober 2023

Betreft

Aanbiedingsbrief Plan van Aanpak subregio Stedendriehoek – PRT Migratie & Integratie

Geachte heer Lenferink,

Hierbij bieden wij u het Plan van Aanpak van de subregio Stedendriehoek aan. De deelbijdragen van de gemeenten in de subregio zijn per gemeente door de colleges van B&W vastgesteld en de gemeenteraden zijn door hen over de eigen bijdrage geïnformeerd.

In het plan vindt u naast de deelbijdragen ook knelpunten en aanbevelingen voor noodzakelijke beleids- en uitvoeringsaanpassingen.

Met vriendelijke groet,

A.J.M Heerts

Voorzitter subregio Stedendriehoek – PRT M&I

Bijlage 5.7b

Plan van aanpak subregio Stedendriehoek

Plan van aanpak subregio Stedendriehoek – PRT Migratie&Integratie

13 oktober 2023

<i>I Inleiding</i>	<i>p.2</i>
<i>II Overzichten met opgave en opvang per gemeente</i>	<i>p.3</i>
<i>III Voorziene gevolgen voor netwerkpartners</i>	<i>p.16</i>
<i>IV Knelpunten en aanbevelingen voor noodzakelijke beleids- en uitvoeringsaanpassingen</i>	<i>p.17</i>
<i>V Slotsom</i>	<i>p.20</i>

I Inleiding

Vooruitlopend op de spreidingswet is in de provincie Gelderland afgesproken dat eind 2023 een zo concreet mogelijk Gelders plan wordt opgesteld om te overhandigen aan de verantwoordelijk staatssecretaris van Justitie & Veiligheid. Aan iedere subregio is gevraagd om vóór 1 oktober 2023 een subregionaal plan aan de Provinciale RegieTafel Migratie & Integratie aan te bieden. Die subregionale plannen zullen de basis vormen voor het provinciale plan, dat onder verantwoordelijkheid van de rijksheer (de Commissaris van de Koning) zal worden vastgesteld in de Gelderse PRT Migratie&Integratie.

Toen bovenstaande afspraak werd gemaakt leek het erop dat er op afzienbare termijn een wettelijke basis zou komen voor de asielopgave per provincie/gemeente. Het wettelijk kader is echter nog steeds niet beschikbaar. De spreidingswet moet nog behandeld worden door de Eerste Kamer; het is nog de vraag of dat voor de verkiezingen haalbaar is. Dit maakt de totstandkoming van concrete plannen niet eenvoudiger. Verwacht wordt dat er wél nieuwe wetgeving (per 1-1-2024) van kracht wordt voor de Oekraïne opvang, hoewel ook dit niet geheel zeker is.

Duidelijk is in ieder geval dat de opvangdruk vanuit de diverse vluchtelingenstromen de komende jaren aanzienlijk zal blijven. Vooruitlopend op de nieuwe wetgeving is daarom vanuit de subregio Stedendriehoek gewerkt aan de eerste contouren van een meerjarige aanpak.

In navolgende paragrafen wordt per deelopdracht (Asielopvang, Oekraïne Opvang en Taakstelling statushouders) en per gemeente geschetst wat de stand van zaken is, en waaraan gewerkt wordt. In de overzichten/bij de toelichtingen is ook de Particuliere Opvang Oekraïners weergegeven.

Als definitie van duurzame COA-opvang is gekozen voor aansluiting bij de concept-spreidingswet; het gaat om locaties die voor tenminste voor 5 jaar beschikbaar zijn. De opgave asiel zoals opgenomen in dit plan is een indicatieve opgave, uitsluitend gebaseerd op inwonertal. De wegingsfactor "sociaal economische status (ses woa)", die bij amendement is toegevoegd door de Tweede Kamer, is nog niet doorgerekend.

Ook zijn bijzondere voorzieningen in beeld gebracht; specifieke opgaven die onderdeel uitmaken van de totale vreemdelingenketen, maar die niet zichtbaar zijn in de totaalcijfers terwijl er wel sprake is van specifieke omstandigheden met impact voor ketenpartners.

De extra Oekraïne-opgave, die bekend is gemaakt op 4 september jl. (landelijk van 90.000 naar 97.000), is verwerkt.

Waar mogelijk is in dit plan een tijdelijk genoemd, maar de zorgvuldigheid van werken vraagt ook om zorgvuldige stappen. De opgaven zijn veelal zo complex dat de een juiste volgorde essentieel is.

Dit plan wordt afgesloten met een aantal knelpunten en specifieke aanbevelingen. De belangrijkste daarvan is dat er -hoewel dit niet meer zo wordt genoemd- sprake is van een langdurige crisissituatie. Zonder passend instrumentarium, en passende doorzettingsmacht zal het onmogelijk zijn om de gevraagde opgaven te realiseren.

Dit plan heeft een dynamisch karakter; de ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Continue aanpassing is daarom noodzakelijk.

II Overzichten met opgave en opvang per gemeente

1. Asielopvang

Tabel 1a Reguliere COA opvang, 5 jaar of langer, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	Te realiseren tot 1-1-2024	Te realiseren na 1-1-2024
Apeldoorn	596	300	0	+100 (eind 2024), mogelijk +200 (eind 2025)
Brummen	75	0	0	300 (in onderzoek)
Epe	120	0	0	0
Heerde	68	0	0	0
Lochem	123	0	0	0
Voorst	90	0	0	0
Zutphen	174	740	0	0
Totaal	1246	1040	0	+300 (mogelijk + 600)

Tabel 1b (Nood)opvang COA, minder dan 5 jaar, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	Te realiseren tot 1-1-2024	Te realiseren na 1-1-2024
Apeldoorn	161 + 80 = 241	0	0
Brummen	0	0	0
Epe	0	0	0
Heerde	0	0	0
Lochem	65	0	0
Voorst	0	0	0
Zutphen	0	0	0
Totaal	306	0	0

2. Oekraïne opvang

Tabel 2 Opvang Oekraïense ontheemden, d.d. 04-09-2023 op basis van landelijk 97.000 per 1 februari 2024

Gemeente	Opgave GOO	Actuele capaciteit GOO	Te realiseren tot 1-1-2024 GOO/totaal 1-1-2024	Te realiseren na 1-1-2024 GOO	POO
Apeldoorn	1001	1054 (incl. snijverlies)	212/1266	0	240
Brummen	126	60	27/87	0	12
Epe	201	188	13/201	125	14
Heerde	114	164	0/164	0	9
Lochem	205	197	0/197	0	54
Voorst	151	70	40/110	0	21
Zutphen	292	107	0/107	0	14
Totaal	2090	1840	292/2132	125	364

3. Taakstelling huisvesting statushouders

Tabel 3 Huisvesting statushouders, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave 2023	Gerealiseerd op 31-08-2023	Nog te realiseren voor 01-01-2024
Apeldoorn	199+256 = 455	245	210
Brummen	25+33=58	29	29
Epe	40+52+11(achterstand '22)= 103	44	59
Heerde	23+30 = 53	21	32
Lochem	41+53=94	32	62
Voorst	30+39 = 69	29	40
Zutphen	58+75 = 133	59	74
Totaal	954	459	506

4. Bijzondere voorzieningen

Tabel 4a COA-AMV opvangplekken*, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	Nog te realiseren tot 1-1-2024	Te realiseren na 1-1-2024
Apeldoorn	80	-	-
Brummen	-	-	-
Epe	-	-	-
Heerde	-	-	-
Lochem	65	-	-
Voorst	-	-	-
Zutphen	-	-	-
Totaal	145	0	0

*COA-AMV-plekken tellen mee voor de asielopgave, maar leggen een additionele druk op het onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht.

Tabel 4b Nidos-AMV opvangplekken, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Als onderdeel taakstelling 2023-II	Actuele capaciteit	Nog te realiseren tot 1-1-2024	Te realiseren na 1-1-2024
Apeldoorn	20	52	-	-
Brummen	-	6	-	-
Epe	5	-	-	12 in onderzoek
Heerde	-	-	-	-
Lochem	5	-	-	-
Voorst	4	-	-	-
Zutphen	6	8	12	-
Totaal	40	66	12	0

*Nidos-AMV-plekken tellen mee voor de Taakstelling huisvesting statushouders, maar leggen een additionele druk op het onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht. De taakstelling AMV wordt tegenwoordig ook als onderdeel van de totale taakstelling halfjaarlijks expliciet benoemd.

Tabel 4c gemeentelijke crisisnoodopvang t.b.v. COA*, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit
Apeldoorn	-
Brummen	-
Epe	-
Heerde	-
Lochem	-
Voorst	-
Zutphen	-
Totaal	Geen crisisnoodopvang meer

*intentie is afbouw van de gemeentelijke crisisnoodopvang. Eventueel resterende opvang is hier in beeld gebracht i.v.m. aanvullende druk op netwerkpartners en voorzieningen.

Tabel 4d Landelijke Vreemdelingen Voorziening- of Bed Bad Brood plekken*

Gemeente	Actuele capaciteit	Nog te realiseren tot 1-1-2024	Te realiseren na 1-1-2024
Apeldoorn	12 bij particulieren veelal via Kerk&Vluchteling	-	-
Brummen	-	-	-
Epe	-	-	-
Heerde	-	-	-
Lochem	-	-	-
Voorst	-	-	-
Zutphen	-	-	-
Totaal	12	0	0

*landelijke opgave is 8 locaties voor een Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV); in beeld gebracht is of hieraan bijgedragen wordt.

Tabel 4e Flexwoningen*

Gemeente	Actuele capaciteit	Nog te realiseren tot 1-1-2024	Te realiseren na 1-1-2024
Apeldoorn	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -	uitsluitend t.b.v. uitbreiding reguliere soc. woningsegment
Brummen	16	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -
Epe	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -
Heerde	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -
Lochem	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: 2/3 Oekraïners: 24	Statushouders: 8 Oekraïners: 56 (uitgaande van 2x 35 verdeling 20/80: status-houders 20%, 80% overige doelgroepen)
Voorst	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -
Zutphen	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -	Statushouders: - Oekraïners: -
Totaal	16	24	64

* flexwoningen kunnen randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van de diverse taakstellingen. In dit overzicht is opgenomen de voorziene of gerealiseerde capaciteit per doelgroep.

Overzicht per gemeente met toelichting

Apeldoorn

Tabel 5a Totaaloverzicht opvang en opgave Apeldoorn

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	596	GOO: 1001	199+256 = 455	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit/gerealiseerd	300	GOO: 1054 (incl. bedden snijverlies). Bezetting: 954 (= vrijwel vol) POO: 240	245	52 AMV plekken 12 particuliere BBB-plekken
Actuele noodopvang	161+80=241	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatum locaties	AZC: november 2042	Diverse einddatums	N.v.t.	AMV plekken: doorlopende overeenkomst met opzegtermijn van 1 jaar.
Nog te realiseren tot 1-1-2024	-	212 (eind oktober). Maakt totaal 1266 (incl. bedden snijverlies)	210	-
In de planning na 1-1-2024	300	-	-	-

Toelichting Apeldoorn

Asiel

In Apeldoorn is een AZC gevestigd waar momenteel 300 mensen worden opgevangen. De bestuursovereenkomst loopt van november 2022 tot november 2042.

Door juridische procedures en een noodzakelijke verbouwing is de ingebruikname vertraagd. Zodra daartoe mogelijkheden zijn zal de capaciteit worden verhoogd naar de afgesproken startcapaciteit van 400. Na monitoring en een formeel collegebesluit kan de capaciteit worden uitgebreid tot 600. Op dat moment realiseert Apeldoorn de indicatieve opgave van de concept spreidingswet.

Ondertussen heeft COA met Fletcher Hotels een overeenkomst gesloten om op de locatie Beekbergen een tijdelijke voorziening van 161 plekken in gebruik te nemen. De afspraak tot inzet van dit hotel is eerder verlengd en loopt tot nu tot 1 november 2023. Recent heeft COA een tweede afspraak met Fletcher Hotels gemaakt voor de inzet van een hotel t.b.v. de opvang van 80 minderjarige asielzoekers. Deze afspraak loopt tot eind maart 2024.

Met COA lopen gesprekken over hoe zij de overbruggingsperiode tot de volledige capaciteitsbenutting van 600 aan de Deventerstraat willen vormgeven.

Oekraïne

Op diverse Gemeentelijke Opvanglocaties Oekraïne wordt momenteel aan 954 Oekraïners onderdak geboden. Eind oktober zal aanvullende capaciteit beschikbaar komen. Gezien de zeer hoge landelijke bezettingsgraad is onderzocht of er nog oplossingen waren om versneld extra opvangcapaciteit te realiseren. 54 bedden zijn inmiddels extra opengesteld, en de oplevering van de verbouwing wordt

gedeeltelijk naar voren gehaald waardoor sneller verdiepingen in gebruik genomen kunnen worden. Vanaf in ieder geval eind oktober realiseert Apeldoorn ruim meer opvangplekken dan momenteel gevraagd worden. Deze additionele ruimte is noodzakelijk i.v.m. aflopende overeenkomsten op locaties elders, en anticipeert op een mogelijke verdere verhoging van de opgave waarover eerder is gesproken.

De Oekraïne-locaties kennen allemaal tijdelijke contracten, veelal op herontwikkelingslocaties. Voor 2024 is de verwachting dat ruim boven de huidige taakstelling Oekraïne opvangplekken beschikbaar zijn. Daarmee wordt het tijdelijke tekort aan asielopvangplekken ruim gecompenseerd. Daarnaast wordt in Apeldoorn door particulieren aan ca. 240 Oekraïners opvang geboden.

Huisvesting statushouders

Het is in het eerste half jaar van 2023 mogelijk gebleken een klein aantal statushouders boven de taakstelling van het eerste halfjaar te huisvesten. Het eerste halfjaar werd afgesloten met een plus van 14. Lastig te huisvesten blijven de zeer grote gezinnen. Per 3 juli is er een nieuwe rijksregeling van kracht die hopelijk gaat helpen om de wachtende grote gezinnen aan huisvesting te helpen. De overige gekoppelde statushouders kunnen over het algemeen binnen de afgesproken termijn gehuisvest worden. Door de verhoging van de taakstelling en de woningschaarste is er wel toenemende druk vanuit deze doelgroep op het sociaal woningsegment.

Bijzondere voorzieningen

COA-AMV

Eind september is Hotel Het Veluwe Bos voor de periode van 3 maanden met een verlengingsoptie voor 3 maanden na evaluatie in gebruik genomen voor de opvang van COA-AMV (minderjarigen die nog in de asielprocedure zitten). Dit is noodopvang.

Nidos-AMV

De gemeente Apeldoorn biedt aan 52 Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen mét verblijfsrecht onderdak in 2 zgn. Kleine WoonGroepen, en 7 eengezinswoningen (Kleinschalige Wooneenheid, KWE). Voor deze jongeren -die onder de verantwoordelijkheid van Nidos worden opgevangen- geldt dat zij direct meetellen voor de Taakstelling, en dat de gemeente voor hen een uitgestelde huisvestingsplicht heeft.

Ook heeft een ons onbekend aantal gastgezinnen kinderen/jongeren in huis in de vorm van pleegopvang. Soms betreft dat familie (opa/oma, tante/oom, broer/zus). Deze jongeren tellen niet automatisch mee voor de taakstelling. In toenemende mate doet Nidos ook voor deze jongeren (en hun nareizigers) een beroep op vervolghuisvesting. In dat geval kunnen zij alsnog voor de Taakstelling geteld worden.

Door de begin dit jaar van kracht geworden mogelijkheid van verlengde opvang tot 21 jaar, zal het aantal nieuwe plaatsingen vanuit Nidos in de KWG's en KWE's teruglopen.

Bed Bad & Brood

Door particulieren wordt aan 12 mensen op basis van Bed Bad & Brood (BB&B) onderdak geboden. Er wordt bij ons weten geen gebruik gemaakt van de Landelijke VreemdelingenVoorziening in Deventer.

Flexwoningen

Flexwoningen worden gezien als tijdelijk alternatief voor structurele woningbouw; plannen waarbij flexwoningen aan de orde zijn worden ontwikkeld t.b.v. de reguliere woningmarkt. Er zijn op dit moment geen concrete voornemens om flexunits in te zetten voor opvangdoeleinden.

Brummen

Tabel 5b Totaaloverzicht opvang en opgave Brummen

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	75	GOO: 126	25+33= 58	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit/gerealiseerd	0	GOO: 60 POO: 12	29	-
Actuele noodopvang	0	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatums locaties	N.v.t.	01-01-2024	N.v.t.	N.v.t.
Nog te realiseren tot 1-1-2024	-	12 + 15 = 27	-	-
In de planning na 1-1-2024	Mogelijk 300	-	-	-

Toelichting Brummen

Asiel

Er zijn concreet twee locaties met panden aangeboden aan COA. COA heeft de locaties geschouwd. De locaties lijken te voldoen aan de primaire eisen van COA. Op dit moment wordt er onderzocht wat COA met die locaties wil. Medio september verwachten we een presentatie/plan van COA. Op 3 oktober brengt het college van B&W mogelijk een locatiebezoek de opvanglocatie Deventerstraat in Apeldoorn. Als COA de locatie geschikt acht, dan staat het college er voor open om een opvanglocatie te faciliteren in Brummen.

Oekraïne

Momenteel vangen we 60 Oekraïense ontheemden op. Dit aantal loopt binnenkort op. We zijn bezig met ombouwen van een bestaand gebouw naar 5 appartementen. Hierin kunnen circa 15 mensen opgevangen worden (5 gezinnen van gemiddeld 3 personen). Verwachting is dat medio december het gebouw voor bewoning gereed is.

Daarnaast worden 12 personen opgevangen door een lokale stichting (POO). Deze worden vanaf 1 januari 2014 overgeheveld naar gemeentelijke opvang. Het betreft een administratieve mutatie (de mensen verblijven waar ze nu verblijven) maar ze worden wel vanaf dat moment meegeteld voor de taakstelling GOO.

Huisvesting statushouders

Onze taakstelling voor beide helften van 2024 is 58. We hebben tot nu 29 mensen gehuisvest, waarvan 6 Amv'ers. Er zijn 17 nareizigers aangekondigd. We zijn afhankelijk van de mutatiegraad van de enige woningcorporatie. En er zijn niet altijd passende woningen. Dat levert hardnekkige beperkingen op.

Dit is de stand van zaken tot en met 31 augustus 2023. We verwachten tot eind 2023 nog statushouders te kunnen huisvesten, maar of de taakstelling gehaald wordt is de vraag.

Bijzondere voorzieningen

Geen.

Epe

Tabel 5c Totaaloverzicht opvang en opgave Epe

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	120	GOO: 201	11 achterstand 2022 en in 2023: 40+52= 92 Totale opgave: 103	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit/gerealiseerd	-	GOO: 188 POO: 14	Gerealiseerd: 44 Nog te huisvesten: 59	-
Actuele noodopvang	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatums locaties	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Nog te realiseren tot 1-1-2024	-	13	59	-
In de planning na 1-1-2024	Nog niet opgenomen in de planning	125	-	-

Toelichting Epe

Asiel

De gemeente Epe beschikt op dit moment niet over een opvanglocatie asielzoekers.

Oekraïne

Op dit moment beschikt de gemeente Epe over 188 opvangplekken voor Oekraïners op diverse locaties binnen de gemeente. Om een bijdrage te leveren aan het tekort opvangplekken Oekraïners in de regio is de gemeente Epe voornemens om in de eerste helft van 2024 circa 125 extra opvangplekken beschikbaar te stellen.

Huisvesting statushouders

De gemeente Epe is er niet in geslaagd de taakstelling 2022 te realiseren (-11). Medio dat jaar is het project huisvesting statushouders van start gegaan met als doel op zoek te gaan naar geschikte (huisvesting)locaties voor de opvang van statushouders. Naast vastgoedlocaties werden ook unitlocaties gevonden, totaal goed voor de opvang van circa 125 statushouders. Een lonkend perspectief voor 2023. De taakstelling zou hiermee ruimschoots worden gerealiseerd en het surplus was alvast een voorschot op 2024. Echter als gevolg van zeer lange wachttijden van netwerkbeheerders/energieleveranciers kunnen de locaties niet op tijd (2023) worden opgeleverd. Voor sommige locaties is de wachttijd zo lang dat er moet worden gezocht naar alternatieven. De gemeente Epe voert hier een actief beleid in.

Bijzondere voorzieningen

AMV

Epe is in gesprek met NIDOS over opvang van AMV'ers.

Flex-woningen

De gemeente Epe is in gesprek met de woningcorporatie over de inzet van flex-woningen, eventueel met mede financiering van de gemeente.

Heerde

Tabel 5d Totaaloverzicht opvang en opgave Heerde

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	68	GOO: 114	23 + 30 = 53	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit/gerealiseerd	-	GOO: 164 POO: 9	21	-
Actuele noodopvang	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatums locaties	N.v.t.	31-12-204	N.v.t.	-
Nog te realiseren tot 1-1-2024, eind	-	-	-	-
In de planning na 1-1-2024	-	-	-	-

Toelichting Heerde

Asiel

In Heerde is er momenteel geen AZC. De gemeente heeft zelf geen gebouwen en/of gronden in bezit, hierdoor is de gemeente Heerde afhankelijk van derden.

Oekraïne

Bij een voormalige particuliere gezondheidsinstelling wordt momenteel aan 164 Oekraïners onderdak geboden. In de particuliere opvang wordt aan nog eens 9 Oekraïners onderdak geboden. Er wordt onderzocht of er nog meer opvangplekken gerealiseerd kunnen worden.

Huisvesting statushouders

Het is niet gelukt het eerste half jaar van 2023 aan de taakstelling te voldoen. De reden was dat er een tijd geen koppelingen zijn geweest. Er zou een groot gezin van 14 personen gehuisvest kunnen worden in een woning die daarvoor is aangeboden door de gemeente Heerde. Helaas was er geen gezin van 14 personen beschikbaar en werd het een gezin van 10 personen. Hierdoor hebben wij de taakstelling voor het eerste halfjaar van 2023 niet positief kunnen afsluiten (-2). De verhoging van de taakstelling en de enorme woningschaarste is een druk vanuit deze doelgroep op het sociale woningsegment. Er wordt door zowel de gemeente als de woningstichting gezocht naar oplossingen. Er zijn plannen voor sociale woningbouw maar die zijn in 2023/2024 nog niet gereed.

Bijzondere voorzieningen

AMV

Er wordt binnenkort door het college een verkennend gesprek met Nidos ingepland om te kijken wat voor locatie Nidos precies zoekt. Na dit gesprek zal gekeken worden of er een geschikte locatie is.

Lochem

Tabel 5e Totaaloverzicht opvang en opgave Lochem

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	123	GOO: 205	41 + 53 = 94	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit/gerealiseerd	-	GOO: 197 POO: 54	32	-
Actuele noodopvang	65	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatums locaties	01-07-2024	31-12-2023 (Bloemenkamp) 01-03-2024 (Europarcs)	N.v.t.	-
Nog te realiseren tot 1-1-2024	-	-	-	-
In de planning na 1-1-2024	-	-	-	-

Toelichting Lochem

Asiel

Per 20 april 2023 vangt gemeente Lochem 65 alleenstaande minderjarige vreemdelingen op in Hotel Paasberg te Lochem. Deze jongeren kunnen tot en met 1 juli 2024 in dit hotel verblijven. De opvang stopt daarna. Met naastgelegen gemeenten en met sociale partners zorgen we voor daginvulling en (vervoer naar) onderwijs.

Oekraïne

Gemeente Lochem kent twee gemeentelijke opvang locaties. Op beide locaties samen zijn 197 opvangplekken gerealiseerd. Het contract met de locatie de Bloemenkamp eindigt op 31 december 2023. We voeren gesprekken over de verlenging van deze locatie. Het contract met EuroParcs de Achterhoek loopt tot 1 maart 2024. Gezien de einddata en de opgave die er ligt, heeft de gemeente Lochem 2 locaties aangekocht. Deze locaties worden samengevoegd. Op deze locatie worden flexwoningen geplaatst. Het grote voormalige woonhuis op deze locatie wordt verbouwd en beschikbaar gesteld voor een statushoudersgezin. Aan de raad ligt nu een voorstel voor 2 grote locaties te zoeken waar 2 x 35 flexwoningen geplaatst kunnen worden, voor Oekraïners, statushouders en spoedzoekers.

Huisvesting statushouders

De door het rijk opgelegde taakstelling van 94 is nog niet behaald. Wij hebben nu 32 mensen gehuisvest. Waardoor er een achterstand is van 62. De statushouders die aan onze gemeente gekoppeld staan door het COA zijn alleenstaande mannen, die wachten op de beoordeling van de gezinsherenigingsaanvraag. Door de grote vertragingen bij de IND lopen de wachttijden op naar een jaar. We hebben daarop weinig tot geen invloed.

Daarnaast is de beschikbare woonruimte is niet altijd passend voor de gezinssamenstelling (5-6 personen of meer). Dit vraagt aanpassingen die de gemeente moet bekostigen. We hebben een aanvraag gedaan voor subsidie voor het huisvesten van een groot gezin, deze is toegekend.

We onderzoeken de mogelijkheden voor een locatie die we eventueel als doorstroomlocatie kunnen gebruiken, zodat statushouders kunnen starten met de inburgering.

We zien wachtlijsten bij de kinderopvang waardoor het starten van de inburgering vertraging oploopt.

Bijzondere voorzieningen

65 Alleenstaande minderjarige vreemdelingen verblijven in hotel Paasberg te Lochem.

Voorst

Tabel 5f Totaaloverzicht opvang en opgave Voorst

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	90	GOO: 151	30+39= 69	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit/gerealiseerd	-	GOO: 70 POO: 21	29	-
Actuele noodopvang	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatums locaties	N.v.t.	1-7-2024 1-7-2025 1-1-2025	N.v.t.	-
Nog te realiseren tot 1-1-2024	-	40	40	-
In de planning na 1-1-2024	-	-	-	-

Toelichting Voorst

Asiel

Gemeente Voorst ziet het als humanitaire taak om vluchtelingen te helpen die zich in de asielpcedure bevinden. We verkennen de mogelijkheden in onze gemeente. Diverse vormen van asielopvang zijn daarin mogelijk, zowel regulier, noodopvang als COA-AMV opvangplekken.

Oekraïne

Momenteel is er op de drie Gemeentelijke Opvanglocaties Oekraïne gezamenlijk capaciteit voor het opvangen van 70 Oekraïners. In oktober 2023 breidt deze capaciteit uit naar 110 opvangplekken met de komst van een extra opvanglocatie. Van de huidige drie opvanglocaties, hebben twee locaties tijdelijke contracten die eindigen in 2024 en 2025. Overleg kan plaatsvinden over verlenging van de contracten. De andere opvanglocatie is in eigendom van de gemeente en zal eind 2024 beëindigd worden in verband met herontwikkeling van het terrein. We blijven de zoektocht naar aanvullende locaties voortzetten.

Door particulieren worden in de gemeente Voorst 21 Oekraïners opgevangen.

Huisvesting statushouders

Kijkend naar de taakstellingen voor 2023 zijn er momenteel 29 statushouders van de 69 gehuisvest. Dit maakt dat in 2023 nog 40 statushouders gehuisvest moeten worden.

De afgelopen jaren hebben we de taakstelling huisvesting statushouders behaald. Echter wordt het lastig om dit voort te zetten met de toenemende taakstelling. Dit komt mede door de krapte op de sociale woningvoorraad. Ook wordt moeite ervaren met het huisvesten van de alleenstaande statushouders en de grote gezinnen. Dit sluit niet aan bij de beschikbare woningen. Daarom gaan we met de woningcorporatie andere opties onderzoeken om statushouders te huisvesten.

Om de sociale woningvoorraad enigszins te ontlasten, zet de gemeente Voorst in op aankoop van (bedrijfs-)panden om extra huisvestings- dan wel opvangplekken te creëren. Er zijn op dit moment twee panden aangekocht voor huisvesting van statushouders. Een pand wordt verbouwd voor huisvesting van een groot gezin (minimaal 8 mensen). Hierbij wordt gebruik gemaakt van de rijksregeling Huisvesting Grote Gezinnen Vergunninghouders. Het andere pand wordt verbouwd tot drie appartementen waarvan mogelijk een wordt ingezet voor huisvesting van lokale woningzoekenden. Zodoende willen we het draagvlak onder de inwoners vergroten.

Bijzondere voorzieningen

Flex-woningen

Op dit moment wordt er een verkenning uitgevoerd naar flexwonen. De flexwoningen willen we ter beschikking stellen voor diverse doelgroepen, waaronder statushouders.

Zutphen

Tabel 5g Totaaloverzicht opvang en opgave Zutphen

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	174	GOO: 292	58 + 75 = 133	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit/gerealiseerd	740 (capaciteit: 759)	GOO: 107 POO: 14	Gerealiseerd op 23-08-2023: 59	AMV huisvesting capaciteit 20, realisatie 8 personen
Actuele noodopvang	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatums locaties	13 februari 2030	1 oktober 2024	N.v.t.	-
Nog te realiseren tot tot 1-1-2024	-	-	Planning is om de resterende taakstelling te realiseren, dus tot 74 personen. Op 23 augustus zijn er 12 personen aan een woning gekoppeld, maar nog niet gehuisvest.	-
In de planning na 1-1-2024	-	-	-	-

Toelichting Zutphen

Asiel

De gemeente Zutphen beschikt over 1 opvanglocatie voor asielzoekers aan de Voorsterallee waar 750 personen worden opgevangen. In 2016 zijn de eerste asielzoekers in het asielzoekerscentrum (AZC) aangekomen. De bestuursovereenkomst tussen de gemeente Zutphen en het COA is gesloten op 13 februari 2015. Deze overeenkomst is aangegaan voor de duur van 15 jaar en loopt door tot 13 februari 2030. Zutphen realiseert hiermee al sinds 2016 ruim meer opvangplekken dan gevraagd. Daarnaast is Zutphen in een continue gesprek met het COA over de mogelijkheden voor opvang.

Oekraïne

Sinds 1 oktober 2022 heeft Zutphen aan de Piet Heinstraat 25 (voormalig kantoorpand) een gemeentelijke opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen. In het pand zijn woonunits ingericht met 107 opvangplekken. Deze locatie is ingericht voor de duur van 2 jaar, tot 1 oktober 2024. Mocht de situatie zo zijn, dat er minder opvang nodig is voor Oekraïense vluchtelingen, dan wordt er mogelijk tijdelijk opvang geboden aan statushouders. Zij verblijven nu vaak onnodig in asielzoekerscentra waardoor daar geen doorstroom kan plaatsvinden. Daarnaast heeft Zutphen, voor zover bekend voor ons, een tiental Oekraïners in de particuliere opvang.

Huisvesting statushouders

Hoewel Zutphen gewoonlijk aan de halfjaarlijkse taakstelling voldoet en in het verleden ook is gebleken aan een additionele taakstelling gehoor te willen en kunnen geven, is het voor het eerste halfjaar van 2023 niet gelukt de taakstelling binnen de gestelde termijn te realiseren. Het eerste halfjaar werd afgesloten met een saldo van 11 personen. Hierbij wordt uitgegaan van datum tekenen huurcontract (en niet vertrek uit de COA opvang B12. Daardoor wijken cijfers van het COA soms af). De uitzonderlijk hoge taakstelling blijkt complex en in de gespannen woningmarkt moeilijk te realiseren

in combinatie met de samenstelling van huishoudens (veel alleenstaanden/-gaanden of zeer grote gezinnen). De gemeente Zutphen probeert aan knoppen te draaien waar we invloed op hebben. Zo hebben we afgelopen halfjaar woningcorporaties vanuit gemeentelijke middelen financieel ondersteund voor verbouwkosten om grote gezinnen te huisvesten. Daarnaast hebben we een bestuurlijk akkoord voor huisvesten van AMV en voeren we periodiek gesprekken om het proces rondom huisvesting te optimaliseren. Per 3 juli is er een nieuwe rijksregeling van kracht voor het huisvesten van grote gezinnen. We hebben de corporaties verzocht te zoeken naar geschikte woningen voor grote gezinnen. We blijven ons maximaal inzetten tot het realiseren van de halfjaarlijkse taakstelling.

Bijzondere voorzieningen

AMV

De gemeente Zutphen heeft een bestuurlijk akkoord voor 20 AMV huisvesting plekken. Op 23 augustus 2023 zijn er 8 AMV'ers woonachtig in een tijdelijke voorziening in Zutphen. We zijn in gesprek met de woningcorporatie over het huisvesten van de Minderjarige vluchtelingen in kleinschalige wooneenheden (KWE) en verwachten dit in de loop van 2023 te realiseren. Op voorwaarde dat de huisvesting, begeleiding etc. van deze eerste groep AMV'ers goed verloopt, kan op termijn de huisvesting capaciteit van AMV'ers worden uitgebreid naar 20 plekken.

Ook is een voor ons onbekend aantal gastgezinnen in Zutphen die AMV jongeren opvangt in de vorm van pleegopvang. Deze jongeren tellen niet automatisch mee voor de taakstelling. In toenemende mate doet Nidos ook voor deze jongeren (en hun nareizigers) een beroep op vervolghuisvesting. In dat geval kunnen zij alsnog voor de taakstelling geteld worden.

III Voorziene gevolgen voor netwerkpartners

Naar verwachting blijft de druk vanuit de vluchtelingenketen de komende jaren ook groot voor onze netwerkpartners. Dit speelt breed en varieert van kinderopvang tot primair onderwijs, ISK-onderwijs, inburgeringsonderwijs, grote druk op de huisartsenzorg, de tandartsenzorg, ggz- en ziekenhuiszorg. Soms spelen ook complexe vraagstukken rond bijvoorbeeld dementerende ouderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn, of jongeren met een verstandelijke beperking voor wie het volgen van regulier onderwijs niet haalbaar is.

Daarnaast is er voor onze eigen handhavers/toezichthouders en voor de politie veel additioneel werk, waarvoor soms de menskracht ontbreekt.

Er is nog geen gelegenheid geweest om specifieke aandachtspunten van partners uit te vragen; maar veel aandachtspunten zijn bekend en lokaal, regionaal en landelijk frequent onderwerp van gesprek.

IV Knelpunten en aanbevelingen voor noodzakelijke beleids- en uitvoeringsaanpassingen

1. Knelpunt “crisis”:

Zowel in de Oekraïne opgave als in de asielopgave is er sprake van een langdurige opgave met een crisiskarakter. Voor Oekraïne gold tot op heden dat er ook sprake was van crisiswetgeving. Deze vervalt per januari 2024. Het is echter een onmogelijkheid om een crisis te bestrijden met reguliere middelen. Doorzettingsmacht is essentieel. Voorbeelden van vertraging doordat reguliere procedures moeten worden doorlopen zijn talloos: een vleermuis die tot een vertraging van 1 jaar leidt, het niet kunnen naleven van reguliere aanbestedingsprocedures vanwege enorme spoed en de onmogelijkheid om tijdelijke huurcontracten aan te bieden aan mensen in afwachting van gezinshereniging.

Aanbeveling:

Het is essentieel dat toereikend instrumentarium beschikbaar komt opdat het noodzakelijke tempo gemaakt kan worden. Concrete voorbeelden van instrumentarium zijn:

- landelijke afspraken met accountants t.a.v. de toetsing van deze dossiers.
- het bij wet regelen dat tijdelijke huurcontracten mogen worden afgesloten ingeval van aanstaande gezinshereniging.
- maken van landelijke afspraken met de woningcorporaties over de samenwoonplicht: 1 woning met voorrang op andere woningzoekenden per gezin, ook ingeval van latere nareis. De IND schijnt niet meer op deze bepaling te toetsen. Handhaving van de samenwoonplicht is voor gemeenten juist noodzakelijk om discussies over huisvesting te voorkomen.
- maken van landelijke afspraken met de woningcorporaties dat gezamenlijke (eventueel tijdelijke) huisvesting van statushouders in een eengezinswoning praktisch haalbaar wordt gemaakt (vergoeding voor te maken kosten; juridisch passende huurovereenkomsten; helderheid over wanneer wel/geen recht op een volledig zelfstandige woning met voorrang ontstaat).
- een eenvoudig wettelijk kader is nodig om te voorkomen dat mensen die onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming vallen huurrechten opbouwen.
- het mogelijk maken van uitzonderingen op knellende regelgeving.

2. Knelpunt “nutsvoorzieningen”:

Aansluitingsproblemen bij netbeheerders, waardoor projecten ernstig vertraagd worden.

Aanbeveling:

Landelijke afspraken dat opvangprojecten voorrang krijgen.

3. Knelpunt “vrijblijvendheid”:

Opvangopgaven Oekraïne zijn inspanningsverplichtingen, geen opdrachten. Asielopvang is zonder een spreidingswet vrijblijvend. Er zijn sancties noch beloningen t.a.v. de realisatie van de taakstelling huisvesting statushouders.

Aanbeveling:

Op alle onderdelen heldere en bij wet verplichte taakstellingen geven gemeenten een duidelijke kader om binnen te werken. In gesprekken met/binnen de gemeenteraad en richting bewoners is er dan niet langer sprake van een gemeentelijke wens om tot realisatie over te gaan, maar van een wettelijke verplichting.

4. Knelpunt “verschillen in telling”:

Er is onduidelijkheid over de registratie van de opvangcapaciteit Oekraïners. Soms wordt er een opgave van het totaal aantal beschikbare bedden voor opvang gedaan, soms van het aantal bedden dat “beslapen” kan worden; van het aantal bewoners dus. Het verschil wordt snijverlies genoemd. Door deze verschillen in opgaven van gemeenten, valt de onderlinge

vergelijkbaarheid weg.

Aanbeveling:

Landelijk komen tot eenduidige definities. Het gaat bij een opgave voor capaciteit om het aantal op te vangen bewoners. Eventueel extra bedden om snijverlies op te kunnen vangen dienen daar buiten te blijven. Omdat snijverlies tot ca. 10% kan oplopen is het zaak dat rapportages provinciaal en landelijk op vergelijkbare wijze worden ingericht.

5. Knelpunt “systematiek opvang AMV”:

Er zijn onvoldoende opvangplekken voor minderjarigen, de huidige systematiek van taakstellingen helpt niet om tot oplossingen voor dit vraagstuk te komen.

Aanbeveling:

Wij pleiten voor een gewijzigde systematiek van tellen voor de groep Nidos AMV'ers onder een eventuele nieuwe spreidingswet. Op dit moment tellen de minderjarigen statushouders in kleinschalige (Nidos-)opvangvoorzieningen direct mee voor de huisvestingstaakstelling. Als opvang worden de Nidos opvangplekken nu niet geteld, dit in tegenstelling tot de COA AMV plekken die bedoeld zijn voor jongeren zónder verblijfsrecht.

In lijn met wat er voor COA-jongeren en meerderjarigen speelt zou ook de Nidosopvang voor de opvangopgave van gemeenten moeten meetellen. Dit maakt het voor gemeenten aantrekkelijk om voor deze groep jongeren opvang te faciliteren, waardoor ook doorstroming vanuit de COA-locaties tijdig tot stand komt. Bij aanbidding van huisvesting telt de jongere dan vervolgens nogmaals mee voor de taakstelling huisvesting, net als dat nu het geval is voor meerderjarigen die zowel tellen voor de COA-opvangopgave als voor de taakstelling huisvesting.

6. Knelpunt: “onduidelijkheid AMV'ers in pleeggezinnen”:

AMV'ers die worden opgevangen in pleeggezinnen worden zijn volledig onttrokken aan het zicht van gemeenten en het is onduidelijk hoe hun vervolghuisvesting georganiseerd wordt.

Aanbeveling:

Wij pleiten voor duidelijke afspraken over AMV'ers in pleeggezinnen. Hierbij moet aandacht zijn voor vervolghuisvesting. Bij opvang door familie: wij bepleiten dat de AMV'er daar blijft tot hij/zij op eigen kracht kan uitvliegen of tenminste tot gezinshereniging, net als dat geldt voor Nederlandse jongeren. En wat is dan de definitie van familie; voor ons in ieder geval opa/oma, broer/zus en wellicht tante/oom?

7. Knelpunt “meerdere woningen per gezin”:

Met enige regelmaat weigert een referent (veelal ex-AMV'er) het huurcontract van een niet-passende woning op te zeggen wanneer voor de nareizende familie een passend woningaanbod wordt gedaan. Dit leidt soms zelfs tot woningweigeringsprocedures bij COA, waarbij niet de referent maar de nareizigers op straat dreigen te komen.

Aanbeveling:

Landelijk uitgangspunt zou moeten zijn 1 woning per gezin, en daarmee is er een noodzaak om ter overbrugging van een periode tot nareizigers arriveren een wettelijk ingebed tijdelijk huurcontract te bieden. Nu is een aanstaande gezinshereniging geen grond voor tijdelijkheid.

8. Knelpunt “landelijk plaatsingsbeleid grote gezinnen”:

Bij diverse gemeenten is de huisvesting van grote gezinnen een probleem. Het is nu zo dat nareizigers altijd gekoppeld worden aan de woonplaats van de referent. Soms zou uitruilen van een groot gezin wenselijk zijn als er in de subregio bij een andere gemeente wél een passende woning beschikbaar is. Dit staat echter haaks op de verwachting van alle betrokkenen waardoor er weerstand ontstaat.

Aanbeveling:

Het zou goed zijn als referenten die een grote gezinshereniging aanvragen vooraf bewust worden gemaakt dat plaatsing van het voltallige gezin elders aan de orde zou kunnen zijn. Alle ketenpartners zouden daar een rol in moeten spelen. Een eenduidige afspraak over mogelijke omkoppeling en de communicatie hierover is dan essentieel.

V Slotsom

Tabel 6 Totaaloverzicht subregio Stedendriehoek d.d. 01-09-2023

Stedendriehoek	Opgave	Capaciteit per 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Asiel, 5 jaar of langer	1246	1040	+300 (mogelijk nogmaals +300 tot totaal +600)
Asiel, noodopvang korter dan 5 jaar		306	0
Asiel totaal	1246	1346 (=+100)	+300 (mogelijk +600)
Oekraïne opvang	2090	2132 (=+42)	+125
Taakstelling huisvesting	954	ca. 690 (= -264)	nieuwe taakstelling komt bovenop het geraamde tekort 2023 van 264

Hoewel individuele gemeenten niet altijd aan hun te realiseren aantallen komen, kan op dit moment door de subregio Stedendriehoek voldaan worden aan de opgave Asiel en Oekraïne per 1-1-2024. Het grote AZC in Zutphen en het hoge aantal opgevangen Oekraïners in de Gemeentelijke Opvang in Apeldoorn liggen daaraan ten grondslag.

Een voorziene achterstand is er bij de realisatie van de Taakstelling Huisvesting Statushouders. Bovenstaande raming van de eindstand van dit jaar is gebaseerd op een extrapolatie van de reeds gerealiseerde huisvestingsaantallen. Concrete plannen om tot oplossingen te komen zijn nauwelijks voorhanden; vrijkomende sociale woningen zijn zeer schaars en moeten worden verdeeld over een groot aantal woningzoekenden, ook regulier woningzoekenden. Uitbreiding van de woningvoorraad stuit op complexe ruimtelijke ordenings- en vergunningsvraagstukken (stikstof). En op uitvoeringsproblemen (doorlooptijden, hoge bouwpreizen, aansluiting nutsvoorzieningen).

Provincie Gelderland

Markt 11

6811 CG Arnhem

Postbus 9090

6800 GX Arnhem

026 359 99 99

provincieloket@gelderland.nl

www.gelderland.nl